

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཆོག་མཁུ་།

ས་ཆ་གྲུང་སྤྱོད་བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི།
སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༨ ཅན་མ།

Land Lease Rules and Regulations 2018

Royal Government of Bhutan
National Land Commission

ས་ཆ་གྲུང་སྤྱོད་བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི།
སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༨ ཅན་མ།

Land Lease Rules and Regulations 2018

པཌལ་ཏཱ་ལའི་བུག་གཞུང་། རྒྱལ་ཡོངས་ལ་ས་ཆ་ལྟན་ཚིགས།

Royal Government of Bhutan
National Land Commission Secretariat

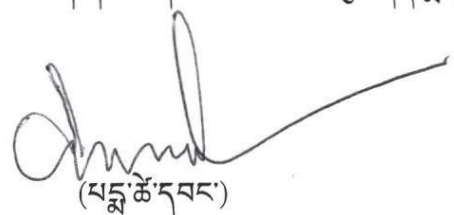
ཆེད་བཅོམ་།

༣ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་གོང་འཕེལ་གྱི་ ལས་སྐྱོལ་མང་རབས་ཅིག་འགོ་བཙུགས་ཡོད་མི་དང་འབྲེལ་ ལས་འགུལ་དང་ལས་འཛིན་ རང་རྒྱུ་གི་ཆོང་འབྲེལ་མ་འདྲམ་ཚུ་གཞི་བཙུགས་གྱི་དོན་ལུ་ ས་གཞི་མཁོ་འདོད་བསྐྱེད་མི་ ཡར་སེངས་འགྱུར་ཡོད་པ་ཨིན། རྒྱལ་ཁབ་འདི་གངས་རི་ཅན་ཅིག་ཨིན་ལས་ ཟླ་སྟོད་འབད་བརྟུབ་པའི་ས་ཆ་དང་ ས་ཐང་ཚུ་མང་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ར་ ལག་ལེན་ འཐབ་ཆར་ཡོད་པ་ལས་ བཀོལ་སྟོད་འབད་བརྟུབ་པའི་ས་ཆ་ཚུ་ཐོབ་ནི་དེ་དགོན་སུ་ཅིག་ལུ་འགྱུར་ཡོད་པ་ཨིན། དེ་འབད་མ་ ལས་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ཕན་བདེ་ཡར་དྲག་གཏང་ཐབས་གྱི་དོན་ལུ་ མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་སྐྱོལ་མ་འདྲམ་ཚུ་གཞི་ བཙུགས་འབད་ནིའི་ལྷན་ཐབས་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ས་ནགས་ཆལ་ས་ཆ་སྒྲར་སྟོད་གཏང་ནི་དེ་ ཐབས་ལམ་ཅིག་སྤོངས་འཛིན་ འབད་ཡོད་པ་ཨིན།

ས་ཆ་སྒྲར་སྟོད་བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་ གྱི་ལོ་༢༠༡༥ ཅན་མ་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ས་ནགས་ཆལ་ས་ཆ་སྒྲར་སྟོད་གཏང་ནིའི་ནང་ འབྲེལ་གཏོགས་ཅན་གྱི་ལས་སྡེ་ གཙོ་ཅན་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ གྲོས་བསྟུན་དང་ ཟུང་ཕྱགས་ཞལ་འཛོམས་ མང་རབས་ཅིག་ འགོ་འདྲན་འཐབ་པའི་ལུ་ལས་བཟོ་ཡོད་པ་ཨིན། ས་ཆ་སྒྲར་སྟོད་བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་ གྱི་ལོ་༢༠༠༩ ཅན་མ་དེ་བསྐྱར་ ཞིབ་འབད་བའི་སྐབས་ དམིགས་བསལ་གྱིས་ སོ་ནམ་དང་ནགས་ཆལ་ལྷན་ཁག་དང་ བསྟན་རྒྱས་ལྷན་ཁག་འོག་གི་ ལས་ ཁུངས་ཁག་གི་ངོ་ཚབ་ཚུ་གིས་ ཕན་ཐོགས་ཅན་གྱི་བསམ་འཆར་ཚུ་བྱིན་ཏེ་ཡོད།

འབྲེལ་ཡོད་ ལས་སྡེ་ཚུ་གི་སྲིད་བྱས་དང་ བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་ཚུ་ འགྱུར་བ་འགྱུར་མི་དང་བསྟུན་ཏེ་ ས་ཆ་སྒྲར་སྟོད་ བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་ གྱི་ལོ་༢༠༠༩ ཅན་མ་དེ་ནང་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དགོ་པའི་གནད་དོན་ལེ་གཅིག་ར་འཐོན་ཡོད་པ་ ཨིན། དེ་འབད་ནི་དེ་གིས་ ས་ཆ་སྒྲར་སྟོད་བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་གྱི་ལོ་༢༠༡༥ ཅན་མ་འདི་ནང་ འབྲེལ་ཡོད་ ལས་སྡེ་ཚུ་ གི་སྲིད་བྱས་དང་ བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ མཐུན་འགྱུར་འབད་ཐབས་ལུ་ དོན་ཚན་གསར་པ་ལེ་གཅིག་ ར་ བཙུགས་ཡོད་པ་ཨིན། བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་འདི་ནང་ གལ་ཆེ་ཤོས་ར་ ཆོད་ཅིག་བ་ལྷག་མེད་མི་ས་ཆ་འི་ འཐོན་བསྐྱེད་ཚུ་ སྤུས་དག་སྤེལ་ག་ལེན་འཐབ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་ཐོན་བཟོ་ཐབས་ལུ་ སྒྲར་སྟོད་གཏང་ནིའི་འོས་འབབ་ཆོད་གཞི་ ལྷ་རྟོག་དང་འཛིན་སྐྱོང་གི་ དོན་ཚན་གསར་པ་ཚུ་ཡང་བཙུགས་ཏེ་ཡོད། ས་ཆ་སྒྲར་སྟོད་བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་འདི་ རྒྱལ་ ཡོངས་ས་ཆ་ལྟན་ཚིགས་གྱི་ཞལ་འཛོམས་ཐངས་ལུ་ པའི་ནང་ ཆ་འཛིན་གྲུབ་ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་འབད་མ་ལས་ བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་འདི་གིས་ ཆོད་ཅིག་ལས་མེད་མི་ས་ཆ་དེ་ འོས་མཐུན་དང་ ལུན་རྟན་སྤེལ་འཛིན་ སྐྱོང་འཐབ་སྟེ་ བཀོལ་སྟོད་འབད་བརྟུག་ནི་རྒྱུ་མ་ཅིག་གི་མ་ཆོད་པར་ མི་མང་ལུ་ དོན་སྤྲོད་ཅན་གྱི་ཞབས་རྟོག་ཚུ་བྱིན་ ཚུགས་པའི་རེ་བ་ཡོད།

(པར་ཆོད་བང་)

དུང་ཆེན།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཁུངས་འཛུགས་ཀྱི་འཕུལ་གཞི་

Royal Government of Bhutan
National Land Commission Secretariat

Foreword

With the onset of various developmental activities in the country, there is increasing demand for land for various projects, corporate, individual entrepreneur, etc. There is scarcity of much needed land in a mountainous country like ours, and with most of the preferable flat land already occupied it is very difficult to find suitable land. In order to facilitate various socio-economic activities which are beneficial to the growth of country's welfare, the leasing of State Reserve Forest Land (SRFL) has been identified as an alternative.

This Land Lease Rules and Regulations (LLRR) 2018 has been formulated after series of consultations and bilateral meetings with the key stakeholders involved in leasing of state reserved forest land. Especially, representatives from various Departments under the Ministry of Agriculture and Forests and the Ministry of Economic Affairs have made invaluable contributions in revising the Land Lease Rules and Regulations 2009.

Due to changes in other sectoral policies, rules and regulation, several changes have been unfolded with the revision of LLRR 2009. Consequently, LLRR 2018 has incorporated new sections to align with the various sectoral policies, rules and regulations. Most importantly, the eligibility criteria for leasing land, monitoring and management sections have been included in this rules and regulations to ensure sustainable and optimum use of the limited land resource. This rules and regulations was endorsed during the 48th National Land Commission Meeting.

Therefore, this rules and regulations is expected not only to enhance the prudent utilization and sustainable management of the limited land but also provide effective service to the public.

(Pema Chewang)
Secretary

དཀར་ཆག

ལེའུ་༡ པ།	༡
སྒྲིན་བརྗོད།	༡
མཚན་གནས་དང་ ལུབ་ཚད་ འགོ་བརྩམས།	༡
ཆ་ཅན་དང་ཆ་མེད།	༡

ལེའུ་༢ པ།	༢
སྒྱིར་བཏང།	༢
སྐར་སྒྱིད་དུས་ཡུན་གྱི་དབྱེ་བ།	༢
སྐར་སྒྱིད་ལེན་ནིའི་ཐོབ་ལམ།	༢
ས་རྒྱ་ ཚད་ལྡན་བཟོ་བཅས།	༢
སྐར་སྒྱིད་གཏང་ནིའི་དབང་ཆ།	༢
འགོ་ཐོག་གནང་བ།	༤
སྒྱིར་བཏང་དོན་ཚན།	༤

ལེའུ་༣ པ།	༣
གཙུག་སྒྲེའི་བདེ་སྤྱིག།	༣
ས་ཆ་ སྐར་སྒྱིད་ཁར་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ གཙུག་སྒྲེའི་བདེ་སྤྱིག།	༣
ཁོམ་སྒྲེ་ནང་ ས་ཆ་སྐར་སྒྱིད་གཏང་ནིའི་ གཙུག་སྒྲེའི་བདེ་སྤྱིག།	༤

ལེའུ་ ༤པ།	༤
ཁོམ་སྒྲེ་ཆུ་ནང་ སྐར་སྒྱིད་གཏང་བཅས།	༤
ས་ཆ་སྐར་སྒྱིད་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ དེས་གསལ་དགོས་མཁོ།	༤
བྱ་སྒྲིའི་རིམ་པ།	༤

ལེའུ་༥ པ།	༡༡
ས་གཏེར་བཏོན་ནིའི་དོན་ལས་ ས་ཆ་སྐར་སྒྱིད་གཏང་བཅས།	༡༡
བྱ་སྒྲིའི་རིམ་པ།	༡༡

ལེའུ་༦ པ།	༡༣
ཚོང་འབྲེལ་སྒྱི་ནམ་གྱི་དོན་ལས་སྐར་སྒྱིད།	༡༣
ཚོང་འབྲེལ་སྒྱི་ནམ་དོན་ལས་ ས་ཆ་སྐར་སྒྱིད་ལུ་ དེས་གསལ་དགོས་མཁོ།	༡༣

TABLE OF CONTENT

CHAPTER 1	1
PRELIMINARY	1
Title, Extent and Commencement	1
Repeal and Saving	1
CHAPTER 2	2
GENERAL	2
Types of Lease tenure	2
Eligibility to lease	3
Area Standardization	3
Authority to lease	3
Preliminary Approval	4
General provisions	4
CHAPTER 3	7
INSTITUTIONAL ARRANGEMENT	7
Institutional arrangement for leasing of Land	7
Institutional arrangement for lease of State Land in Thromde	8
CHAPTER 4	9
LEASE IN THROMDES	9
Specific requirement for leasing land	9
Procedure	9
CHAPTER 5	11
LEASE FOR MINING	11
Procedures	11
CHAPTER 6	13
LEASE FOR COMMERCIAL AGRICULTURE	13
Specific requirements for lease of land for Commercial Agriculture.....	13

བྱ་སྒྲིའི་རིམ་པ།	༡༣
------------------------	----

ལེའུ་༡ པ།	༡༥
ཚོང་འབྲེལ་ལས་སྒྲུ་ཚུ་གི་དོན་ལས་སྒྲར་སྤྱོད།	༡༥
བཅོ་ཟུ་འི་སྤྱིང་ག་དང་ ཁོམ་སྤེ་ཚུ་གི་ཕྱི་ཁར་ སྒྲར་སྤྱོད་གཏང་ཐངས་ཀྱི་ བྱ་སྒྲིའི་རིམ་པ།	༡༥
ཚོང་འབྲེལ་རྟེན་གཞི་དང་ བཅོ་ཟུ་སྤྱིང་ག་གི་ས་ཆ་དོས་འཛིན་འབད་ཐངས།	༡༦
བཅོ་ཟུ་སྤྱིང་ག་དང་ ཚོང་འབྲེལ་རྟེན་གཞི་འི་ནང་འཁོད་ སྒྲར་སྤྱོད་གཏང་ནི་འི་བྱ་སྒྲིའི་རིམ་པ།	༡༦
རྒྱ་བརྟེན་སྒྲོག་ལུགས་དང་ ལུས་ལུགས་སྒྲར་འབྱུང་ལས་འགྲུལ་ གཞན་ཡང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ བཀའ་སྤྱོད་རིམ་ལུགས་ཚུ་གི་ དོན་ལས་ ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱོད་གཏང་ཐངས།	༡༧

ལེའུ་༢ པ།	༢༠
རྒྱ་འབྲེག་གི་དོན་ལས་ སྒྲར་སྤྱོད་གཏང་ཐངས།	༢༠
སྤྱི་བཏང་དོན་ཚན།	༢༠
ངེས་གསལ་དགོས་མཁོ་ཚུ།	༢༠
བྱ་སྒྲིའི་རིམ་པ།	༢༠
རྒྱ་འབྲེག་འཛིན་སྤྱོད་འཆར་གཞི་བཅོ་ཐངས།	༢༡

ལེའུ་༣ པ།	༢༢
སྤྱི་ག་ཤིང་གི་དོན་ལས་ སྒྲར་སྤྱོད་གཏང་ཐངས།	༢༢
ངེས་གསལ་དགོས་མཁོ།	༢༢
སྤྱི་ག་ཤིང་ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱོད་ལེན་ནི་འི་ འོས་འབབ་ཚད་གཞི།	༢༣
འོས་འབབ་ཚད་གཞི་ཁ་སྒྲོང།	༢༣
སྤྱི་ག་ཤིང་གི་དོན་ལུ་ སྒྲར་སྤྱོད་གཏང་ཐངས་ཀྱི་ བྱ་སྒྲིའི་རིམ་པ།	༢༤

ལེའུ་༡༠ པ།	༢༥
ཞི་བའི་མི་སྤེ་ལས་ཚོགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ སྒྲར་སྤྱོད།	༢༥
ངེས་གསལ་དགོས་མཁོ།	༢༥
བྱ་སྒྲིའི་རིམ་པ།	༢༥

ལེའུ་༡༡ པ།	༢༦
སྒྲར་སྤྱོད་འཛིན་སྤྱོད།	༢༦
སྒྲར་སྤྱོད་གན་རྒྱ།	༢༦
ལག་ཁྱེར་སྤྱོད་མི་འདྲ་བའི་འཛིན།	༢༦

Procedure	13
CHAPTER 7	15
LEASE FOR BUSINESS ACTIVITIES	15
Procedure for lease of land outside Industrial Park and Thromdes	15
Identification of land for Business Infrastructures and Industrial Park	16
Procedure for lease of land within Industrial Park and business infrastructures	16
Lease of land for Hydropower, Renewable Energy Projects (HPREP) and other Associ- ated Transmission Systems	18
CHAPTER 8	20
LEASE FOR TSAMDRO	20
General provisions	20
Specific requirements	20
Procedure	20
CHAPTER 9	22
LEASE FOR SOKSHING	22
Specific requirements	22
Eligibility Criteria for Lease of Sokshing Land	23
Additional Eligibility Criteria	23
Procedures for Leasing Sokshing Land	24
CHAPTER 10	26
LEASE FOR CIVIL SOCIETY ORGANIZATIONS	26
Specific Requirement	26
Procedure	26
CHAPTER 11	28
LEASE MANAGEMENT	28
Lease deed	28
Authority for Issuance of Certificate	28

ཐུང་ཐུང་གི་ཐུང་།	༢༩
ལྷ་རྟེན་འབད་ཐངས།	༢༩
ཐུང་ཐུང་བསྐྱར་གསྐྱོ།	༣༠
ཐུང་ཐུང་ཐུང་ཐུང་འབད་ཐངས།	༣༡
ཆ་མེད།	༣༡

ལེའུ་༡༥ པ།	༣༣
དོན་ཚན་སྒྲ་ཆོགས།	༣༣
བསྐྱར་བཅོས་དང་དོན་འགྲེལ་གྱི་དབང་ཆ།	༣༣
ཆོག་དོན་གྱི་གོ་བ་ལེན་ཐངས།	༣༣
དབང་ཚད་ཡོད་པའི་དབ་སྒྲིགས།	༣༣
ངས་ཆོག་	༣༣

Lease Rent.....	29
Monitoring	29
Renewal	30
Transfer of lease	31
Termination	31
CHAPTER 12	33
MISCELLANEOUS	33
Amendment	33
Rules of construction	33
Authoritative text	33
Definition	33

Acronyms

CSO	Civil Society Organization
DLLC	Dzongkhag Land Lease Committee
DGM	Department of Geology and Mines
DoFPS	Department of Forest and Park Services
FMFS	Final Mine Feasibility Study
HPERP	Hydropower and Renewable Energy Projects
LLC	Land Lease Certificate
Lol	Letter of Interest
LLRR	Land Lease Rules and Regulations
MoAF	Ministry of Agriculture and Forests
MoEA	Ministry of Economic Affairs
MMMA	Mines and Minerals Management Act, 1995
SMP	Sokshing Management Plan
TLLC	Thromde Land Lease Committee

ལེའུ་༡ པ།

སྒྲིལ་བཞིན།

འབྲུག་གི་སའི་བཅའ་ཁྲིམས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༤ པ་(༡) དང་ ༡༤ པ་དང་འབྲེལ་ རོ་འགྲན་ཅན་དང་གལ་ཆེ་
བའི་མཐའ་དོན་ཚུ་ལུ་དང་ ཚད་སྟོམས་དང་དང་བདེན་གྱི་ མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལས་ རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་གི་
ཡུན་བརྟན་འཛིན་སྐྱོང་ སྤྱི་ལུ་ལྷན་གནས་སྤངས་རིམ་ལུགས་ཀྱི་ཕན་བདེ་ལུ་ ཚད་ལྷན་གྱི་བཀོལ་སྤྱོད་བཏུབ་པའི་ས་ཆའི་དགོས་མཁོ་
དང་ བདག་དབང་དང་འབྲེལ་གཏོགས་ཀྱི་བསམ་ལུགས་གསོ་སྐྱོང་འབད་ནི་ཚུ་ གལ་ཆེམ་ཨིན་མ་ཉེས་རྟོགས་བྱུང་སྟེ་ རྒྱལ་ཡོངས་
ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ ས་ཆ་སྤྱོད་བཅའ་ཡིག་དང་སྤྱི་གཞི་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཅན་མ་འདི་ བཟོམ་ཨིན།

མཚན་གནས་དང་ རྒྱབ་ཚད་ འགོ་བཙུགས།

༡. བཅའ་ཡིག་འདི་-

- (༡) ས་ཆ་སྤྱོད་ཀྱི་བཅའ་ཡིག་དང་སྤྱི་གཞི་ རྒྱུ་མ་ཟེར་བཞིན་དགོ།
- (༢) འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་ཁྱུ་ཡོངས་ལུ་རྒྱབ་དགོ།
- (༣) རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ རྒྱབ་བསྐྱགས་སྤེལ་བའི་ཆོས་གངས་ལས་འགོ་བཟུང་སྟེ་
བསྐྱར་སྤྱོད་འབད་དགོ།

ཆ་ཅན་དང་ཆ་མེད།

༡. བཅའ་ཡིག་འདི་གིས་ སའི་བཅའ་ཡིག་དང་སྤྱི་གཞི་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ ཅན་མའི་ལེའུ་༡༣ པ་དང་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་
ཆ་དང་ གཞུང་དབང་ས་ཆ་སྤྱོད་ཀྱི་བཅའ་ཡིག་དང་སྤྱི་གཞི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ཅན་མ་དང་ བཅའ་ཡིག་དེའི་འོག་ལུ་
བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་དོན་ཚན་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་ གསལ་བསྐྱགས་དང་རྒྱབ་བསྐྱགས་ཚུ་ བཅའ་ཡིག་འདི་ བསྐྱར་སྤྱོད་འབད་
བའི་ཆོས་གངས་ལས་འགོ་བཟུང་སྟེ་ཆ་མེད་ཨིན།
༢. གཞུང་གིས་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་བའི་གོང་ཚད་ཆ་འཛོགས་མ་འབད་ཚུན་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་དང་ གཞུང་དབང་ས་
ཆ་ སྤྱོད་ཀྱི་བཅའ་ཡིག་དང་སྤྱི་གཞི་ སྤྱི་ལོ་༢༠༠༩ ཅན་མ་གི་ཟུར་སྤྱགས་སྟེ་ ཆེད་དུ་བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་
གོང་ཚད་དེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན།

CHAPTER 1

PRELIMINARY

In accordance with Sections 6(a) and 186 of the Land Act 2007; aware of the competing and overriding interests against the limited usable land, the need for a balanced and equitable socio-economic development, sustainable management of natural resources, well-being of the ecosystem and the importance of fostering sense of ownership and belongingness, the National Land Commission Secretariat formulates the Land Lease Rules and Regulations 2018.

Title, Extent and Commencement

1. This rule shall:
 - (1) be called as the “Land Lease Rules and Regulations 2018, hereafter referred to as LLRR 2018”;
 - (2) Extend to the whole of the Kingdom of Bhutan; and
 - (3) Come into force from the date of endorsement by the Commission and notification.

Repeal and Saving

2. This rule shall supersede Chapter 13 of Land Rules and Regulations of the Kingdom of Bhutan 2007, Rules and Regulations for Lease of Government Reserve Forest Land and Government Land 2009 and circulars and notifications in force concerning the subjects under this rule, from the effective date of this Rule.
3. Lease rates prescribed in the Annexure of Rules and Regulations for Lease of Government Reserve Forest Land and Government Land 2009 shall be applicable until the revised rate is approved by the government.

ལེའུ་༡ པ།

སྒྱིར་བཏང་།

སྒྱར་སྟོན་དུས་ཡུན་གྱི་དབེ་བ།

༤. གཤམ་འཁོད་ཀྱི་སྒྱར་སྟོན་དབེ་བ་མ་འབྲས་གསུམ་པོ་འདི་ དུས་ཡུན་དང་འཁྲིལ་ཏེ་བརྩི་དགོ་

༡. གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྱར་སྟོན།

(༡) སྒྱར་སྟོན་གྱི་དུས་ཡུན་མཐོ་ཤོས་ལྷོ་ལོ་དུག

(ལ) རྟོན་ཚན་འདི་གི་འོག་ལུ་ འབད་ཆོག་པའི་ལས་སྒྲ་འདི་ འགེམས་སྟོན་དང་ སྟོ་སྟོན་ ཆོས་དོན་ལས་སྒྲ་ དུས་ ཆོད་དང་མཐུན་པའི་ཆོང་ལས་ དེ་དང་འབྲས་བའི་ལས་སྒྲ་གཞན་གང་རུང་།

(ག) གཏན་འཇགས་ཀྱི་བཟོ་བཀོད་ཚུ་ བཟོ་བསྐྱུན་འབད་མི་ཆོག

(ང) གནས་ཡུན་མཐུག་བསྐྱུ་བའི་སྐབས་ལུ་ ས་ཆ་དེ་ ཉམས་གསོ་འབད་དེ་ ས་གནས་དབང་འཛིན་ལུ་ ཕྱིས་སྟོན་ འབད་དགོ།

༢. དུས་ཐུང་གི་སྒྱར་སྟོན།

(༡) སྒྱར་སྟོན་གྱི་དུས་ཡུན་མཐོ་ཤོས་ལོ་ལོ་གསུམ།

(ལ) རྟོན་ཚན་འདི་གི་འོག་ལུ་ འབད་ཆོག་པའི་ལས་སྒྲ་འདི་ ལས་མི་གི་སྟོན་སྒྲར་དང་ མཛོད་ཁང་ ཅ་ཆས་ཁང་ བཟོ་སྐྱུན་གྱི་དོན་ལས་མཛོད་ཁང་ དེ་ལས་ དེ་དང་འབྲས་བའི་ལས་སྒྲ་གཞན་གང་རུང་།

(ག) གཏན་འཇགས་ཀྱི་བཟོ་བཀོད་ཚུ་ བཟོ་བསྐྱུན་འབད་མི་ཆོག

(ང) གནས་ཡུན་མཐུག་བསྐྱུ་བའི་ལུ་ལས་ ས་ཆ་དེ་ ཉམས་གསོ་འབད་དེ་ ས་གནས་དབང་འཛིན་ལུ་ ཕྱིས་སྟོན་ འབད་དགོ།

༣. ཡུན་རིང་མོ་གི་སྒྱར་སྟོན།

(༡) སྒྱར་སྟོན་གྱི་དུས་ཡུན་མཐོ་ཤོས་ལོ་ལོ་༣༠།

(ལ) གཏན་འཇགས་ཀྱི་བཟོ་བཀོད་ཚུ་ བཟོ་བསྐྱུན་འབད་ཆོག་པའི་ལུ་ སྒྱར་སྟོན་ལེན་མི་གིས་ སྐད་འཐུས་སྟོན་མ་ དགོ་པར་ བཟོ་བཀོད་དང་ཆག་རོ་ཚུ་བཟུབ་ནི་དང་ སྟོ་བཟུད་འབད་ནིའི་ འགན་ཁུར་འབག་དགོ་པ་ཚུ་ཡང་།

(༡) སྒྱར་སྟོན་གྱི་གནས་ཡུན་མཐུག་བསྐྱུ་བའི་ལུ་ལས་ ཡང་ན།

(༢) གན་རྒྱ་ནང་བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་རྟོན་ཚན་དང་ འབྲེལ་ཡོད་ཁྲིམས་ལུགས་དང་སྤྱི་གཞི་ཚུ་ལས་འགལ་བ་ ཅིན།

(ག) གནས་ཡུན་འདི་ མཐུག་བསྐྱུ་བའི་ལུ་ལས་ ས་ཆ་དེ་ ཉམས་གསོ་འབད་དེ་ ས་གནས་དབང་འཛིན་ལུ་ ཕྱིས་ སྟོན་འབད་དགོ།

CHAPTER 2

GENERAL

Types of Lease tenure

4. There shall be three types of lease depending on its term:

(1) Temporary lease

- (a) Lease with the maximum term of six months;
- (b) Exhibition, entertainment, religious activities, seasonal markets and other activities of similar nature are permitted under this head;
- (c) No construction of permanent structures is permitted; and
- (d) At the end of the term, land shall be restored and handed over to the Local Authority.

(2) Short term lease

- (a) Lease for a maximum period of up to 3 years;
- (b) Temporary structures such as labor camps, warehouse, stockyards and stores for construction purposes and any other activities of similar nature are permitted under this head;
- (c) No construction of permanent structures is permitted; and
- (d) At the end of the term, land shall be restored and handed over to the Local Authority.

(3) Long term lease

- (a) Lease with a maximum term of 30 years;
- (b) Construction of permanent structures are permitted, but the lessee shall be responsible for dismantling and removal of structures and debris without compensation:
 - (i) Upon the expiry of the lease term, or
 - (ii) In case of breach of the provisions stated in the lease deed and relevant laws and regulations thereto.
- (c) At the end of the term, land shall be restored and handed over to the Local Authority.

སྐར་སྤྱོད་ལེན་ནིའི་ཐོབ་ལམ།

༥. སའི་བཅའ་ཁྲིམས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ ཅན་མའི་དོན་ཚན་༣༠༤ དང་འབྲེལ་ཏེ་ བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་༥༥ པ་འོག་གི་དགོངས་དོན་ལྟར་ དབང་ཁུབ་ཅན་གྱི་མི་ངོམ་ཚུ་བཅིས་ཏེ་ འབྲུག་གི་ཆོང་སྤེའི་བཅའ་ཁྲིམས་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཅན་མའི་འོག་ལུ་ ཐོ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ཆོང་སྤེའི་ཚུ་ བཅའ་ཡིག་འདིའི་འོག་ལུ་འབད་ཆོག་པའི་དགོངས་དོན་ཚུ་ལུ་ རྒྱལ་ཁམས་ས་ཆ་སྐར་སྤྱོད་ལེན་ནིའི་ཐོབ་ལམ་ཡོད། ཡིན་རུང་ འབྲེལ་ཡོད་ས་གནས་དབང་འཛིན་དང་ ཡངན་ ལྷན་ཁག་གིས་ ས་ཆའི་བཀོད་ལུ་སྤྱོད་ལུན་བརྟན་དང་ ལག་ལེན་སྤྱོད་དག་སྤེའཐབ་ཡོད་པ་ དེས་བརྟན་བཟོ་ཐབས་ལུ་ སྤྱིར་བཏང་གི་དགོས་མཁོ་དང་ གནས་སྤངས་འབྲེལ་ཏེ་ ལས་སྐྱེ་ཚུ་ གཙོ་རིམ་བསྐྱོགས་ཞིན་མ་ལས་ མི་ རོ་རྒྱལ་ལས་ སྤེའཐབ་དང་ མཉམ་ལས་སྤེའཐབ་ཚུ་ལུ་ སྤོན་ཐོབ་ཀྱི་གདམ་ཁ་སྤྱོད་ནིའི་དོན་ལུ་ ཚད་གཞི་ཁ་སྐོང་བཟོ་ཆོག།
༦. གོས་འཆར་བཀོད་མི་ཚུ་ལུ་ དཔལ་འབྱོར་དང་ ཆོང་འབྲེལ་ ཆོང་གི་ལས་སྐྱེ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ གོས་འཆར་བཀོད་པའི་ས་གནས་ནང་འཁོད་ལུ་ འོས་འབབ་ཡོད་པའི་ཁྲམ་འཁོད་ས་ཆ་ཡོད་པ་ཅིན་ ས་ཆ་སྐར་སྤྱོད་ལེན་ནིའི་ཐོབ་ལམ་མེད།
༧. འབྲུག་གི་ཆོང་སྤེའི་བཅའ་ཁྲིམས་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཅན་མའི་འོག་ལུ་ ཐོ་བཀོད་འབད་ཡོད་པའི་ ཕྱི་རྒྱལ་མ་ཙུ་གཞི་བཙུགས་ཀྱི་ཆོང་ལས་སྤེའཐབ་ཚུ་ ས་ཆ་སྐར་སྤྱོད་ཐོབ་ལམ་ཡོད།
༨. ཐོབ་ལམ་གྱར་གོས་ཐག་བཅད་ནིའི་ མཐའ་དཔྱད་ཀྱི་དབང་ཚད་འདི་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཆང་ལུ་ཡོད་པ་ཨིན།

ས་རྒྱ་ ཚད་ལྷན་བཟོ་ཐངས།

༩. བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་༣༠༤ པ་དང་འབྲེལ་མ་དགོ་པར་ སྐར་སྤྱོད་བྱ་རིམ་འཐབ་མི་དང་ རྒྱལ་སྤོན་འབད་མི་འགན་འཁུར་ཅན་གྱི་ལས་སྤེའི་གིས་ ཚད་ཅིག་ལས་མེད་མི་ས་ཆ་དེ་ ཡུན་བརྟན་དང་ འད་མཉམ་ཐོག་ལས་ བཀོད་སྤྱོད་སྤྱོད་དག་སྤེའཐབ་ཡོད་པ་ དེས་བརྟན་བཟོ་ཐབས་ལུ་ ལས་སྐྱེ་སོ་སོའི་དོན་ལུ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཆང་གི་བསྐྱར་ཞིབ་དང་འབྲེལ་དགོ་པའི་ སའི་རྒྱ་ཚད་ བན་ཅུས་ཅན་དང་ ཚད་ལྷན་བཟོ་ཆོག།

སྐར་སྤྱོད་གཏང་ནིའི་དབང་ཆ།

༡༠. འབྲེལ་ཡོད་རྫོང་ཁག་ ཡངན་ ཁྲོམ་སྤེའི་གིས་ གནས་སྤངས་ཀྱི་སྐར་སྤྱོད་ གནང་བ་སྤྱོད་ནི་ ཡངན་ ཆ་མེད་གཏང་ཆོག།
༡༡. ཏུས་བྱང་དང་ ཡུན་རིང་མོ་གི་དོན་ལས་ སྐར་སྤྱོད་གནང་བ་གོལ་མི་ ཡངན་ ཆ་མེད་བཏང་མི་དབང་འཛིན་འདི་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཆང་རྒྱལ་ཅིག་ཨིན།

Eligibility to lease

5. In accordance with Section 306 of the Land Act 2007, juristic persons listed under Section 58 of the Act, including companies registered under the Companies Act of the Kingdom of Bhutan 2016 and the amendments thereof shall be eligible to lease land for purposes permitted under this rule. However, concerned Local Authority and or Ministry may adopt additional criteria for prioritization of activities and preference of groups and cooperatives over individuals depending on general needs and conditions to ensure sustainable and optimum use of land.
6. Proponents having registered land suitable for economic, commercial and business activities within the proposed locality shall not be eligible for land on lease.
7. Foreign Direct Investment (FDI) companies incorporated under the Companies Act of Bhutan 2016 shall be eligible for land on lease.
8. The final authority to decide on eligibility shall be vested with the Secretariat.

Area Standardization

9. Notwithstanding Section 306 of the Act, the agencies responsible for processing and recommending lease may rationalize and standardize area required for different activities subject to review by the Secretariat to ensure sustainable, equitable and optimum use of limited land.

Authority to lease

10. The concerned Dzongkhag or the Thromde shall have the authority to approve or reject the temporary lease.
11. Secretariat shall be the sole authority to approve or reject land lease for short-term and long-term lease.

འགོ་ཐོག་གནང་བ།

༡༢. འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་དང་ ལས་སྡེའི་རྒྱབ་སྐྱོན་དོ་སྤྱོད་ཡི་གུ་ལུ་གཞི་བཞག་ཐོག་ རྫོང་ཁག་ ཡངན་ ཁྲོམ་སྡེ་སྐར་སྟོན་ ཚོགས་ཚུང་གིས་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་གི་དོ་ཚབ་སྟེ་ ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་འབྲི་ཤོག་ དེ་ཨ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ ཚང་ལས་ འགོ་ཐོག་གནང་བ་ལྟ་དགོ།
༡༣. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ ལུ་བ་ཐོབ་པའི་ཤུལ་ལས་ བདུན་ཕྲག་གཉིས་ཀྱི་ནང་འཁོད་ འགོ་ཐོག་གནང་བ་སྟོན་ནི་ ཡངན་ ཆ་མེད་བཏང་མི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ རྫོང་ཁག་ ཡངན་ ཁྲོམ་སྡེ་སྐར་སྟོན་ཚོགས་ཚུང་བརྒྱད་དེ་ ལུ་བ་ཕུལ་མི་ལུ་ བན་འབྲོད་དགོ། ས་གཏོར་གྱི་དོན་ལུ་ ལོ་ངོ་^༣ མ་གཏོགས་ དེ་མིན་ འགོ་ཐོག་གནང་བ་དེ་ ལྷམ་ ^༤ གི་རིང་ལུ་ཆ་ གནས་ཡོད་པ་ཨིན།
༡༤. རྫོང་ཁག་ ཡངན་ ཁྲོམ་སྡེའི་ས་ཆ་སྐར་སྟོན་ཚོགས་ཚུང་གིས་ ས་གནས་ཁར་ཞིབ་དཔྱད་འབད་དེ་ འགོ་ཐོག་གནང་ བའི་དོན་ལུ་ ཚོགས་ཚུང་གི་རྒྱབ་སྐྱོན་དང་སྒྲགས་ཏེ་ ལྷན་ལུ་ཁ་གསལ་དེ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་ཕུལ་དགོ།
༡༥. འགོ་ཐོག་གནང་བ་ཐོབ་པའི་ཤུལ་ལས་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་གིས་ རྫོང་ཁག་ ཡངན་ ཁྲོམ་སྡེའི་ས་ཆ་སྐར་སྟོན་ ཚོགས་ཚུང་དང་གཅིག་ཁར་ སྐར་སྟོན་གཏང་ནིའི་བྱ་རིམ་འབབ་དགོ།
༡༦. འགོ་ཐོག་གི་གྲོས་འཆར་ལས་ སོ་སོར་བསྐྱར་བཅོས་འབད་བ་ ཡངན་ གཞུང་གི་སྤྱི་དབྱུང་འབྱུར་བ་འབྱུང་པ་ཅིན་ ལྷན་ ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ འགོ་ཐོག་གནང་བ་སྟོན་དེ་ཡོད་རུང་ རྒྱུད་འཐུས་འཐོབ་ལམ་མེད་པ་སྟེ་ སྐར་སྟོན་ཆ་མེད་གཏང་ བའི་དབང་ཆ་ཡོད་པ་ཨིན།

སྤྱིར་བཏང་དོན་ཚན།

༡༧. སྤྱིར་ག་དང་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ཉེན་སྲུང་ས་ཁོངས་ སྤྱང་སྤྱོབ་ས་ཁོངས་ སྤྱི་ལུ་རིག་སྤྱིའི་ས་ཁོངས་ བར་ལམ་ ས་ཁོངས་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་ གལ་ཆེ་བའི་རྒྱ་རྒྱ་དང་རྒྱ་བབས་ས་ཁོངས་ རྒྱ་རྒྱ་བ་འདམ་རྒྱ་བ་ གཞོད་ཉེན་ཆེ་བའི་ས་ ཁོངས་ ཚོས་དོན་ས་ཁོངས་དང་ གནས་ གལ་ཅན་གྱི་བྱ་རྒྱུན་ བཀག་འཛུགས་ས་ཁོངས་ཚུ་ལས་ ས་ཆ་སྐར་སྟོན་གཏང་ མི་ཚོག་ ཨིན་རུང་ རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ གལ་གནད་ཆེ་བའི་རྒྱུན་གཞི་ཉུག་རྒྱུང་དང་ མི་མང་གི་མཐའ་དོན་ལུ་དགོས་མཁོ་ འཐོན་པའི་སྐབས་ དམིགས་བསལ་གྱི་གནས་སྤངས་འོག་ལུ་རྒྱུང་མ་ཅིག་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ སྟེ་ཕྱིས་འཛུགས་འབད་ཞིན་མ་ལས་ ས་ཁོངས་དེ་ནང་ལས་ ཡངས་ཆག་ཐོག་ སྐར་སྟོན་གཏང་ཚོག་
༡༨. གཞུང་གི་གཙུག་སྡེ་ཚུ་གིས་ གནས་སྤངས་ག་བཟུམ་ཅིག་འཐོན་རུང་ ཁོང་རའི་ཁྲམ་འཁོད་ས་ཆ་དེ་ སྐར་སྟོན་ཁར་ གཏང་མི་ཚོག་
༡༩. འབྲུག་མི་སེར་རྒྱ་ཁོར་གཞི་བཟུང་དང་ གྲུ་ཚང་ དེ་ལས་ དགོན་སྡེ་སོ་སོའི་མཚན་ཐོག་གི་ ཁྲམ་འཁོད་ས་ཆ་ཚུ་ ལྷན་ ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལས་ གནང་བ་ཐོབ་ཞིན་མ་ལས་རྒྱུང་མ་ཅིག་ སྐར་སྟོན་གཏང་ཚོག་
༢༠. རྒྱལ་ཁམས་ཀྱིས་དབང་བའི་ལས་འཛུགས་ཚུ་ལུ་ ས་ཆ་གསར་པ་སྟོན་ནི་འདི་ སྐར་སྟོན་ཐོག་ལུ་ཨིན།

Preliminary Approval

12. Based on Lol from the relevant Department or Agency, the DLLC or TLLC on behalf of the proponent shall request for a preliminary approval from the Secretariat as per the prescribed Form PA.
13. The Secretariat shall approve or reject within two weeks from the receipt of the request and accordingly inform the proponent through DLLC or TLLC. The preliminary approval shall have a validity of 6 months with an exception of three years for mining.
14. The DLLC or TLLC shall carry out field verification and submit the detailed report along with the recommendation of the Committee to the Secretariat for preliminary approval.
15. Upon the receipt of preliminary approval, the proponent shall process the lease with DLLC or TLLC.
16. In the event of any deviation from the initial proposal or change in government policy, the Secretariat reserves the right to reject the proposal regardless of preliminary approval without any compensation.

General provisions

17. Land shall not be leased from designated Parks, Nature Reserves, Protected Areas, Biological Corridors, Buffer Zones, Community Forest, Critical Watershed, Wetland, High Risk Zones, Nyes, religious sites and important monuments and Restricted Zones. However, exemptions shall be made by the Secretariat for only those critical infrastructures of national importance and public need under only special circumstances as deemed relevant by the Secretariat.
18. Government Institutions shall not lease out their registered land under any circumstance.
19. Registered land under DHI, Dratshang and Goenday shall be leased only upon consent from the Secretariat.
20. New land allotment to the State-Owned Corporations shall be on leasehold.

༡༡. ལྷན་ཚུགས་ཡིག་ཚང་ལས་ གནང་བ་ཞུ་ནིའི་དོན་ལུ་ ལས་སྡེ་ཚུ་ལས་ཉོགས་མེད་ཚུ་ དེས་པར་དུ་དགོཔ་ཨིན།
༡༢. ཡུན་རིང་མོ་གི་ ལས་སྡེའི་རིགས་ག་ཅི་ར་ཨིན་རུང་ གནས་སྐབས་ ཡངན་ དུས་བྱུང་གི་སྒྲར་སྟོན་འོག་ལུ་འབད་མི་ཚོག
༡༣. ཉེ་འདབས་ཀྱི་གཞུང་གི་གཙུག་སྡེ་དང་ མི་མང་སྟོ་འཆམ་གྱི་མཐུན་ཁྱེན་ གཞན་ཡང་ དེ་བཟུམ་མའི་མཐུན་ཁྱེན་ཚུ་ལུ་ ལས་སྡེའི་རིགས་ག་ཅི་ར་ཨིན་རུང་ སྤྱང་འཆར་ཅན་ཅིག་ལུ་འབྱུང་བ་ཅིན་ ས་ཆ་སྒྲར་སྟོན་གཏང་མི་ཚོག
༡༤. གོས་འཆར་བཀོད་པའི་ སྒྲར་སྟོན་ས་ཆ་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ སབ་ཁྲའི་ཨང་རྟགས་རིམ་ལུགས་ལུ་ གཞི་བཞག་སྟེ་ ས་འཇལ་འབད་དགོ།
༡༥. སྒྲར་སྟོན་ལེན་མི་དེ་ལུ་ སྒྲར་སྟོན་ས་ཆ་གྲར་ཡོད་པའི་ཤིང་དང་ འགྲལ་མེད་ཀྱི་རྒྱ་དངོས་ཚུ་ལུ་ དབང་ཆ་མེད།
༡༦. སྒྲར་སྟོན་ལེན་མི་གིས་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ལས་སྡེ་ཚུ་ལས་ དགོས་མཁའི་ཉོགས་མེད་ལེན་ཞིན་མ་ལས་རྒྱུང་མ་ཅིག་ བཟོ་སྐྱོན་གྱི་ལཱ་འགོ་བཙུགས་དགོ། བཟོ་སྐྱོན་དེ་ གནང་བ་ཐོབ་ཡོད་པའི་ བཟོ་བཀོད་ཀྱི་སབ་ཁྲ་དང་ བཅད་མཆམས་ ལུ་ དེས་པར་དུ་གནས་དགོ།
༡༧. སྒྲར་སྟོན་ལེན་མི་གིས་ བར་ཆད་ ཡངན་ ཉམ་འཇུལ་གྱི་གཞོན་ཉེན་གང་རུང་ འབྱུང་མི་དཔེ་སྐོར་ལས་ སྒྲར་སྟོན་ བཏང་མི་ལུ་བརྟེན་འཕྲོད་དེ་ སྒྲར་སྟོན་བཏང་མི་གིས་ དེ་འཕྲོས་ལས་ ཡངས་ཆག་གི་ཐབས་ལམ་གྲར་དང་ལེན་འབད་ དགོ།
༡༨. སྒྲར་སྟོན་འདི་ སྒྲ་ཁར་ལེན་མི་གིས་ གནས་ཡུན་མ་ཆང་བའི་ཉེ་མ་ལས་ ཞུ་བ་འབད་མི་དང་འཁྲལ་ཏེ་ ཆ་མེད་གཏང་ ཚོགས་དང་ རྒྱུ་འབྲས་ག་ནི་ཡང་ཐོབ་ལམ་མེད།
༡༩. སྒྲར་སྟོན་བཏང་མི་གིས་ བྱང་བདེན་དང་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ རྒྱལ་མིན་དང་ཁྲིམས་འགལ་ཐོག་ལས་ སྒྲར་སྟོན་ཆ་མེད་ གཏང་མི་ཚོག
༢༠. སྒྲ་ཁར་ལེན་མི་གིས་ སྒྲར་སྟོན་ཆ་མེད་བཏང་ཞིན་མ་ལས་ ལྷ་རོ་༤ གི་ནང་འཁོད་ལུ་ སྒྲར་སྟོན་ས་ཆ་ཐོག་ལུ་ཡོད་པའི་ རྒྱ་དངོས་ཚུ་ རྟོ་བཟུང་འབད་དགོ། གལ་སྲིད་ དུས་ཚོད་བྱིན་མི་ནང་འཁོད་ལུ་ རྟོ་བཟུང་འབད་མ་བཟུབ་པ་ཅིན་ རྫོང་ཁག་ ཡངན་ ཁོམ་སྡེ་ས་ཆ་སྒྲར་སྟོན་ཚོགས་རྒྱུང་གིས་ གནད་དོན་དེ་ ཁྲིམས་ཀྱི་འདུན་སར་ཕུལ་དགོ།
༢༡. རྩོད་ཉོགས་འཐོན་པའི་སྐབས་ལུ་ ཅ་པན་ཚུ་གིས་ ཁོང་རའི་མ་འགྲིག་པ་ཚུ་ ནང་ཁུལ་འགྲིག་ཆ་འབད་དགོཔ་དང་ རྩོད་ ཉོགས་འདུམ་འགྲིག་འབད་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ གནད་དོན་དེ་ ཁྲིམས་ཀྱི་འདུན་སར་ཕུལ་དགོ།
༢༢. སྒྲར་སྟོན་བཏང་མི་ ས་ཆའི་ནང་འཁོད་ལུ་ཡོད་པའི་ རང་བཞིན་འཐོན་ཁུངས་ཚུ་ག་ར་ རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་བདག་དབང་ལུ་ རྟུན་པ་ལས་ འཐོན་ཁུངས་ཚུ་ རྟོན་ནིའི་དམ་འཛིན་དང་ འདོད་དབང་ རྒྱལ་ཁམས་ལུ་ཡོད།
༢༣. སྒྲ་ཁར་ལེན་མི་གིས་ སྒྲར་སྟོན་གྱི་ས་ཆ་འཛིན་སྐྱོང་དང་ སྤྱང་སྐྱོབ་འབད་ནིའི་ འགན་ཁུར་མིལ་བུམ་འབག་དགོ།
༢༤. སའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་༡༩ པའི་ གཞན་དོན་བཀོལ་སྟོན་གྱི་དགོངས་དོན་ཚུ་ སྒྲར་སྟོན་ས་ཆ་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ དགོ།

21. Sectoral clearances are pre-requisite for applying approval from the Secretariat.
22. Any activities that are long term in nature shall not be allowed under temporary or short-term lease.
23. Land shall not be leased for any activities which would result in nuisance to nearby government institutions, public recreational facilities and any other similar facilities.
24. Proposed land for lease shall be surveyed based on the National Coordinate reference system.
25. The lessee shall not have any right over the standing trees or immovable properties on the leased Land.
26. The lessee shall proceed with the construction of the approved structures on the leased land only after obtaining necessary clearances from the concerned authorities. The construction shall be strictly as per the approved drawings, demarcation and the site plan.
27. The lessee shall have the responsibility to inform the lessor of any imminent risk of interference or encroachment and the lessor shall promptly act on mitigating measures.
28. The lease may be terminated on the request of lessee before maturity of lease term and shall not be entitled for any compensation.
29. The lessor shall not arbitrarily terminate the lease without just and sufficient cause.
30. The lessee shall remove the properties on the leased land within six months after the termination of lease. In the event of non-removal within the stipulated time frame, the DLLC or TLLC shall submit the case before the Court of Law.
31. In the event of dispute, the parties shall resort to resolve their differences through mediation, upon failure to arrive at an amicable resolution; the matter shall be submitted to the Court of Law.
32. All natural resources falling within the leased land shall belong to the State. The State shall have the control and discretion to allot those resources.
33. The lessee shall be fully responsible for the management and protection of the leased land.
34. The provisions on easement under Chapter 12 of the Act shall apply to land on lease.

༣༥. འབྲེལ་ཡོད་རྫོང་ཁག་ ཡངན་ ཁྲོམ་སྡེ་སྐར་སྟོད་ཚྲིག་སྒྲུང་གིས་ སྐར་སྟོད་བསྐྱར་གསོ་མ་འབད་བའི་རྟེ་མ་ལས་ ས་
ཆའི་བཀོལ་སྟོད་དེ་ སྐར་སྟོད་གན་རྒྱ་དང་འབྲེལ་ མ་འབྲེལ་ ཞིབ་དཔྱད་འབད་དགོ།
༣༦. གཤམ་སྟོད་ ས་ཆ་ཉམ་འཛུལ་དང་ ཉང་འཁོད་སྐར་སྟོད་བཏང་བའི་གནད་དོན་འབྱུང་པ་ཅིན་ དེ་ཚུ་ བཅའ་ཡིག་འདི་དང་
བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ དང་ལེན་འབད་དགོ།
༣༧. ཡུན་རིང་མོ་གི་དོན་ལུ་ སྐར་ཁར་བཏང་བའི་ས་ཆ་ནང་ སྐར་སྟོད་ལག་ཁྱེར་སྟོད་པའི་ཆོས་གངས་ལས་ ལོ་གཅིག་གི་ནང་
འཁོད་ལུ་ གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ལས་སྒྲུབ་འགོ་མ་བཟུགས་པ་ཅིན་ ཆ་མེད་གཏང་སྟེ་ ལྷན་ཚྲིག་སྐབས་ཡིག་ཚང་གིས་ དེ་
དང་འབྲེལ་བའི་ སྐར་སྟོད་ལག་ཁྱེར་ཡང་ ཆ་མེད་གཏང་དགོ།
༣༨. སྐར་སྟོད་ལེན་མི་གིས་ ལག་ཁྱེར་སྟོད་པའི་ནམ་དུས་ལུ་ སྐར་འཐུས་བཏབ་དགོ།
༣༩. སྐར་སྟོད་ལེན་མི་གིས་ དབང་ཚད་སྟོད་པའི་མི་ངོམ་དེ་གིས་ ཉམ་རང་འབད་རུང་ དགོ་འདོད་བཀོད་པ་ད་ སྐར་སྟོད་
ལག་ཁྱེར་བཏོན་དགོ།
༤༠. སྐར་སྟོད་ལེན་མི་གིས་ གཤམ་སྟོད་ ལག་ཁྱེར་བྱང་སྟོར་ཤོར་བ་ ཡངན་ མེད་པ་ཐལ་སོང་པ་ཅིན་ ལྷོ་རོ་གཅིག་གི་ནང་
འཁོད་ འབྲེལ་ཡོད་རྫོང་ཁག་ ཡངན་ ཁྲོམ་སྡེ་ལུ་ ལྷན་ཁུ་འབད་དགོ། རྫོང་ཁག་ ཡངན་ ཁྲོམ་སྡེ་གིས་ བཏུན་ཕྱག་
གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ ལྷན་ཚྲིག་སྐབས་ཡིག་ཚང་ལུ་ ལག་ཁྱེར་གསར་པ་སྟོད་དགོ་པའི་ རྒྱབ་སྐྱོན་ཕུལ་དགོ།
༤༡. སྐར་སྟོད་ལེན་མི་གིས་ བཅའ་ཡིག་འདི་གི་འོག་ལུ་བཀོད་པའི་ དོན་ཚན་ཚུ་གི་མ་དོ་བར་ སྐར་སྟོད་གན་ཡིག་ནང་
ཆེད་དུ་བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་ ཁ་ཚིག་དང་གནས་ཚིག་ཚུ་ལུ་ དམ་དམ་སྟེ་གནས་དགོ།
༤༢. གནང་བ་གྲུབ་པའི་ སྐར་སྟོད་ས་ཆའི་བཅད་མཚམས་འདི་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ ཡངན་ ལས་སྡེ་གི་ངོ་ཚབ་ཚུ་
འཛུལ་སྐྱོལ་ལུ་ ལྷན་ཚྲིག་སྐབས་ཡིག་ཚང་གིས་ གནང་བ་གྲོལ་བའི་ ས་ཆའི་རྒྱ་ཚད་དང་བསྟུན་ཏེ་བཀལ་དགོ། ས་འཇལ་
ནི་དང་ སབ་ཁ་བཟོ་ནི་ གནས་ས་ཚུ་ དེས་ཏིག་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ ལམ་སྟོན་འདི་ ལྷན་ཚྲིག་སྐབས་ཡིག་ཚང་གིས་སྟོད་དགོ།
༤༣. སྐར་སྟོད་ལས་སྒྲུབ་དོན་ལུ་ ས་གནས་ཁར་ ལྟོད་ལམ་བཟོ་སྐྱོན་འབད་ནི་ཨིན་མི་ཚུ་གར་ གྲོས་འཆར་ནང་ལུ་ཚུད་དགོ།

35. The concerned DLLC or TLLC shall verify land utilization in compliance with lease deed prior to the renewal of the lease.
36. In the event of issues on encroachment and sub-lease, it shall be dealt as per the provisions of this rule and the Act.
37. The land on lease for long term shall be terminated if the intended activity is not initiated within 1 year from the issuance of the LLC and accordingly the Secretariat shall annul the LLC.
38. The lessee shall pay the fee for certificate at the time of issuance.
39. The lessee shall produce LLC as and when demanded by the authorized person.
40. The lessee shall within one month report to the concerned Dzongkhag or Thromde in the event of loss or damage of the certificate. The Dzongkhag or Thromde shall recommend for the issuance of new LLC to the Secretariat within one week.
41. Apart from the provisions under this rule, the lessee shall strictly abide by the terms and conditions specified in the lease deed.
42. The demarcation of the approved lease land shall be conducted in presence of representative from the concerned Department or Agency as per the acreage approved by the Secretariat. The guideline for surveying, mapping and positional accuracy shall be issued by the Secretariat.
43. All approach roads to be constructed for the leased activity shall be included in the proposal.

ལེའུ་༣ པ།
གཙུག་སྒྲེའི་བདེ་སྤྱིག

ས་ཆ་ སྐར་སྟོད་ཁར་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ གཙུག་སྒྲེའི་བདེ་སྤྱིག

༤༤. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་འོག་གི་ ས་ཆ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་འདི་ ས་ཆ་སྐར་སྟོད་གཏང་ནིའི་དོན་ལས་ འགན་ཁུར་ཅན་གྱི་
ལས་བྱེད་སྡེ་ཚན་ཨིན།

༤༥. བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་༡༥ པ་དང་འཁྲིལ་ རྫོང་ཁག་ཚུ་ནང་ རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྐར་སྟོད་ཚོགས་ཚུང་དང་ ཁྲོམ་སྡེ་ཚུ་
ནང་ ཁྲོམ་སྡེ་ས་ཆ་སྐར་སྟོད་ཚོགས་ཚུང་ དེ་ལས་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ ཡངན་ ལས་སྡེ་ནང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་
ཚོགས་ཚུང་ཅིག་དགོ།

༤༦. རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྐར་སྟོད་ཚོགས་ཚུང་ནང་ འཕུས་མི་ཚུད་དགོས་འདི་ཡང་-

༡. རྫོང་བདག་འདི་ ཚོགས་ཚུང་གི་ཁྲི་འཛིན་ཨིན། (རྫོང་བདག་མེད་པའི་སྐབས་ རྫོང་རབ་ཀྱིས་ཁྲི་འཛིན་འབད་དགོ་)

༢. རྫོང་ཁག་ས་ཆ་ཐོ་བཀོད་འགོ་དཔོན་འདི་ འཕུས་མིའི་བྱང་ཆེན།

༣. འབྲེལ་ཡོད་ས་གནས་ཀྱི་ (ས་གནས་ ཡངན་ གླིང་གའི་) གནས་ཚུལ་འགོ་དཔོན་གཙོ་འཛིན།

༤. རྫོང་ཁག་མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་འགོ་དཔོན།

༥. འབྲེལ་ཡོད་ རྟེན་འོག་གི་ཀཔོ།

༦. རྫོང་ཁག་སྒོ་ནོར་འགོ་དཔོན། འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྐྱའི་དོན་ལུ།

༧. རྫོང་ཁག་སོ་ནམ་འགོ་དཔོན། འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྐྱའི་དོན་ལུ།

༨. རྫོང་ཁག་བཟོ་རིག་འགོ་དཔོན། འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྐྱའི་དོན་ལུ།

༩. ཚོགས་ཚུང་གི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟན་ཏེ་ འཕུས་མི་ཁ་སྐོང་འབོ་ཆོག

༤༧. འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ ཡངན་ ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་ ཁོང་རའི་ གཤམ་འཁོད་ཀྱི་འགན་ཁུར་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཚུང་ཅིག་
གཞི་བཙུགས་འབད་དགོ།

(༡) གནས་ཚུལ་ཉོགས་མེད་སྟོད་ནིའི་དོན་ལུ་ སོ་ནམ་དང་གནས་ཚུལ་ལྷན་ཁག་འོག་གི་ གནས་ཚུལ་དང་ གླིང་ག་
ཞབས་ཏྲུག་ལས་ཁུངས།

(༢) རྒྱབ་སྐྱོན་དོ་སྦྱར་གྱི་ཡི་གུ་སྟོད་ནིའི་དོན་ལུ་ བསྟན་ཆུས་ལྷན་ཁག་འོག་གི་ བཟོ་གྲུ་ལས་ཁུངས།

CHAPTER 3

INSTITUTIONAL ARRANGEMENT

Institutional arrangement for leasing of Land

44. The Land Management Division (LMD) under the Secretariat shall be the responsible division to deal with leasing of land.

45. In accordance with Section 185 of the Act, there shall be DLLC in Dzongkhags, TLLC in Thromdes and the Committees relevant in concerned Department or Agency.

46. The DLLC shall constitute of:

- (1) Dzongdag as the Chairperson (Dzongrab in absence of Dzongdag);
- (2) Dzongkhag Land Registrar as Member Secretary;
- (3) Chief Forestry Officer (Territorial or Park) of the area concerned;
- (4) Dzongkhag Environment Officer;
- (5) Gup of the concerned Gewog;
- (6) Dzongkhag Livestock Officer (For relevant activity);
- (7) Dzongkhag Agriculture Officer (For relevant activity);
- (8) District Engineer (For relevant activity); and
- (9) Any additional member as and when deemed necessary by the Committee.

47. The concerned Department or Agency shall have their own Committees constituted with the following responsibilities:

- (1) Department of Forests and Park Services, MoAF: Issuance of Forestry Clearance;
- (2) Department of Industry, MoEA: Issuance of Letter of Interest;

- (༣) ཚོང་ལུ་རྒྱུང་བའི་ལས་སྤེལ་དོན་ལས་ རྒྱལ་སྤྱོད་དོ་སྤྱོད་ཡི་གུ་སྤྱོད་ནིའི་དོན་ལུ་ བསྟན་རྒྱས་ལྟན་
ལག་འོག་གི་ བཟོ་སྐྱེ་རྒྱུང་བ་དང་ནང་བཟོའི་ལས་ཁུངས།
- (༤) ས་གཏེར་དང་ སའི་ཚན་རིག་གི་ལས་སྤྱོད་གཞན་ འཛེལ་སྤྱོད་དང་འཛིན་སྤྱོད་གི་དོན་ལུ་ བསྟན་རྒྱས་ལྟན་ལག་
འོག་གི་ ས་རིག་དང་ས་གཏེར་ལས་ཁུངས།
- (༥) མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཉྱེས་མེད་སྤྱོད་ནིའི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ལྟན་ཚོགས།
༤༩. ས་ཆ་སྒྲུར་སྤྱོད་ཚོགས་རྒྱུང་རྒྱ་གིས་ གཤམ་འཁོད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་རྒྱ་ལུ་ གནས་དགོས་རྒྱ་ཡང་།
- (༡) ཚོགས་རྒྱུང་གི་འཕུས་མི་རྒྱ་ རང་སེའི་གོ་གནས་ལུ་བརྟེན་པའི་ འཕུས་མི་ཅིག་འོང་དགོ།
- (༢) ཞལ་འཛོམས་ནང་ གོང་གི་འཕུས་མི་རྒྱ་ལས་ དཔུ་མང་ཤོས་འཛོམས་དགོ།

ཁྲོམ་སྤེལ་ནང་ ས་ཆ་སྒྲུར་སྤྱོད་གཏང་ནིའི་ གཙུག་སྤེལ་བདེ་སྤྱིག

༤༩. བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་༡༥༤ པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཁྲོམ་སྤེལ་གིས་ ལྟན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལས་ གཏན་འཁེལ་བཟོ་མི་དང་
བསྟན་ཏེ་ སྒྲུར་སྤྱོད་གཏང་ནིའི་འགན་ཁུར་འབག་དགོ།
༥༠. གཤམ་འཁོད་ཀྱི་འཕུས་མི་རྒྱ་ཡོད་པའི་ ཁྲོམ་སྤེལ་ས་ཆ་སྒྲུར་སྤྱོད་ཚོགས་རྒྱུང་ཅིག་ གཞི་བཙུག་འབད་དགོས་འདི་ཡང་།
- (༡) བཀོད་བྱུང་རྒྱུང་ཆེན་འདི་ ཁྲི་འཛིན། (བཀོད་བྱུང་རྒྱུང་ཆེན་མེད་པའི་སྐབས་ལུ་ ཁོ་རའི་རོ་ཆབ)
- (༢) ས་ཆ་ལས་ཚན་གྱི་འགོ་འཛིན་འདི་ འཕུས་མིའི་རྒྱུང་ཆེན།
- (༣) ཁྲོམ་ཚོགས་འཆར་བཀོད་པ།
- (༤) ཁྲོམ་སྤེལ་མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་འགོ་དཔོན།
- (༥) འབྲེལ་ཡོད་ཁྲོམ་སྤེལ་འཕུས་མི་རྒྱ་དང་།
- (༦) ཚོགས་རྒྱུང་གི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟན་ཏེ་ འཕུས་མི་ཁ་སྐོང་འབོ་ཚོག
༥༡. རྫོང་ལག་ཁྲོམ་སྤེལ་རྒྱ་གི་དོན་ལུ་ ཁྲོམ་སྤེལ་ཡིག་ཚང་སོ་སོ་སྤེལ་ གཞི་བཙུགས་མ་འབད་རྒྱུན་ ད་ལྟོ་ཡོད་མི་ རྫོང་ལག་ས་ཆ་
སྒྲུར་སྤྱོད་ཚོགས་རྒྱུང་གིས་ ས་ཆ་སྒྲུར་སྤྱོད་གཏང་ནིའི་འགན་ཁུར་འབག་དགོ།

- (3) Department of Cottage and Small Industry, MoEA: Issuance of Letter of Interest for small scale business activities;
- (4) Department of Geology and Mines, MoEA: Management of prospecting, exploration and mining and other geo-scientific activities; and
- (5) National Environment Commission: Issuance of Environmental Clearance.

48. The Land lease committees shall comply to the following requirement:

- (1) The members of a committee shall be ex-officio; and
- (2) The presence of simple majority of the above members shall constitute a quorum for the meeting.

Institutional arrangement for lease of State Land in Thromde

49. In accordance with Section 186 of the Act, the Thromde shall be responsible for leasing land subject to the confirmation by the Secretariat.

50. There shall be a TLLC comprising of the following members:

- (1) Executive Secretary as Chairperson (Officiating Executive Secretary in absence of ES);
- (2) Head, Land Sector as Member Secretary;
- (3) Urban Planner;
- (4) Thromde Environment Officer;
- (5) Respective Thromde representatives; and
- (6) Any additional member as and when deemed necessary by the Committee.

51. For Dzongkhag Thromdes, the standing DLLC shall oversee the leasing of land until it is fully functional as Thromde Office.

ཁོམ་སྡེ་ཚུ་ནང་ གླུ་སྡེ་གཏང་ཐངས།

ས་ཆ་གླུ་སྡེ་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ རེས་གསལ་དགོས་མཁོ།

༥༩. ཁོམ་སྡེ་ཚུ་ནང་ ཆ་འཛེག་གྲུབ་པའི་བཟོ་བཀོད་འཆར་གཞི་ཡོད་པ་ཅིན་ གླུ་སྡེ་གི་ལས་སྒྲུབ་འབད་ཆོག་པ་ཚུ་ རེས་འཛིན་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ ཁོམ་སྡེའི་ནང་ཁྲུལ་ ས་ཆ་བཀོལ་སྡོད་ཀྱི་གནང་བ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ རེས་པར་དུ་ལག་ལེན་ འཐབ་དགོ།
༦༠. བཟོ་བཀོད་འཆར་གཞི་ཆ་འཛེག་མ་འགྲུབ་པའི་ ཁོམ་སྡེ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ གླུ་སྡེ་གི་གོས་འཆར་དེ་ ཞབས་ཏྲུག་ལྟན་ལག་ ལས་བརྒྱུད་དེ་སྤུལ་དགོ།
༦༡. གཏན་འཇགས་ཀྱི་བཟོ་བཀོད་ བཟོ་བསྐྱུན་འབད་ནི་དེ་ ཡུན་རིང་མོ་གི་གླུ་སྡེ་ནང་རྒྱུང་ཅིག་འབད་ཆོག་པ་ཨིན་རུང་ དེ་ཚུ་ ཆ་འཛེག་གྲུབ་པའི་བཟོ་བཀོད་འཆར་གཞི་དང་ གོང་འཕེལ་ཚད་འཛིན་གྱི་སྒྲིག་གཞི་ འབྲུག་གི་སྤྱི་འཐབ་བཅའ་ ཡིག་ དེ་ལས་ གནས་བཞིན་ཡོད་པའི་ འབྲེལ་ཡོད་བཅའ་ཡིག་གང་རུང་དང་འཁྲིལ་དགོ།

བྱ་སྤྱོད་རིམ་པ།

༦༢. གླུ་སྡེ་གི་དོན་ལས་ཁྱུ་ཡིག་འདི་ ལས་འགུལ་གོས་འཆར་ལ་གསལ་དང་སྒྲགས་ཏེ་ ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་འབྲི་ཤོག་ ཨེསི་ཨེལ་-༡ པའི་ནང་བཀོད་དེ་ ཁོམ་སྡེ་ཡིག་ཚང་ལུ་བརྩམས་དགོ།
༦༣. ཁོམ་སྡེ་གིས་ གོས་འཆར་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ འོས་འབབ་ཡོད་པ་སྡེ་མཐོང་པ་ཅིན་ ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་འབྲི་ཤོག་ ཨེསི་ ཨེལ་-༢ པ་དང་འཁྲིལ་ ས་འཇལ་དང་ སབ་ཁྲ་བཟོ་ནི་ཅིས་ཏེ་ ས་གནས་ཁར་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཞིན་མ་ལས་ གླུ་ སྡེ་ལས་སྒྲུབ་དབྱེ་བ་ཚུ་དང་བསྐྱུན་ཏེ་ རྒྱབ་སྐྱོན་གྱི་དོན་ལུ་ ཁོམ་སྡེའི་ས་ཆ་གླུ་སྡེ་དྲུག་ཚོགས་ཚུང་ལུ་སྤུལ་དགོ།
༦༤. གལ་སྲིད་ གོས་འཆར་དེ་ཆ་མེད་འགྱུར་པ་ཅིན་ ཁོམ་སྡེ་ས་ཆ་གླུ་སྡེ་དྲུག་ཚོགས་ཚུང་གིས་ ཞལ་འཛོམས་ཚོགས་པའི་ཤུལ་ ལས་ བདུན་ཕྲག་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ ཁྱུ་བ་འབད་མི་ལུ་བརྩ་འཕྲོད་དགོ།
༦༥. ཁོམ་སྡེ་ས་ཆ་གླུ་སྡེ་དྲུག་ཚོགས་ཚུང་གིས་ གོས་འཆར་ལུ་རྒྱབ་སྐྱོན་འབད་བ་ཅིན་ ཁོམ་སྡེ་གིས་ ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་འབྲི་ ཤོག་ ཨེསི་ཨེལ་-༣ པའི་ནང་བཀོད་དེ་ ཁོམ་སྡེ་ས་ཆ་གླུ་སྡེ་དྲུག་ཚོགས་ཚུང་གི་ཞལ་འཛོམས་ཚོགས་པའི་ཤུལ་ལས་ བདུན་ཕྲག་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་གཏང་དགོ།
༦༦. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ གོས་འཆར་ཐོབ་པའི་ཤུལ་ལས་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གོས་ཚད་དགོ་པ་མེད་པ་ཅིན་ བདུན་ཕྲག་༡ ཀྱི་ནང་འཁོད་ མཐའ་དབྱུད་གནང་བའི་དོན་ལུ་ བྱ་རིམ་འཐབ་དགོ།
༦༧. གནང་བ་གྲུབ་པ་ཅིན་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ གནང་བ་གྲུབ་པའི་ཆོས་གངས་ལས་ བདུན་ཕྲག་གཅིག་གི་ནང་ འཁོད་ ཁོམ་སྡེ་ལུ་ ས་ཆ་གླུ་སྡེ་ལག་ཁྱེར་སྤྲོད་དགོ།

CHAPTER 4

LEASE IN THROMDES

Specific requirement for leasing land

- 52. Where there is an approved structural plan in Thromdes, the activities allowed for lease shall be strictly carried out as per the land use sanction in the designated urban precinct.
- 53. For Thromdes without approved Structural Plan, proposal for lease shall be routed through the Ministry of Works and Human Settlements.
- 54. Construction of permanent structures shall be allowed on long term lease only. However, it shall be in conformity to the approved structural plan, Development Control Regulation (DCR), Bhutan Building Rule (BBR) and any other relevant rules in force.

Procedure

- 55. The application for lease shall be submitted to the Thromde office as per the prescribed Form SL-1 along with the detailed project proposal.
- 56. The Thromde shall review the proposal and if found feasible, carry out field assessment as per the prescribed Form SL-2 including survey and mapping, and submit to the TLLC for recommendation depending on the activities.
- 57. In the event, if proposal is rejected, the applicant shall be informed within one week after the TLLC meeting.
- 58. In the event TLLC recommends the proposal, the Thromde shall forward to the Secretariat within two weeks after the TLLC meeting as per the prescribed Form SL-3.
- 59. The Secretariat shall process for final approval within two weeks of receiving the proposal if it does not warrant Commission's decision.
- 60. If approved, the Secretariat shall issue LLC to the Thromde within one week from the date of approval.

༤༡. ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱོད་ལག་ཁྱེར་སྤྱོད་པའི་ཤུལ་ལས་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་གིས་ ཁྲོམ་སྡེ་དང་གཅིག་ཁར་ ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱོད་ལག་
ཁྱེར་ཐོབ་པའི་ཆོས་གངས་ལས་ ལྷ་རོ་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ སྒྲར་སྤྱོད་གན་རྒྱ་བཟོ་དགོ།
༤༢. སྒྲར་སྤྱོད་ལེན་མི་གིས་ བཅའ་ཡིག་འདི་གི་དོན་ཚན་༤༡ པ་ལུ་མ་གནས་པ་ཅིན་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ ས་ཆ་སྒྲར་
སྤྱོད་ལག་ཁྱེར་དེ་ ཆ་མེད་གཏང་ཆོག།
༤༣. སྒྲར་སྤྱོད་གན་རྒྱ་གི་འདྲ་གཅིག་ ཐོ་བཀོད་ཀྱི་དོན་ལས་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་གཏང་དགོ།

61. Upon the issuance of LLC, the proponent shall execute the lease deed with
Thromde Land Sector within one month from the date of receipt of LLC.
62. Noncompliance to section 61 of this Rule by the Lessee, the Secretariat may
revoke the LLC.
63. A copy of the lease deed shall be submitted to the Secretariat for record.

ལུང་པ།

ས་གཏེར་བཏོན་ནིའི་དོན་ལས་ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱོད་གཏང་བངས།

བྱ་སྤྱོད་རིམ་པ།

༤༤. ས་རིག་དང་ས་གཏེར་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ རང་མོས་ཀྱི་དབང་ཚད་ཐོག་ ཡང་ན་ དབང་ཚད་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ལས་སྡེ་
བརྒྱད་དེ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཀྱི་ རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་གང་རུང་ལུ་ གཏེར་ཁ་དང་ས་གཏེར་འཛིན་སྐྱོང་
ཁྲིམས་ཡིག་གྱི་ལོ་༡༩༩༥ ཅན་མ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ས་ཆའི་ཚན་རིག་གི་ཞིབ་འཇུག་འབད་ཞིན་མ་ལས་ ལྷན་ཚགས་ཡིག་
ཚང་ལུ་བཅུ་སྤྱོད་འབད་དགོ།
༤༥. ས་རིག་དང་ས་གཏེར་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ ས་གཏེར་གསར་འཛུགས་ཀྱི་ཚུགས་ཐུགས་སྤྱོད་ཡོད་མི་ལུ་ ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱོད་ ཆ་
འཛིག་མི་འབད། འོས་ལྷན་གྱི་ས་གཏེར་ཆགས་ཡོད་མི་ས་ཁོངས་ཚུ་ སྒྲར་སྤྱོད་གཏང་ནིའི་དོན་ལས་ ཆ་འཛིག་མི་
འབད་ནི་ཨིན་མ་ད་ དེ་བཟུམ་མའི་ ཆགས་གནས་ཀྱི་ཁ་གསལ་ཚུ་ ལྷན་ཚགས་ཡིག་ཚང་ལུ་གཏང་དགོ།
༤༦. རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ནང་ལས་ ས་གཏེར་བཏོན་ནིའི་དོན་ལུ་ སྒྲར་སྤྱོད་ལེན་ནིའི་དང་འདོད་ཀྱི་གསལ་ལྟོན་ གང་
རུང་ གཏེར་ཁ་དང་ས་གཏེར་འཛིན་སྐྱོང་ཁྲིམས་ཡིག་གྱི་ལོ་༡༩༩༥ ཅན་མ་དང་ བཅའ་ཡིག་དང་སྤྱི་གཞི་ ལས་ལྟོན་
དེའི་བརྒྱུར་བཅོས་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ས་རིག་དང་ས་གཏེར་ལས་ཁུངས་ལུ་ བཅུགས་དགོ།
༤༧. ས་གཏེར་བཏོན་ནིའི་དོན་ལས་ གོས་འཆར་དེ་ འོས་འབབ་ཡོད་པ་སྤེལ་ཐོང་པ་ཅིན་ ས་རིག་དང་ས་གཏེར་ ལས་
ཁུངས་ཀྱིས་ ཟུ་བ་འབད་མའི་ཁ་བྱག་ལས་སྤེལ་ ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་འབྲི་ཤོག་ ཨམ་ཨེ་-༡ པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ དགོས་
མཁོའི་གནད་དོན་ཚུ་ཆང་མ་སྤེལ་ རྒྱུ་ལྟར་སྒྲར་སྤྱོད་ཚུགས་ཚུང་ལུ་ བུལ་དགོ།
༤༨. རྒྱུ་ལྟར་སྒྲར་སྤྱོད་ཚུགས་ཚུང་གིས་ ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་འབྲི་ཤོག་ ཨམ་ཨེ་-༢ པ་ལྷན་ གྲི་ཤོག་ཨམ་ཨེ་-༡ པ་ཐོབ་
པའི་ཤུལ་ལས་ ལྷོ་རོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་འཁོད་ལུ་ ས་གནས་ཁར་ དབྱེ་ཞིབ་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་དགོ། གོས་འཆར་བཀོད་
པའི་ས་གཏེར་ས་ཁོངས་ཀྱི་ ས་ཆའི་ཆ་ཚད་ས་འཇལ་དེ་ རྒྱུ་ལྟར་སྒྲར་སྤྱོད་ཚུགས་ཚུང་གིས་ ས་གནས་ཁར་ ཞིབ་
དཔྱད་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ ས་རིག་དང་ས་གཏེར་ ལས་ཁུངས་ གྲལ་གཏོགས་ཐོག་ལས་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་དགོ།
༤༩. གོས་འཆར་དེ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོན་ཡོད་པ་ཅིན་ རྒྱུ་ལྟར་སྒྲར་སྤྱོད་ཚུགས་ཚུང་གིས་ ས་རིག་དང་ས་གཏེར་ལས་ཁུངས་ལས་
ས་གཏེར་བཏོན་བརྟུབ་པའི་ སྤྱོན་འགྲོའི་སྤྱན་ཞུའི་འབྲ་དང་གཅིག་ཁར་ ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་འབྲི་ཤོག་ ཨམ་ཨེ་-༣ པ་
བཀའ་སྤྱོད་ ལྷན་ཚགས་ཡིག་ཚང་ལུ་ བུལ་དགོ།
༥༠. རྒྱབ་སྐྱོན་མེད་པ་ཅིན་ རྒྱུ་ལྟར་ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱོད་ཚུགས་ཚུང་གིས་ ས་རིག་དང་ས་གཏེར་ལས་ཁུངས་ལུ་ དེ་ལུགས་ཀྱི་
བཅུ་ལན་འབད་དགོ།
༥༡. ལྷན་ཚགས་ཡིག་ཚང་གིས་ འབྲི་ཤོག་ཨམ་ཨེ་-༣ པ་ཐོབ་སྟེ་ ལྷོ་རོ་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ལུ་ རྒྱུ་ལྟར་ས་ཆ་སྒྲར་
སྤྱོད་ཚུགས་ཚུང་གི་ བརྟག་ཞིབ་སྤྱན་ཞུ་ལུ་གཞི་བཞག་ཐོག་ འབྲེལ་ཡོད་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་ས་ཆ་འཛིན་སྐྱོང་འཐབ་མི་
ཁྲིམས་ལུགས་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ གོས་འཆར་བརྒྱུར་ཞིབ་འབད་དགོ།

CHAPTER 5

LEASE FOR MINING

Procedures

64. The Department of Geology and Mines (DGM) shall have the authority to carry out geo-scientific studies as per MMMA 1995 in any area of SRF land within the country and inform the Secretariat.
65. Lease of land shall not be considered where a permit for mineral prospecting or exploration has been granted by DGM. Area with potential mineral deposit shall not be considered for lease and all such location details shall be provided to the Secretariat.
66. Any expression of interest for lease of land for mining from SRF land shall be submitted to the DGM as per the MMMA 1995, the Rules and Regulations and Guidelines thereof.
67. In the event, the proposal is found feasible for intended mining operation, the DGM on behalf of the proponent shall apply to the DLLC fulfilling the requirements as per the prescribed Form MA-1.
68. The DLLC shall conduct field verification as per the prescribed Form MA-2 within two months of receipt of the Form MA-1. The cadastral survey of the proposed mine shall be carried out during the field verification by DLLC involving DGM.
69. In the event the proposal is recommended, the DLLC shall submit the proposal to the Secretariat as per the prescribed Form MA-3 along with a copy of the pre-feasibility report from the DGM.
70. If not recommended, the DLLC shall inform DGM accordingly.
71. The Secretariat shall review the proposal based on the assessment report submitted by DLLC in consonance with the relevant laws regulating the management of SRF land within one month from the receipt of the Form MA-3.

- ཡ༢. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ བརྟག་ཞིབ་འབྲི་ཤོག་ ཞེས་ཞེ་-༣ པ་ ཐོབ་སྟེ་ བདུན་ཕྲག་གཉིས་ཀྱི་ནང་འཁོད་ འགོ་
ཐོག་གནང་བ་ལེན་ནིའི་དོན་ལུ་ བྱ་རིམ་འཐབ་དགོ།
- ཡ༣. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ མཐའ་དཔུང་གི་ས་གཏེར་བཏོན་བརྟུབ་པའི་ ཞིབ་འཇུག་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ཚུགས་ནིའི་དོན་ལས་
ས་རིག་དང་ས་གཏེར་ལས་ཁུངས་ལུ་ འགོ་ཐོག་གནང་བ་སྟོན་དགོ།
- ཡ༤. ས་རིག་དང་ས་གཏེར་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ མཐའ་དཔུང་གི་ས་གཏེར་བཏོན་བརྟུབ་པའི་ཞིབ་འཇུག་ གནང་བ་གྲུབ་པའི་ཡི་གུ་
གི་འདྲ་དང་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྟངས་ཀྱི་ཉོགས་མེད་ལག་ཁྱེར་ཚུ་ ས་ཆ་སྒྲར་སྟོན་གི་ལག་ཁྱེར་སྟོན་ནིའི་དོན་ལས་
ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་ཕུལ་དགོ།
- ཡ༥. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ས་གཏེར་ལས་སྒྲའི་དོན་ལས་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་དེ་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་
རྫོང་ཁག་བརྒྱད་དེ་ ས་ཆ་སྒྲར་སྟོན་ལག་ཁྱེར་སྟོན་ཞིན་མ་ལས་ ས་རིག་དང་ས་གཏེར་ལས་ཁུངས་ལུ་ དེ་ལྷགས་ཀྱི་བརྟེན་
ལན་འབད་དགོ།
- ཡ༦. གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་གིས་ རྫོང་ཁག་ས་ཆ་ལས་ཚན་དང་གཅིག་ཁར་ བཅའ་ཡིག་འདི་གི་རིམ་གླིག་དང་ བཅའ་ཁྲིམས་
དེ་ལས་ དེའི་བརྒྱུར་བཅོས་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ས་ཆ་སྒྲར་སྟོན་གི་གན་ཡིག་བཟོ་ནི་དང་ ས་གཏེར་སྒྲར་སྟོན་དོན་ལས་ ས་
གཏེར་བཏོན་ནིའི་ཁྲིམས་ལྷགས་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ས་རིག་དང་ས་གཏེར་ལས་ཁུངས་དང་གཅིག་ཁར་ ཚུལ་མཐུན་འབད་
ས་གཏེར་སྒྲར་སྟོན་གི་གན་ཚུ་བཟོ་དགོ།

72. The Secretariat shall process for PA within two weeks of receipt of assessment Form MA-3.
73. The Secretariat shall issue PA to the DGM to enable FMFS of the mine.
74. The DGM shall submit a copy FMFS approval letter and Environmental Clearance to the Secretariat for issuance of LLC.
75. The Secretariat shall issue LLC to the proponent through concerned Dzongkhag for proposed mining activity and inform DGM accordingly.
76. The proponent shall execute the land lease deed with the Dzongkhag Land Sector as per appropriate arrangements consistent with this Rule, the Act, and amendment thereof and lease of mine with DGM as per the mining laws.

ཚེང་འབྲེལ་སོ་ནམ་གྱི་དོན་ལས་སྒྲར་སྟུང་།

ཚེང་འབྲེལ་སོ་ནམ་དོན་ལས་ ས་ཆ་སྒྲར་སྟུང་ལུ་ དེས་གསལ་དགོས་མཁོ།

༡༡. བཅའ་ཡིག་འདི་གི་ལེའུ་^༡ པ་འི་འོག་གི་ སྟུང་བཏང་དགོས་མཁོ་ཚུ་གི་ཁ་སྐོང་ལུ་ ཚེང་འབྲེལ་སོ་ནམ་སྒྲར་སྟུང་དོན་ལས་ གཤམ་འཁོད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཚུ་དང་འབྲེལ་དགོ།

(༡) ཚེང་འབྲེལ་སོ་ནམ་འཇུགས་སྟུང་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་སྒྲ་ཚུ་གི་དོན་ལས་ ས་ཆ་སྒྲར་སྟུང་གཏང་ནི་དེ་ སོ་ནམ་དང་ རྒྱལ་ཚན་ལྷན་ཁག་གིས་ རྒྱབ་སྐྱོན་འབད་བའི་ཆད་གཞི་བཟོ་མི་ལུ་ གཞི་བཞག་དགོཔ་དང་།

(༢) སྡེ་ཚན་དང་ མཉམ་ལས་ཚོགས་པ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ ཡངན་ ལས་སྡེ་གིས་ སྟུང་ཡོད་ མི་ཐོ་བཀོད་ལག་ཁྱེར་གྱི་འབྲེལ་ལུ་དགོ།

༡༢. བཅའ་ཡིག་གི་དོན་ཚན་^{༢༣༤} པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཚེང་འབྲེལ་སོ་ནམ་འཇུགས་སྟུང་དོན་ལས་ སྒྲར་སྟུང་ས་ཆ་དེ་ གནང་བ་ ཐོབ་པའི་ཆོས་གྲངས་ལས་ ལོ་ངོ་^༢ ཀྱི་ནང་འཁོད་ལུ་ བཀོལ་སྟུང་འབད་དགོ།

བྱ་སྐྱེའི་རིམ་པ།

༡༣. གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་གིས་ ཚེང་འབྲེལ་སོ་ནམ་དོན་ལས་ སོ་ནམ་དང་རྒྱལ་ཚན་ལྷན་ཁག་ལུ་ ལས་འགུལ་གྲོས་འཆར་ ཅིག་ཕུལ་དགོ།

༡༤. སོ་ནམ་དང་རྒྱལ་ཚན་ལྷན་ཁག་འོག་གི་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ ཡངན་ ལས་སྡེ་གིས་ ལྷ་ཡིག་ཐོབ་སྟེ་ ལྷ་ངོ་^༡ གི་ནང་འཁོད་ ཚེང་འབྲེལ་སོ་ནམ་འཇུགས་སྟུང་གི་དོན་ལས་ གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་སྒྲར་སྟུང་དེ་ ལས་འགུལ་གྲོས་ འཆར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ འོས་འབབ་ཡོད་མེད་ཀྱར་ ཐབས་རིག་གི་དབྱེ་ཞིབ་འབད་དགོ།

༡༥. བསྐྱར་ཞིབ་དང་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཆར་བའི་ཤུལ་ལས་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ ཡངན་ ལས་སྡེ་གིས་ གྲོས་འཆར་ བཀོད་མི་དེ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོན་རོ་སྟུང་ཡི་གུ་སྟུང་དགོ།

༡༦. བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་^{༢༡༠} པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་གིས་ རྫོང་ཁག་སྒྲར་སྟུང་ཚོགས་རྒྱུང་ལུ་ ས་ཆ་ སྒྲར་སྟུང་ལེན་ནི་ལུ་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་ཡོད་པའི་ ལས་འགུལ་གྲོས་འཆར་དང་སྒྲགས་ཏེ་ ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་འབྲི་ཤོག་ སི་ ཨེ་^༡ པ་དང་འབྲེལ་ ལྷ་ཡིག་ཕུལ་དགོ།

༡༧. རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྒྲར་སྟུང་ཚོགས་རྒྱུང་གིས་ ལྷ་ཡིག་ཐོབ་སྟེ་ ལྷ་ངོ་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ལུ་ ས་ཆ་སྒྲར་སྟུང་གི་གྲོས་འཆར་ འདི་ ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་འབྲི་ཤོག་ སི་ཨེ་^༢ པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ ས་གནས་ཁར་ དབྱེ་ཞིབ་འགོ་ འབྲེན་འཐབ་དགོ།

༡༨. ཚེང་འབྲེལ་སོ་ནམ་གྱི་དོན་ལུ་ སྒྲར་སྟུང་གྲོས་འཆར་དེ་ རྒྱབ་སྐྱོན་འབད་བ་ཅིན་ རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྒྲར་སྟུང་ཚོགས་རྒྱུང་ གིས་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཆང་ལུ་ གནང་བ་ལྷ་ནིའི་དོན་ལས་ ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་འབྲི་ཤོག་སི་ཨེ་^༣ པ་དང་འབྲེལ་ གྲོས་ འཆར་དང་སྒྲགས་ཏེ་ ལྷན་ལྷ་ཁག་སལ་ཅིག་ཕུལ་དགོ།

༡༩. གྲོས་འཆར་དེ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོན་མ་འབད་བ་ཅིན་ རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྒྲར་སྟུང་ཚོགས་རྒྱུང་གིས་ བདུན་ཕྱག་གཅིག་གི་ནང་ འཁོད་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་ཆེད་འོག་བརྒྱུད་དེ་ བཟང་འཕྲོད་དགོ།

CHAPTER 6

LEASE FOR COMMERCIAL AGRICULTURE

Specific requirements for lease of land for Commercial Agriculture

77. In addition to the general requirements under chapter 2 of this Rule, the lease for commercial agriculture shall comply with the following requirements:

- (1) Leasing of land for activities related to commercial agriculture shall be based on the standard recommended by the MoAF; and
- (2) Submit a copy of Certificate of Registration for groups or cooperatives issued by relevant Department or Agency.

78. In accordance with the section 234 of the Act, the leased land for commercial agriculture shall be utilized within two years from the date of approval.

Procedure

79. The proponent shall submit the project proposal for commercial agriculture farming to the MoAF.

80. The concerned Department or Agency under MoAF shall review the project proposal and carry out the technical assessment on the suitability of proposed lease for commercial agriculture farming within one month from the receipt of the application.

81. Upon review and assessment, the concerned Department or Agency shall issue Lol to the proponent.

82. In accordance with section 210 of the Act, the proponent shall submit an application as per the prescribed Form CA-1 along with approved project proposal for lease of land to the DLLC.

83. The DLLC shall review the land lease proposal and conduct field assessment as per prescribed Form CA-2 within one month from the receipt of application.

84. In the event the proposal to lease for commercial agriculture is recommended, the DLLC shall submit the proposal along with detailed report as per prescribed Form CA-3 to the Secretariat for approval.

85. In the event proposal is not recommended, the DLLC shall inform the proponent through concerned Gewog within one week.

༡༤. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྐར་སྟོད་ཚོགས་ཚུང་གི་རྒྱབ་སྐྱོན་ ཐོབ་པའི་ཤུལ་ལས་ བདུན་ཕྲག་གཉིས་
ཀྱི་ནང་འཁོད་ གནང་བ་ལེན་ནིའི་བྱ་རིམ་འཐབ་དགོ། གནང་བ་སྐབ་པ་ཅིན་ གནང་བ་སྐབ་སྟེ་ བདུན་ཕྲག་གཅིག་གི་
ནང་འཁོད་ འབྲེལ་ཡོད་རྫོང་ཁག་བརྒྱད་དེ་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་ལུ་ སྐར་སྟོད་གན་རྒྱ་བཟོ་ནི་དང་ ས་མཚམས་
བཀལ་ཏེ་ ས་ཆ་རྩིས་སྟོད་ནིའི་དོན་ལས་ ས་ཆ་སྐར་སྟོད་ཀྱི་ལག་ཁྱེར་འདི་སྟོད་ཞིན་མ་ལས་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་
ཡངན་ ལས་སྡེ་ལུ་བན་ལན་འབད་དགོ།

༡༥. གཤམ་སྲིད་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ གྲོས་འཆར་དེ་ཆ་མེད་གཏང་པ་ཅིན་ འབྲེལ་ཡོད་རྫོང་ཁག་ལུ་ དེ་ལུགས་ཀྱི་བན་
ལན་འབད་དགོ།

86. The Secretariat shall process for approval of lease within two weeks from the receipt of DLLC's recommendation. If approved, LLC shall be issued to the proponent within one week through concerned Dzongkhag for execution of lease deed, demarcation and handing over of land and inform the concerned Department or Agency.
87. In the event the Secretariat rejects the proposal, the concerned Dzongkhag shall be informed accordingly.

ཚེང་འབྲེལ་ལས་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་ལས་གྲུབ་སྟེང་།

བཅོ་གྲུ་གྲིང་ག་དང་ ཁོས་སྡེ་ཚུ་གི་ཕྱི་ཁར་ གྲུབ་སྟེང་གཏང་བངས་ཀྱི་ བྱ་སྟེང་རིམ་པ།

༥༥. གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་གིས་ དང་པ་ར་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ ཡངན་ ལས་སྡེ་ལས་ རྒྱབ་སྐྱོན་དོ་སྦྱར་ཡི་གུ་ལེན་ནིའི་
དོན་ལས་ གཤམ་འཁོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཚུ་དང་སྒྲགས་ཏེ་ ལྷ་ཡིག་ཕུལ་དགོ།

(༡) ཚེང་འབྲེལ་གྲོས་འཆར་དང་།

(༢) ས་ཆ་བཀོད་སྟེང་གི་འཆར་གཞི།

༥༦. འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ ཡངན་ ལས་སྡེ་གིས་ རྒྱབ་སྐྱོན་དོ་སྦྱར་ཡི་གུ་སྟེང་ནིའི་དོན་ལས་ ལྷ་ཡིག་ཐོབ་སྟེ་ ལྷ་འཁོད་གཅིག་གི་
ནང་འཁོད་ གྲོས་འཆར་དེ་ ཆ་འཛིག་འབད་ནི་ ཡངན་ ཆ་མེད་གཏང་དགོ།

༥༧. གཤམ་སྟེང་ ཚེང་འབྲེལ་གྲོས་འཆར་དེ་ རྒྱབ་སྐྱོན་མ་འབད་བ་ཅིན་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ ཡངན་ ལས་སྡེ་གིས་ གྲོས་
འཆར་བཀོད་མི་ལུ་ དེ་ལུགས་ཀྱི་བན་འཕྲོད་དགོ།

༥༨. ཚེང་འབྲེལ་གྲོས་འཆར་དེ་ གནང་བ་གྲུབ་པ་ཅིན་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ ཡངན་ ལས་སྡེ་གིས་ རྒྱབ་སྐྱོན་དོ་སྦྱར་ཡི་
གུ་སྟེང་དགོ། གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་གིས་ གནང་བ་གྲུབ་པའི་ཚེང་འབྲེལ་གྲོས་འཆར་གྱི་འབྲང་དང་སྒྲགས་ཏེ་ ཆེད་དུ་
བཀོད་པའི་འབྲི་ཤོག་ བི་ཨེ་-༡ པ་དང་འཁྲིལ་ རྒྱབ་སྐྱོན་དོ་སྦྱར་ཡི་གུ་དེ་ རྫོང་ཁག་ས་ཆ་གྲུབ་སྟེང་ཚོགས་ཚུང་ལུ་
ཕུལ་དགོ།

༥༩. རྫོང་ཁག་ས་ཆ་གྲུབ་སྟེང་ཚོགས་ཚུང་གིས་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་ལས་ ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་འབྲི་ཤོག་ བི་ཨེ་-༡ དང་སྒྲགས་ཏེ་ -
རྒྱབ་སྐྱོན་དོ་སྦྱར་ཡི་གུ་དང་ ཚེང་འབྲེལ་གྲོས་འཆར་ཐོབ་ཞིན་མ་ལས་ ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་འབྲི་ཤོག་ བི་ཨེ་-༢ པ་དང་
འཁྲིལ་ཏེ་ གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ཚེང་འབྲེལ་ལས་སྒྲུབ་དེ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་དགོ།

༦༠. གཤམ་སྟེང་ ཚེང་འབྲེལ་གྲོས་འཆར་དེ་ རྒྱབ་སྐྱོན་མ་འབད་བ་ཅིན་ འབྲེལ་ཡོད་རྫོང་ཁག་ས་ཆ་གྲུབ་སྟེང་ཚོགས་ཚུང་གིས་
གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་དང་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ ཡངན་ ལས་སྡེ་ལུ་ དེ་ལུགས་ཀྱི་བན་འཕྲོད་དགོ།

༦༡. གྲུབ་སྟེང་གི་དོན་ལུ་ གྲོས་འཆར་དེ་ རྒྱབ་སྐྱོན་འབད་བ་ཅིན་ རྫོང་ཁག་གྲུབ་སྟེང་ཚོགས་ཚུང་གིས་ ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་
འབྲི་ཤོག་ བི་ཨེ་-༣ པ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ དབྱེ་ཞིབ་སྐྱོན་ལུ་དེ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཆང་ལུ་ཕུལ་དགོ།

༦༢. བཅའ་ཡིག་འདི་ནང་གི་ དོན་ཆུན་༥༩ དང་༥༩ པ་དེ་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་ལས་ ལྷ་ཡིག་འབྲི་ཤོག་ བི་ཨེ་-༡ པ་དང་
སྒྲགས་ཏེ་ རྒྱབ་སྐྱོན་དོ་སྦྱར་ཡི་གུ་དང་ ཚེང་འབྲེལ་གྲོས་འཆར་ཐོབ་སྟེ་ ལྷ་འཁོད་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ལུ་ བྱ་རིམ་འཐབ་
ཆར་དགོ།

CHAPTER 7

LEASE FOR BUSINESS ACTIVITIES

Procedure for lease of land outside Industrial Park and Thromdes

88. The proponent shall first apply to the relevant Department or agency for Lol along with the following documents:
- (1) Business proposal; and
 - (2) Land Use Plan.
89. The concerned Department or Agency shall, approve or reject the proposal within one month from the receipt of the application for the purpose of issuance of Lol.
90. If the business proposal is not recommended, the concerned Department or Agency shall inform the proponent accordingly.
91. In the event the business proposal is approved, the concerned Department or Agency shall issue Lol. The proponent shall submit the Lol to DLLC as per the prescribed Form BA-1 along with a copy of approved business proposal.
92. The DLLC shall conduct assessment as per the prescribed Form BA-2 for the proposed business activity upon receipt of the prescribed Form BA-1 along with Lol and business proposal from the proponent.
93. If the proposal is not recommended, DLLC shall inform the proponent and the concerned Department or Agency accordingly.
94. In the event the proposal to lease is recommended, the DLLC shall submit the assessment report to the Secretariat as per the prescribed Form BA-3.
95. The processes in section 92 and 94 shall be completed within one month from the receipt of application Form BA-1 along with Lol and business proposal from the proponent.

༡༤. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ འབྲི་ཤོག་ བེ་ཨེ་-༣ པ་ཐོབ་སྟེ་ བདུན་ཕྲག་གཉིས་ཀྱི་ནང་འཁོད་ གནང་བ་ཞུ་ནིའི་བྱ་ངེས་
འཐབ་དགོ། གནང་བ་གྲུབ་པ་ཅིན་ བདུན་ཕྲག་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ འབྲེལ་ཡོད་རྫོང་ཁག་བརྒྱད་དེ་ གྲོས་འཆར་
བཀོད་མི་ལུ་ སྒྲར་སྟོན་གན་རྒྱ་བཅོ་ནི་དང་ ས་མཚམས་བཀལ་ཏེ་ ས་ཆ་ཅིས་སྟོན་ནིའི་དོན་ལས་ ས་ཆ་སྒྲར་སྟོན་གྱི་
ལག་ཁྱེར་འདི་སྟོན་ཞིན་མ་ལས་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ ཡངན་ ལས་སྟེ་ལུ་བད་ལན་འབད་དགོ།
༡༥. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ གྲོས་འཆར་ཆ་མེད་གཏང་པ་ཅིན་ འབྲེལ་ཡོད་རྫོང་ཁག་ལུ་ དེ་ལུགས་ཀྱི་བད་ལན་འབད་
དགོ།

ཚང་འབྲེལ་རྟེན་གཞི་དང་ བཅོ་སྒྲིང་ག་གི་ས་ཆ་ངོས་འཛིན་འབད་ཐངས།

༡༦. འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ ཡངན་ ལས་སྟེ་གིས་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལས་གནང་བ་ལེན་ཞིན་མ་ལས་ བཅོ་སྒྲིང་ག་
བཅོ་ནིའི་དོན་ལུ་ འོས་འབབ་ཡོད་པའི་ས་ཁོངས་ བརྟག་ཞིབ་འབད་དེ་ ངོས་འཛིན་འབད་དགོ།
༡༧. འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ ཡངན་ ལས་སྟེ་གིས་ མི་སྟེ་དཔལ་འབྱོར་དང་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ཀྱི་བྱད་ཆོས་ཚུ་ལུ་
བཅི་འཛིག་འབད་དེ་ ཐབས་རིག་གི་ འོས་འབབ་ཞིབ་འཇུག་འགོ་འདྲེན་འཐབ་སྟེ་ གནང་བ་ལེན་ནིའི་དོན་ལས་ དེའི་
སྟེན་ཞུ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་ཐུལ་དགོ།
༡༠༠. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ སྤྱིར་བཏང་གི་ ས་ཆ་བཀོལ་སྟོན་འཆར་གཞི་དང་གཅིག་ཁར་ མཐུན་སྦྲིག་ཡོད་མེད་ཀྱི་
བརྟག་ཞིབ་འབད་དེ་ རྒྱ་ངོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་འཁོད་ གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ས་ཁོངས་ཀྱི་གནང་བ་སྟོན་ནི་ ཡངན་ ཆ་མེད་
གཏང་སྟེ་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ ཡངན་ ལས་སྟེ་ལུ་བད་ལན་འབད་དགོ།
༡༠༡. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ འབྲེལ་ཡོད་རྫོང་ཁག་ས་ཆ་ལས་ཚན་ལུ་ གནང་བ་ཐོབ་པའི་ཆོས་གངས་ལས་ རྒྱ་ངོ་གཅིག་
གི་ནང་འཁོད་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ ཡངན་ ལས་སྟེ་གི་ངོ་ཚབ་ ངོ་འཛོམས་ཐོག་ལུ་ གནང་བ་གྲུབ་པའི་བཅོ་སྒྲིང་
སྤྱིང་ག་དེ་ ས་མཚམས་བཀལ་དགོ་པའི་ བཀོད་རྒྱ་བྱིན་ཞིན་མ་ལས་ འཆར་གཞི་ཨམ་བཅོ་ནིའི་དོན་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་
ལས་ཁུངས་ ཡངན་ ལས་སྟེ་ལུ་ ས་ཁོངས་འཆར་གཞིའི་སབ་བྲ་སྟོན་དགོ།

བཅོ་སྒྲིང་ག་དང་ ཚང་འབྲེལ་རྟེན་གཞིའི་ནང་འཁོད་ སྒྲར་སྟོན་གཏང་ནིའི་བྱ་སྟེའི་ངེས་པ།

༡༠༢. བརྟན་རྒྱས་ལྷན་ཁག་འོག་གི་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ ཡངན་ ལས་སྟེ་གིས་ བད་བརྒྱད་ཐོག་ལས་ བཅོ་སྒྲིང་ས་ཆ་
སྒྲར་སྟོན་གཏང་ནི་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་ གསལ་བསྒྲགས་འབད་དེ་ ཁ་ཆིག་དང་གནས་ཆོག་ཚང་དགོ་མི་ཚུ་ གསལ་
བཀོད་འབད་ཞིན་མ་ལས་ དང་འདྲོད་ཅན་གྱི་ མི་ངོམ་ཚུ་ལས་ ཚང་འབྲེལ་གྲོས་འཆར་ལེན་དགོ། ཞུ་ཡིག་བཙུགས་ནིའི་
དོན་ལུ་ ཉུང་མཐའ་ དུས་ཡུན་རྒྱ་ངོ་གཅིག་བྱིན་དགོ།

96. The Secretariat shall process for approval within two weeks from the receipt of the Form BA-3. If approved, LLC shall be issued within one week to the proponent through concerned Dzongkhag for execution of lease deed, demarcation and handing over of land and inform the concerned Department or Agency.
97. In the event the Secretariat rejects the proposal, the concerned Dzongkhag shall be informed accordingly.

Identification of land for Business Infrastructures and Industrial Park

98. The concerned Department or Agency shall assess and identify the designated area for Industrial Park development upon seeking consent from the Secretariat.
99. The concerned Department or Agency shall conduct technical feasibility study taking into consideration of socio-economic and environmental aspects and submit its report to the Secretariat for approval.
100. The Secretariat shall assess the compatibility with the overall land use plans and shall approve or reject the proposed area within two months and inform the concerned Department or Agency.
101. The Secretariat shall instruct the concerned Dzongkhag Land Sector to demarcate the approved Industrial Park in presence of a representative from the Department or Agency within one month from the date of approval and issue site plan to Department or Agency for preparation of master plan.

Procedure for lease of land within Industrial Park and business infrastructures

102. The concerned Department or Agency under MoEA shall announce through media the availability of industrial plot on lease and seek business proposals from interested individuals specifying terms and conditions to be fulfilled. A minimum period of one month shall be allowed for submission of application.

- ༡༠༣ . གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་གིས་ གསལ་བཀོད་འབད་བའི་ཞག་དུས་ནང་འཁོད་ ལྷ་ཡིག་དང་ རྩི་ལྷུང་གྲོས་འཆར་ཚུ་
འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ལུ་སྤུལ་དགོ།
༡༠༤. གྲོས་འཆར་དེ་ རྩལ་སྤྲོད་མ་འབད་བ་ཅིན་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ ལྷ་ཡིག་བཙུགས་ནི་དེ་ལུ་ གསལ་བཀོད་
འབད་བའི་ཞག་དུས་ལས་ རྒྱ་ཤོ་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་ལུ་བཅུ་འཕྲོད་དགོ།
༡༠༥. གྲོས་འཆར་དེ་ རྩལ་སྤྲོད་མ་འབད་བ་ཅིན་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ ལྷ་ཡིག་བཙུགས་ནི་དེ་ལུ་ གསལ་བཀོད་འབད་
བའི་ཞག་དུས་ལས་ རྒྱ་ཤོ་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ རྩལ་སྤྲོད་ལུ་གྲུ་དང་སྤྲུགས་ཏེ་ རྩི་ལྷུང་གྲོས་འཆར་འདི་
ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་གཏང་དགོ།
༡༠༦. གལ་སྲིད་ ལྷ་ཡིག་སྤུལ་མི་ གཅིག་ལས་མེད་བ་ཅིན་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ རྩལ་སྤྲོད་མ་འབད་བ་ཅིན་ ལྷན་ཚོགས་
ཡིག་ཚང་ལུ་གཏང་ནི་དང་ ཡང་ན་ ཆ་མེད་གཏང་བ་ཅིན་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་ལུ་ ལྷ་ཡིག་བཙུགས་པའི་ཆེས་གངས་
མཇུག་ལས་ རྒྱ་ཤོ་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ བཅུ་འཕྲོད་དགོ།
༡༠༧. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ གྲོས་འཆར་ཐོབ་པའི་ཆེས་གངས་ལས་ བདུན་ཕྲག་གཉིས་ཀྱི་ནང་འཁོད་ གནང་བ་ལུ་ནི་འདི་བྱ་
རིམ་འཐབ་དགོ།
༡༠༨. གནང་བ་གྲུབ་བ་ཅིན་ ས་ཆ་སྒྲུབ་སྟེན་ལག་ཁྲེ་དེ་ བདུན་ཕྲག་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ འབྲེལ་ཡོད་རྩི་ལྷུང་གྲོས་འཆར་
བཀོད་མི་ལུ་སྟེན་ཞེན་མ་ལས་ བསྟན་ཀྱས་ལྷན་ཁག་འོག་གི་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ལུ་ བཅུ་འཕྲོད་འབད་
དགོ།
༡༠༩. གལ་སྲིད་ ཆ་མེད་གཏང་བ་ཅིན་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་དང་ བསྟན་ཀྱས་ལྷན་ཁག་འོག་གི་
འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ལུ་ དེ་ལྟགས་ཀྱི་བཅུ་འཕྲོད་འབད་དགོ།
༡༡༠. གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་གིས་ རྩི་ལྷུང་ས་ཆ་ལས་ཚན་དང་གཅིག་ཁར་ བསྟན་ཀྱས་ལྷན་ཁག་འོག་གི་ ལས་ཁུངས་ཀྱི་
འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྟེན་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ སྒྲུབ་སྟེན་གན་རྒྱ་བཅོ་དགོ། སྒྲུབ་སྟེན་གན་རྒྱ་གི་འབྲེལ་ཏེ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་
དང་ བསྟན་ཀྱས་ལྷན་ཁག་འོག་གི་ ལས་ཁུངས་ལུ་ སྤུལ་དགོ།

103. The proponent shall submit an application and business proposal to the concerned Department within the specified deadline.
104. In the event the proposal is not recommended, the concerned Department shall inform the proponent within one month from the deadline of the submission of the application.
105. In the event the proposal is recommended, the concerned Department shall forward the business proposal along with the LoI to the Secretariat within one month from the specified deadline for submission of application.
106. In the case of single application, the concerned Department shall forward the recommendation or rejection to the Secretariat and inform the proponent respectively within one month from the last date of the application.
107. The Secretariat shall process for approval within two weeks from the receipt of the proposal.
108. In the event of approval, the LLC shall be issued within one week to the proponent through concerned Dzongkhags and inform the Department under MoEA.
109. In the event of rejection, the Secretariat shall inform the proponent and the Department under MoEA accordingly.
110. The proponent shall execute the lease deed with the Dzongkhag Land Sector in consonance with the relevant guidelines of the Department under MoEA. A copy of lease deed shall be submitted to the Secretariat and the Department under MoEA.

ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་ཤིང་གི་ལྷན་པ་དང་ ལྷན་པ་སྒྲིག་ཤིང་གི་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ གཞན་ཡང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ བྱམས་སྤེལ་རིམ་ལུགས་ཀྱི་
གི་དོན་ལས་ ས་ཆ་སྒྲུབ་སྟེན་གཏང་བཅས།

༡༡༡. འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་འདི་ ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་ཤིང་གི་ལྷན་པ་དང་ ལྷན་པ་སྒྲིག་ཤིང་གི་ལྷན་པ་ལྷན་པ་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ བྱམས་སྤེལ་རིམ་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལས་ ལྷན་པ་ཀྱི་ བྱ་རིམ་འབྲེལ་མི་ རིམ་འཛིན་ཅན་གྱི་ ལས་
སྤེལ་ཞིག།

༡༡༢. འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ ཡངན་ལས་སྤེལ་ ཡངན་དེའི་བཟུང་འཛིན་པ་ཀྱི་གིས་ རང་མོས་གྱི་ཐོག་ལས་ ཡང་ན་ དབང་ཚད་
སྟེན་ཡོད་པའི་ལས་སྤེལ་ཀྱི་བརྒྱུད་དེ་ སྤེལ་གྱི་ས་ཆ་ཅིས་པའི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་གྱི་ ས་ཆ་གང་རུང་ལུ་ ཁྱེད་ཀྱི་
སྒྲིག་ཤིང་གི་ལྷན་པ་དང་ ལྷན་པ་སྒྲིག་ཤིང་གི་ལྷན་པ་ལྷན་པ་གོང་འཕེལ་དང་ དེ་འབྲེལ་གྱི་དྲེན་གཞི་ཀྱི་ དེ་ཡང་ རྟོག་ལས་
དང་ སྒྲིག་མེ་བྱམས་སྤེལ་ས་ཁོངས་ (switch yards) རྟོག་འཕུལ་རིག་བཞག་སའི་ས་ཁོངས་ ལག་འབག་པའི་
མཐུན་ཀྱིན་ དེ་ལས་ སྒྲིག་མེའི་ཡན་ལག་འཕུལ་ཁང་ཀྱི་བཟུགས་ནིའི་དོན་ལུ་ ས་ཁོངས་བཞག་ཞིབ་འབད་ནིའི་དབང་
ཚད་ཡོད།

༡༡༣. འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ ཡངན་ ལས་སྤེལ་གིས་ རིམ་འཛིན་འབད་ཡོད་པའི་ ས་ཆའི་ཁ་གསལ་དང་སྒྲིག་ཤིང་ ལས་
འགུལ་གྲོས་འཆར་ཀྱི་ ལྷན་ཆོག་ལེག་ཚང་གིས་ གྲོས་ཚད་བཏོན་ནིའི་དོན་ལུ་ གསལ་སྟེན་འབད་དགོ།

༡༡༤. ལྷན་ཆོག་ལེག་ཚང་གི་གནང་བ་ཐོབ་ཞེན་ལས་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ ལས་འགུལ་གཞི་བཟུགས་འབད་ནིའི་
དོན་ལས་ སྤེལ་གི་ས་ཆ་ གཞུང་གིས་ཐུགས་མཁོར་བཞེས་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་སྤྱོད་ཚུ་ས་ཆ་ལུ་བསྒྲུབ་བཅོས་འབད་ནི་
ཀྱི་ཅིས་ཏེ་ རྫོང་ལག་ས་ཆ་སྒྲུབ་སྟེན་ཆོག་ཀྱི་བརྒྱུད་དེ་ ས་ཆ་སྒྲུབ་སྟེན་གཏང་ནིའི་ བྱ་རིམ་འབྲེལ་དགོ།

༡༡༥. སྒྲུབ་སྟེན་དུས་ལུན་དེ་ ལྷན་ཆོག་ལེག་ཚང་གིས་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ ཡངན་ ལས་སྤེལ་དང་གཅིག་ཁར་གྲོས་བསྟུན་
ཐོག་ ལས་སྤེལ་ལས་སྟེན་དང་སྤྱི་བུས་ཀྱི་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ གསལ་བཏོན་འབད་ཡོད་པའི་ ལལ་ཡངས་ཆག་གི་དུས་ལུན་
དང་འཁྲིལ་ གཏན་འཁེལ་བཅོ་དགོ།

༡༡༦. ལྷན་ཆོག་ལེག་ཚང་གིས་ རྫོང་ལག་ལས་ རྫོང་ལག་ལས་ལུ་བཏོན་ ས་ཆ་ རྫོང་ཐིམ་ནི་ཡིན་མི་ཀྱི་དོན་ལས་དང་
རྫོང་ལག་ལས་ཐོབ་འཁོར་ག་ར་ལུ་ བར་ཐག་བཞག་ནི་ ཡངན་ རྫོང་ལག་ལས་ སྒྲིག་མེ་ལས་འགུལ་ལུ་ བཅོ་
བཏོན་གྱི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་ཏེ་ ས་ཆ་སྒྲུབ་སྟེན་ཁར་གཏང་ཆོག།

༡༡༧. ལྷན་ཆོག་ལེག་ཚང་གིས་ གནང་བ་གྲོལ་བའི་ལལ་ལས་ འབྲེལ་ཡོད་རྫོང་ལག་གིས་ གྲོས་འཆར་བཏོན་མི་དང་གཅིག་
ཁར་ བཅོ་སྒྲུབ་གྱི་དུས་ལུན་དོན་ལུ་ ས་ཆ་སྒྲུབ་སྟེན་གན་ཀྱི་བཅོ་དགོ།

༡༡༨. འབྲེལ་ཡོད་རྫོང་ལག་དང་ སྒྲིག་མེའི་དོན་ལུ་འགན་ལག་ཐོག་མི་ལས་སྤེལ་གིས་ ལས་འགུལ་སྒྲིག་རྒྱུ་འགོ་བཟུགས་ཚར་
ཞེན་ལས་ སྒྲུབ་སྟེན་གན་ཀྱི་གསར་བཅོ་དགོ།

Lease of land for Hydropower, Renewable Energy Projects (HPREP) and other Associated Transmission Systems

111. The concerned Department shall be the designated Agency to process applications relating to HPREP and other associated transmission systems.
112. The concerned Department or Agency or its successors shall have the authority either on its own or through authorized Agencies to assess any area within the country including private land for development of hydropower and other renewable projects and its allied Infra-structures i.e. access roads, switch yards, pothead yards, contractor's facilities and sub-stations.
113. The concerned Department or Agency shall, present the details of the identified land along with project proposal to the Secretariat for its decision.
114. Upon the consent of the Secretariat, the concerned Department shall process through DLLC for leasing land including private land to be acquired and converted to SRF land for development of projects.
115. The lease period shall be fixed by the Secretariat in consultation with the concerned Department or Agency and shall be in accordance with the concession period as stipulated in the Sectoral Guidelines and Policies.
116. The Secretariat may lease land that falls under submergence due to reservoir back flow of water and land falling within freeboard on all sides of the pondage or reservoir as per the design requirements of the hydropower projects.
117. Upon approval by the Secretariat, the concerned Dzongkhag shall execute lease deed with the proponent for the construction period.
118. The concerned Dzongkhag and Agency responsible for hydropower shall execute a new lease deed upon commissioning of the project.

༡༡༩. གློག་མེ་ལས་འགུལ་གྱི་ བྱག་ཕྱག་སྒྲོམ་དང་ ས་འོག་ལམ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ གཏན་འཇགས་ཀྱི་ལྷོད་ལམ་ས་ཁོངས་ཚུ་མ་
 གཏོགས་ ས་འོག་གི་བྱག་ཕྱག་སྒྲོམ་ ཡངན་ ས་འོག་གི་ལམ་ཚུ་ གླུ་ཁར་ལེན་མི་དགོ། ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་
 འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ལས་ ས་ཆའི་དགོས་མཁོ་བཀོད་མི་ལུ་གཞི་བཞག་ཐོག་ གོང་འཁོད་ས་འོག་གི་ས་ཁོངས་ཚུ་
 གླུ་ཁར་གཏང་ཆོག།
༡༢༠. ལུར་བརྟེན་གློག་མེ་དང་ ལུས་ལྷགས་སྤར་འབྱུང་ལས་འགུལ་དང་ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟེན་གཞི་ཚུ་གི་དོན་ལས་ གལ་ཆེ་
 བའི་གནད་དོན་འཐོན་པའི་སྐབས་ གཞན་གླུ་སྤྱོད་གང་རུང་ལེན་དགོཔ་འབྱུང་པ་ཅིན་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལས་ངོས་
 ལེན་དོན་ལུ་ རྫོང་ཁག་ས་ཆ་གླུ་སྤྱོད་ཚོགས་ཚུང་བརྒྱད་དེ་ བྱ་རིམ་འཐབ་དགོ།
༡༢༡. འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ ཡངན་ལས་སྡེ་གིས་ གློག་མེ་བཀའ་སྤྲེལ་ཀམ་དང་ དེའི་བར་བཟེད་ཀྱི་དོན་ལས་ དགོ་པའི་ས་ཆ་
 ཚུ་ གླུ་ཁར་ལེན་དགོ།

119. The underground cavern or the underground tunnel system of the hydropower project shall not be required to be leased apart from the permanent access areas for caverns and tunnels. The Secretariat may consider leasing of the same based on requirement to be submitted by the concerned Department.
120. Any other lease requirements that may become exigent for the HPREP and its allied infrastructures shall be processed through DLLC for consideration of the Secretariat.
121. The concerned Department or Agency shall process land required for Transmission Tower and its buffer on lease.

ལེའུ་༥ པ།

རྩ་འབྲེག་གི་དོན་ལས་ གླུ་རྒྱུད་གཏང་ཐངས།

སྤྱི་བཏང་དོན་ཚན།

༡༢༣. སའི་བཅའ་ཁྲིམས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ ཅན་མ་ ལེའུ་༡༠ པའི་ དོན་ཚན་༢༣༥ པ་དང་༢༣༦ པ་འཁྲིལ་ རྩ་འབྲེག་རྒྱུད་ནིའི་
བདག་དབང་དང་ ཐོབ་དབང་ཚུ་ གཞུང་བཞེས་འབད་དེ་ སློ་ཞོར་ལུ་བརྟེན་སྤྱོད་མི་ མི་སེར་ཚུ་ལུ་ ཞོར་གྱི་གྲངས་ཁ་
དང་ རྩ་འབྲེག་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ རྩ་འབྲེག་གླུ་རྒྱུད་གཏང་ནིའི་དོན་ཚན་ཚུ་བཀོད་ཡོད།
༡༢༤. མི་ངོ་རང་རྒྱུད་དང་ མི་སྡེ་ཚུ་གི་ཁྲམ་ནང་འཁོད་པའི་རྩ་འབྲེག་ཚུ་ རྒྱལ་ཁམས་ས་ཆ་སྟེ་ གཞུང་བཞེས་འབད་ཡོད།

ངེས་གསལ་དགོས་མཁོ་ཚུ།

༡༢༥. སའི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་༢༤༠ དང་འཁྲིལ་ སློ་ཞོར་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་བཟའ་ཚང་དང་ རང་རྒྱུད་ ཡངན་ མི་སྡེ་
གང་རུང་ལུ་ རྩ་འབྲེག་གླུ་རྒྱུད་ནང་ལེན་ནིའི་ཐོབ་ལམ་ཡོད།
༡༢༦. སའི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་༢༤༡ པ་དང་འཁྲིལ་ སྤྱོད་ཐོབ་གྱི་གདམ་ཁའི་གོ་སྐབས་འདི་ ཉེ་མའི་བདག་དབང་འཆར་མི་
དང་ མི་སྡེ་ཚུ་ལུ་བྱིན་དགོ།
༡༢༧. ས་གནས་གཅིག་ནང་ རྩ་འབྲེག་གི་སྤྱོད་ཐོབ་གདམ་ཁའི་གོ་སྐབས་འདི་ ས་གནས་དེ་ཁར་གནས་ལུ་ཆགས་ཡོད་མི་
མི་ངོ་མ་ཚུ་ལུ་བྱིན་དགོ།

བྱ་སྤྱོད་རིམ་པ།

༡༢༨. གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་གིས་ གཞུང་བཞེས་འབད་མི་རྩ་འབྲེག་ཐང་ལུ་ སློ་ཞོར་ཅིས་དཔུང་ལག་ཁྱེར་འབྲི་ཤོག་ ཁྱེ་ཞེསི་-༡
པ་དང་སྐྱགས་ཉེ་ ལུ་ཡིག་དེ་ ཁཐོ་ལུ་སྤུལ་དགོ།
༡༢༩. གླུ་རྒྱུད་ལེན་ནིའི་ས་ཁོངས་དེ་ རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ལས་ཡིན་པ་ཅིན་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་གིས་ ནགས་
ཚལ་དང་མི་སྡེ་ལས་ཉོགས་མེད་ཚུ་ལེན་དགོ།
༡༣༠. རྟེན་འོག་བདག་སྐྱོང་གིས་ ས་གནས་ཁའི་ཞིབ་དཔུང་འབད་ཚར་ཞིན་མ་ལས་ ལྷ་ངོ་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ ཆེད་དུ་བཀོད་
པའི་འབྲི་ཤོག་ ཁྱེ་ཞེསི་-༢ པ་དང་འཁྲིལ་ གྲོས་འཆར་དེ་ རྫོང་ཁག་ལུ་སྤུལ་དགོ།
༡༣༡. རྫོང་ཁག་གིས་ གྲོས་འཆར་གྱི་ལག་ལེན་ཁྱད་ཆོས་ཚུ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ འོས་འབབ་ཡོད་པ་སྟེ་མཐོང་པ་ཅིན་ ལུ་ཡིག་
ཐོབ་པའི་ཆོས་གྲངས་ལས་ ལྷ་ངོ་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ འབྲི་ཤོག་ ཁྱེ་ཞེསི་-༣ པ་དང་འཁྲིལ་ ལྷན་ཆོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་
གཏང་ཞིན་མ་ལས་ གནང་བ་ལེན་དགོ།
༡༣༢. གྲོས་འཆར་དེ་ འོས་འབབ་མེད་པ་ཅིན་ རྫོང་ཁག་གིས་ ཁཐོ་བརྒྱུད་དེ་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་རྩ་བོ་ལུ་ བཟླ་འཕྲོད་དགོ།

CHAPTER 8

LEASE FOR TSAMDRO

General provisions

122. Chapter 10, Sections 235-236 of the Land Act, 2007 nationalized the Tsamdro usufruct rights and offer provisions on leasing Tsamdro to livestock dependent beneficiaries based on herd size and the Tsamdro Management Plan.
123. Tsamdro registered in the name of individuals and communities are reverted as State Land.

Specific requirements

124. In accordance with section 240 of the Act, any individual household or community owning livestock shall be eligible to lease Tsamdro.
125. In accordance with section 241 of the Act, preference for lease shall be given to previous right holders and communities.
126. Preference for the lease of Tsamdro in a locality shall be given to the domicile of that particular location.

Procedure

127. The proponent shall submit an application to the Gup along with livestock statistics certificate (Form TS-1) in case of reverted Tsamdro.
128. In the event, the lease area is proposed from the SRFL, the proponent shall produce forest clearance and community clearance.
129. The geog administration upon completion of field verification shall submit the proposal to Dzongkhag within one month as per the prescribed Form TS-2.
130. The Dzongkhag shall review the technical aspects of the proposal and if found feasible submit and seek Secretariat's approval within one month from the date of receipt of application as per the prescribed Form TS-3.
131. In the event, the proposal is not found feasible the Dzongkhag will notify the proponent through Gup.

༡༣༢. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ གྲོས་འཆར་ཐོབ་པའི་ཆོས་གྲངས་ལས་ ལྷ་འཛིན་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ གྲོས་འཆར་ཆ་འཇོག་
འབད་ནི་ ཡངན་ ཆ་མེད་གཏང་སྟེ་ རྫོང་ཁག་དང་ སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་ལུ་ བཟང་ལན་འབད་དགོ།
༡༣༣. རྫོང་ཁག་གིས་ གྲུ་སྤྱོད་ལེན་མི་ཙུ་བོ་དང་གཅིག་ཁར་ གྲུ་སྤྱོད་གན་རྒྱ་བཟོ་དགོ།
༡༣༤. རྫོང་ཁག་གིས་ རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ ལྷ་འབྲོག་སྟེ་ གྲུ་སྤྱོད་བཏང་ཡོད་པའི་ཐོ་ཡིག་གར་རྒྱུ་སྤྱོད་འཐབ་སྟེ་
འདྲ་ཅེ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་དང་ སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་ལུ་སྤུལ་དགོ།
༡༣༥. ས་ཁ་མཐོ་སར་སྤྱོད་མི་རྒྱ་ལུ་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་ ལྷ་འབྲོག་གྲུ་སྤྱོད་ལེན་མི་འདི་ ནང་འཁོད་གྲུ་སྤྱོད་ལུ་གཏང་ནི་
གཏང་མར་བཙུགས་ནི་ སྤྱོད་པར་བྱིན་ནི་རྒྱ་འབད་མི་ཆོག་ ཡིན་རུང་ གསལ་བཀོད་འབད་བའི་ གྲུ་སྤྱོད་དུས་
ལུན་ནང་འཁོད་ལུ་ ལྷ་འབྲོག་གྲུ་སྤྱོད་འདི་ བཟའ་ཚང་ནང་མི་ལུ་སྐལ་བཟོ་སྟེ་སྤྱོད་ཆོག་
༡༣༦. ལྷ་ཁ་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ རང་བཞིན་འཐོན་ཁུངས་རྒྱ་བཏོན་དགོ་པ་ཅིན་ གྲུ་སྤྱོད་ལེན་མི་གིས་ འབྲེལ་ཡོད་
ལས་སྟེ་གི་ བཅའ་ཡིག་དང་སྤྱི་གཞི་རྒྱ་ལུ་གནས་དགོ།
༡༣༧. ལྷ་འབྲོག་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ལྷ་ཆག་འཐོན་སྤྱོད་དང་ ལྷ་ཆག་གི་ཤིང་བཙུགས་ནི་རྒྱ་ སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་
ཡངན་ དེའི་དབང་ཚད་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ལས་སྟེ་གིས་ རྒྱ་བཏོན་ལྷ་འབད་མི་གི་རིགས་ རྒྱུ་མ་ཅིག་བཙུགས་དགོ།
༡༣༨. ལྷ་འབྲོག་སྟེ་ གྲུ་ཁར་གཏང་ནི་ཡིན་མི་ རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་ས་ཆའི་རྒྱ་ཚད་འདི་ ས་ཆའི་རུས་ཚད་དང་ ཁོར་ལྷའི་ཚད་
གཞི་དང་འབྲེལ་དགོ།
༡༣༩. ས་ཁ་མཐོ་སར་སྤྱོད་མི་རྒྱ་ལུ་ རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ ལྷ་འབྲོག་སྟེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དོན་ལུ་ གྲུ་སྤྱོད་
གཏང་ནི་ཡིན་མི་དེ་ འབྲུག་གི་སའི་བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༠༧ ཅན་མའི་དོན་ཚན་༢༤༩ པ་ལུ་གནས་དགོ།

ལྷ་འབྲོག་འཛིན་སྤྱོད་འཆར་གཞི་བཟོ་ཐངས།

༡༤༠. ལྷ་འབྲོག་འཛིན་སྤྱོད་འཆར་གཞི་འདི་ ཆེད་འོག་སློ་ཞོར་རྒྱ་བསྐྱེད་འགོ་དཔོན་ལས་ ཐབས་རིག་གི་རྒྱ་བསྐྱེད་ལེན་ཏེ་ དཔེ་
གཞི་འབྲི་ཤོག་ ཁྱེ་ཞེས་-༥ པ་ནང་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་ཙུ་བོ་གིས་བཟོ་དགོ།
༡༤༡. ལྷ་འབྲོག་འཛིན་སྤྱོད་འཆར་གཞི་འདི་ ཆ་འཇོག་གནང་ནི་དོན་ལུ་ རྫོང་ཁག་ལུ་སྤུལ་དགོ།
༡༤༢. ཆ་འཇོག་གྲུབ་པའི་ལྷ་འབྲོག་འཛིན་སྤྱོད་འཆར་གཞི་གི་འདྲ་ཅེ་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་ཙུ་བོ་ལུ་དང་ ཐོ་བཀོད་དང་ ལྷ་ཆོག་
དབྱེ་ཞིབ་གྱི་དོན་ལས་ ཆེད་འོག་སློ་ཞོར་རྒྱ་བསྐྱེད་ཡིག་ཚང་ལུ་ ཕྱིས་སྤྱོད་འབད་དགོ།

132. The Secretariat shall approve or reject the proposal and inform the Dzongkhag and MoAF within one month from the date of receipt of proposal.
133. The Dzongkhag shall execute the lease deed with the lessee.
134. The Dzongkhag shall maintain all records of State Forest Land leased as Tsamdro and shall submit a copy each to Secretariat and MoAF.
135. Except for the highlanders, Tsamdro on lease shall not be allowed to sub-lease, mortgage, and gift; however, Tsamdro on lease can be inherited by family within the stipulated lease period.
136. In the event, where natural resources need to be removed for pasture development, the lessee shall comply with the Rules and Regulations of the relevant agency.
137. For the purpose of Tsamdro development, fodder crops production and fodder trees plantation, only the species recommended by MoAF or its authorized agency shall be permitted.
138. The area extent of SRF land to be leased as Tsamdro shall be determined by the carrying capacity and herd size.
139. SRF land to be leased for use as Tsamdro for the highlanders shall comply with section 243 of the Land Act of Bhutan 2007.

Preparation of Tsamdro Management Plan

140. The Tsamdro Management Plan (TMP) shall be prepared by the proponent in a prescribed format/template (Form TS-5), with technical support from the Geog Livestock Extension Officer.
141. The TMP shall be submitted to Dzongkhag for the endorsement.
142. A copy of endorsed TMP shall be handed over to the proponent and the Geog Livestock Extension Office for record, monitoring and evaluation.

ལེའུ་༩ པ།

སོག་ཤིང་གི་དོན་ལས་ གླར་སྤྱོད་གཏང་ཐངས།

༡༤༣. འབྲུག་གི་སའི་བཅའ་ཁྲིམས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ ཅན་མ་ ལེའུ་༡༡ པའི་ དོན་ཚན་༢༥༥ ནང་༢༥༦ པ་འབྲིལ་ སོག་ཤིང་
སྤྱོད་ནིའི་ཐོབ་དབང་དང་ དབང་ཆ་ཚུ་ གཞུང་བཞེས་འབད་དེ་ མི་སེར་སོ་ནམ་པ་ཚུ་ལུ་ ས་ཆའི་འཆང་ཚད་དང་ སོ་
ནམ་དང་ནགས་ཆལ་ལྟན་ཁག་གིས་བཟོ་མི་ སོག་ཤིང་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་ལུ་གཞི་བཞག་ཐོག་ སོག་ཤིང་གླར་སྤྱོད་
གཏང་ནིའི་དོན་ཚན་ཚུ་བཀོད་ཡོད།

ངེས་གསལ་དགོས་མཁོ།

༡༤༤. བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་༢༥༩ པ་དང་འབྲིལ་ཏེ་ སོག་ཤིང་དེ་ འགོ་ཐོག་གི་དུས་ཡུན་ ལོ་ངོ་༣༠ ལས་མ་ཉུང་མ་སྟེ་
བསྐྱར་གསོ་འབད་ནིའི་གོ་སྐབས་བཞག་སྟེ་ གླར་སྤྱོད་གཏང་དགོ།

༡༤༥. སོག་ཤིང་གི་གླར་སྤྱོད་དེ་ བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་༢༦༣ པ་ལྟར་ འདབ་མ་/སོག་འཕྲག་ནི་གི་དོན་ལུ་རྒྱུང་མ་ཅིག་མ་
གཏོགས་ སོག་ཤིང་ས་ཆ་ནང་ གཏན་འཇགས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་གི་རིགས་ག་ནི་ཡང་ བཟོ་མི་ཚོག་ནི་དང་ དེ་བཟུམ་མའི་
གནད་དོན་སྟེར་ གླར་སྤྱོད་གན་རྒྱ་ནང་ཚུད་དགོ།

༡༤༦. རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཆལ་ས་ཆ་ སོག་ཤིང་སྟེ་ གླ་ཁར་གཏང་ནི་ལུ་འོས་འབབ་ཡོད་མི་དང་ དེའི་ལག་ལེན་འདི་ བཅའ་
ཁྲིམས་དེའི་དོན་ཚན་༢༦༣ པའི་འོག་གི་ སོག་ཤིང་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་གི་དགོས་མཁོ་ཚུ་ཆང་དགོ།

༡༤༧. གླར་སྤྱོད་ལེན་མི་གིས་ སོག་ཤིང་འཛིན་སྐྱོང་གི་དོན་ལས་ གཞོད་ཉེན་ཅན་གྱི་ཤིང་རིགས་དང་ སྤྱོད་ཤིང་གི་རིགས་ཚུ་
བརྩམས་མི་ཚོག་ནི་དང་ ཤིང་འཇུགས་སྐྱོང་འདི་ ནགས་ཆལ་དང་གླིང་ག་ཞབས་ཏྲིག་ལས་ཁུངས་དང་གཅིག་ཁར་ འགོ་
འདྲན་འཐབ་དགོ།

༡༤༨. སོག་ཤིང་འདི་ གཏང་མར་བརྩམས་ནི་དང་ ནང་འཁོད་གླར་སྤྱོད་གཏང་ནི་ ཡངན་ སྤྱོད་ལེན་གྱི་རིགས་ཚུ་འབད་མི་ཚོག་
ཞིན་རུང་ གླ་ཁར་འཆང་སྤྱོད་ཐོབ་དབང་འདི་ གླར་སྤྱོད་གན་རྒྱ་བསྐྱར་བཟོ་འབད་ཞིན་མ་ལས་ གསལ་བཀོད་འབད་
བའི་གནས་ཡུན་ནང་འཁོད་ བཟུང་ཆང་ནང་མི་ལུ་ སྐལ་བཟོ་སྟེ་སྤྱོད་ཚོག་

༡༤༩. རྫོང་ཁག་ས་ཆ་ལས་ཚན་གྱིས་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མིའི་ཁྲམ་དང་ གླར་སྤྱོད་བཏང་ཡོད་པའི་ཐོ་བཀོད་དུས་མཐུན་བཟོ་སྟེ་
སོག་ཤིང་གི་ ཐོ་ཡིག་རྒྱུན་སྐྱོང་འཐབ་དགོ།

༡༥༠. རྫོང་ཁག་ས་ཆ་ཐོ་བཀོད་འགོ་དཔོན་དང་ སོ་ནམ་འགོ་དཔོན་གྱིས་ སོག་ཤིང་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་དང་འབྲིལ་ སོག་
ཤིང་འཆང་སྤྱོད་ཀྱི་ མཐོ་ཚད་ཐབས་གཞི་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ ཁྲམ་ནང་སོག་ཤིང་འཆང་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཚད་དུས་མཐུན་བཟོ་
ནིའི་ འགན་ཁུར་འབག་དགོ། བདག་དབང་འཆང་མི་གི་ཁྲམ་ནང་ལས་ སྤྱོད་ལེན་འཐབ་ནི་དང་ ཡངན་ རྒྱ་མཚན་གང་
རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ སོ་ནམ་ས་ཁོང་མར་ཕབ་འགྱོ་བ་ཅིན་ སོག་ཤིང་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ སོག་ཤིང་
གི་རྒྱ་ཚད་དེ་ ཁྲམ་འཁོད་སོ་ནམ་ས་ཁོང་གི་རྒྱ་ཚད་དང་འབྲིལ་ཏེ་ དུས་མཐུན་བཟོ་དགོ།

CHAPTER 9

LEASE FOR SOKSHING

143. Chapter 11 and section 255 to 256 of the Land Act, nationalized the Sokshing usufruct rights and offers provisions on leasing Sokshing to farmers' dependent beneficiaries based on land holding and the Sokshing Management Plan developed by MoAF

Specific requirements

144. The Sokshing shall be leased for an initial term of not less than 30 years, with the provision of renewal as per section 259 of the Act.
145. The leased Sokshing shall be used only for leaf litter collection as per section 263 of the Act and no permanent infrastructure shall be allowed on the Sokshing land and such condition shall be inserted in the lease deed.
146. SRF land suitable for Sokshing lease and utilization shall be based on SMP fulfilling the requirements under the Section 262 of the Act.
147. The lessee shall not introduce any tree or plant species that are of invasive in nature for Sokshing management and the plantation shall be executed with the support of DoFPS.
148. Sokshing shall not be mortgaged, sub-leased or transacted. However, leasehold right may be inherited within the stipulated lease term after revising the lease deed.
149. The Dzongkhag Land Sector shall update and maintain the inventory of Sokshing leased against the Thram of proponent.
150. The Dzongkhag LR and DAO shall be responsible to update the Sokshing holding as per the acreage under the Thram using the Sokshing ceiling formula as per the SMP. In the event, the agriculture land is reduced due to transaction or for any other reason from the Thram holder's ownership then the SMP shall be revised and the area of Sokshing shall be updated as per the area of agriculture land in the Thram.

༡༥༡. གྲུ་སྤྱོད་ལེན་མི་གིས་ སོག་ཤིང་འཛིན་སྐྱོད་འཆར་གཞི་ལས་འགལ་བ་སྟེ་ བསྐྱར་བཅོས་འབད་མི་ཚོག་ནི་དང་ གལ་
སྲིད་ གྲུ་སྤྱོད་ལེན་མིའི་བདག་དབང་ལུ་ སོ་ནམ་ས་ཞིང་མེད་པ་སྟེ་འགྱུར་བ་ཅིན་ སོག་ཤིང་འཆང་མི་ཚོག

སོག་ཤིང་ས་ཆ་གྲུ་སྤྱོད་ལེན་ནིའི་ འོས་འབབ་ཚད་གཞི།

༡༥༢. བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་༢༥༡ པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ བདག་དབང་ཆ་མེད་བཏང་མིའི་སོག་ཤིང་འདི་ སོ་ནམ་ས་ཞིང་བདག་
བཟུང་འབད་མི་ རོ་རྒྱུད་ ཡངན་ མི་སྡེ་ཚུ་ལུ་ གྲུ་སྤྱོད་གཏང་ཚོག

༡༥༣. བདག་དབང་ཆ་མེད་བཏང་མིའི་སོག་ཤིང་འདི་ གྲུ་སྤྱོད་གཏང་པའི་སྐབས་ལུ་ བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་༢༥༢ པ་ལྟར་
སོ་ནམ་ས་ཞིང་འཆང་མི་ ཏེ་མའི་ཐོབ་དབང་འཆང་མི་ལུ་ སྤྲོན་ཐོབ་ཀྱི་གདམ་ཁ་བྱིན་དགོ།

༡༥༤. བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་༢༥༤ པ་ལྟར་ སོག་ཤིང་སྟེ་དབྱེ་བ་བཅོ་སྟེ་ཡོད་མི་ ཤིང་མེད་པའི་ས་ཆ་ཚུ་ གྲུ་སྤྱོད་ནང་བྱིན་
མི་ཚོག

༡༥༥. གྲུ་སྤྱོད་གཏང་ནི་ཨིན་མི་ སོག་ཤིང་གི་རྒྱ་ཚད་དེ་ སོག་ཤིང་འཛིན་སྐྱོད་འཆར་གཞི་དང་འབྲེལ་ཏེ་
སོག་ཤིང་ཨེ་ཀར་གཅིག་གི་ནང་ལས་ འདབ་མ་/སོག་གི་འཕྱོན་སྐྱོད་ ཀེ་ལོ་གྲུ་མ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ བརྟག་ཞིབ་འབད་
དགོ།

འོས་འབབ་ཚད་གཞི་ཁ་སྒྲིང་།

༡༥༦. སོག་ཤིང་ས་ཆ་འདི་ ཏེ་མའི་བདག་དབང་བཟུང་མི་གིས་ གལ་སྲིད་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྟེ་ལས་ གསལ་བསྐྱགས་
འབད་མི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ གསལ་བཀོད་འབད་བའི་དུས་ཚོད་ནང་འཁོད་ལུ་ ཟུ་ཡིག་མ་བཅུགས་པ་ཅིན་ ཏེ་མའི་བདག་
དབང་བཟུང་མི་ལུ་མེན་པར་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་སོ་སོ་ལུ་ གྲུ་སྤྱོད་གཏང་དགོ།

༡༥༧. སོ་ནམ་ས་ཞིང་ཐོག་ལུ་ ཞིང་ལཱ་འབད་མི་ སོ་ནམ་པ་སྟེ་ཚན་ ཡངན་ མཉམ་ལས་ཚོགས་རྒྱུ་ཚུ་གིས་ཡང་ གལ་སྲིད་
ཏེ་མའི་བདག་དབང་བཟུང་མི་གིས་ བཅའ་ཡིག་འདི་གི་དོན་ཚན་༡༥༤ པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ གྲུ་སྤྱོད་ལེན་ནིའི་ཟུ་ཡིག་མ་
བཅུགས་པ་ཅིན་ བདག་དབང་ཆ་མེད་བཏང་མི་སོག་ཤིང་དེ་ གྲུ་སྤྱོད་ལེན་ནིའི་ཐོབ་ལམ་ཡོད།

༡༥༨. བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་༣༠༤ པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ས་གནས་དབང་འཛིན་གྱིས་ གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ས་གནས་ནང་
བདག་དབང་ཆ་མེད་བཏང་པའི་སོག་ཤིང་མེད་པ་ཅིན་ སོག་ཤིང་དགོས་མཁོའི་གནད་དོན་ངེས་བདེན་ཨིན་མེན་ བརྟག་
ཞིབ་འབད་ཞིན་མ་ལས་ རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ལས་ སོག་ཤིང་གི་དོན་ལུ་ གྲུ་སྤྱོད་གཏང་ནིའི་ རྒྱབ་སྐྱོན་
འབད་ཚོག

151. The lessee shall not deviate from the SMP and shall not be allowed to hold Sokshing if the lessee no longer owns agriculture land.

Eligibility Criteria for Lease of Sokshing Land

152. In accordance with Section 257 of the Act, the reverted Sokshing shall be leased to individuals or communities, who own agricultural land.

153. The preference for lease of reverted Sokshing shall be given to the previous right holders with agricultural land as per Section 258 of the Act.

154. The lease of Sokshing land shall not be allowed, if there are no standing trees as per Section 256 of the Act.

155. The area of Sokshing to be leased is assessed based on the total leaf litter production in Kilograms from an acre of Sokshing as per the SMP.

Additional Eligibility Criteria

156. The Sokshing land shall be leased to proponents other than the previous right holder, if the previous right holder has not applied within the stipulated time frame as per the notification issued by a relevant agency.

157. The farmer's groups or cooperatives taking up farming on the agriculture land shall also be eligible to apply for lease of Sokshing from the reverted Sokshing if the previous right holders have not applied as per section 156 of this rule.

158. The lease of Sokshing may be recommended from the other SRFL as per Section 306 of the Act if there is no availability of the reverted Sokshing in the proposed area and after assessing the genuineness of the need of Sokshing by the Local Authority.

༡༥༩. རོ་རྒྱ་ ཡངན་ མི་སྡེ་རྒྱ་གིས་ རང་སོའི་སོག་ཤིང་ས་ཆ་དེ་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་ཡོད་པ་ཅིན་ སོག་
ཤིང་གྲར་སྤྱོད་ཐོབ་ལམ་མེད།

༡༦༠. སོག་ཤིང་ས་ཆ་ཅིག་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ སྤྱོད་ཚར་ཡོད་པ་ཅིན་ གྲར་སྤྱོད་གཏང་མི་ཚོག

༡༦༡. སོག་ཤིང་ས་ཆ་འདི་ སོ་ནམ་ས་ཆ་ཁྲམ་བཀོད་ཡོད་པའི་ རྒྱུ་འབད་ལམ་མ་གཏོགས་ རྒྱུ་འབད་གཞན་ལ་ལས་
གྲར་སྤྱོད་མི་འཐོབ།

༡༦༢. རང་བཞིན་རྒྱུ་འབད་ལམ་བཏེན་ཏེ་ སོག་ཤིང་མེད་པ་བཏང་པ་ཅིན་ རྒྱུ་འབད་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ ས་གནས་གཞན་ལ་
ལས་ རྒྱ་བ་འབད་མི་ལུ་ སོག་ཤིང་ས་ཆ་འདི་ས་ཆ་བཟོ་བ་ལམ་ཡོད། ཨིན་རུང་ དེ་བཟུམ་མའི་བྱུང་རྒྱུ་དང་ རེས་བདེན་
ཨིན་མེན་རྒྱ་ ས་གནས་དབང་འཛིན་གྱིས་ ཞིབ་དཔྱད་འབད་དགོ།

༡༦༣. གཞུང་གི་ལས་སྡེ་གིས་ སོག་ཤིང་ས་ཆ་ཅིག་ གཞུང་མཁོའི་དོན་ལུ་ལེན་དགོཔ་འཐོན་པ་ཅིན་ སོག་ཤིང་གི་ཚབ་འདི་ རྒྱལ་
ཁམས་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ནང་ལས་ སྤྱོད་ནིའི་བྱ་རིམ་འཐབ་དགོ།

༡༦༤. སོག་ཤིང་གི་ཚབ་དེ་ བཅའ་ཡིག་འདི་གི་དོན་ཚན་༡༦༣ པ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་སྤྱོད་དགོ།

༡༦༥. སོག་ཤིང་གི་གྲར་སྤྱོད་འདི་ གལ་གནད་ཆེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་ས་གནས་དང་ རྒྱ་བབས་ས་ཁོངས་རྒྱ་ནང་ལས་ རྒྱ་བ་སྤྱོད་འབད་
མི་ཚོག

༡༦༦. སོག་ཤིང་གི་གྲར་སྤྱོད་འདི་ གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ས་གནས་ནང་ ནགས་ཚལ་གྱི་བྱ་ཆད་བརྒྱ་ཆ་ ༢༥ ལས་ཉུང་སུ་
ཡོད་པ་ཅིན་ རྒྱ་བ་སྤྱོད་འབད་མི་ཚོག

སོག་ཤིང་གི་དོན་ལུ་ གྲར་སྤྱོད་གཏང་ཐངས་ཀྱི་ བྱ་སྤྱིའི་རིམ་པ།

༡༦༧. བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་ ༢༥༤ ལས་ ༢༥༥ པ་རྒྱུ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ སོག་ཤིང་གི་དོན་ལུ་ ས་ཆ་གྲར་སྤྱོད་གཏང་ཐངས་
འདི་ གཤམ་འཁོད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ལུ་ གནས་དགོཔ་རྒྱ་ཡང་-

(༡) གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་གིས་ རྒྱ་ཡིག་འདི་ ལག་ཁྲམ་འབྲུག་དང་ མི་ཁྲུངས་ལག་བྱེར་ ནགས་ཚལ་ཉོགས་
མེད་ཡི་གུ་རྒྱ་རྒྱུ་སྤྱུགས་སྡེ་ ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་འབྲི་ཤོག་ ཨེ་མི་ཀེ་-༡ པ་ནང་བཀོད་དེ་ རྒྱུ་འབད་ལུ་སྤྱུལ་
དགོ།

(༢) གལ་སྲིད་ གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་སོག་ཤིང་འདི་ མི་སྡེའི་སོག་ཤིང་ནང་རྒྱུད་པ་ཅིན་རྒྱུང་མ་ཅིག་ གྲོས་འཆར་
བཀོད་མི་གིས་ མི་སྡེ་ལས་ཉོགས་མེད་ལེན་དགོ།

159. The individuals or communities who have converted their Sokshing land into community forests shall not be eligible for lease of Sokshing.
160. The Sokshing land which is already allotted for the national interest shall not be leased.
161. The Sokshing land shall not be leased from the Gewog other than where the land is registered.
162. The applicant shall be eligible for replacement of Sokshing land from other areas within the same Gewog in the event of destruction of Sokshing by natural calamities. However, such cause and genuineness shall be verified by Local Authority.
163. In the event Sokshing is acquired by the government agency, the replacement of Sokshing shall be processed from the SRFL.
164. The provision of Sokshing replacement shall be in accordance with section 163 of this rule.
165. The Sokshing lease shall not be recommended from the critical watershed areas.
166. The lease of Sokshing shall not be recommended if the proposed area has less than 25 percent forests coverage.

Procedures for Leasing Sokshing Land

167. In accordance with section 256 to 265 of the Act, the lease of the land for Sokshing shall comply with the following requirements:
- (1) The proponent shall submit an application to Gewog along with a copy of Lag Thram, Citizenship Identity Card and forest clearance as per the prescribed Form **SK-1**.
 - (2) The community clearance shall only be sought by the proponent if the proposed Sokshing falls in the community Sokshing;

- (༣) ཆེད་འོག་སོ་ནམ་རྒྱ་བསྐྱེད་ལས་བྱེད་པ་གིས་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་ལུ་ གྲོགས་རམ་འབད་དེ་ འབྲི་ཤོག་ ཞེ་མི་
ཀེ་-༥ པ་དང་འབྲིལ་ཏེ་ སོག་ཤིང་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་བཟོ་ཞིན་མ་ལས་ རྫོང་ཁག་སོ་ནམ་འགོ་དཔོན་ལས་
གནང་བ་ལུ་དགོ།
- (༤) ཆེད་འོག་བདག་སྐྱོང་གིས་ ཆེད་བཀོད་པའི་འབྲི་ཤོག་ ཞེ་མི་ཀེ་-༢ པ་དང་འབྲིལ་ཏེ་ གྲུ་སྐྱོང་གི་དོན་ལུ་
ཡིག་ཆ་ཚུ་ བདེན་དཔྱད་འབད་ཞིན་མ་ལས་ རྫོང་ཁག་ས་ཆ་གྲུ་སྐྱོང་ཚོགས་ཚུང་ལུ་ ལུ་ཡིག་དང་སྒྲགས་ཏེ་
བདེན་སྐྱོང་འབད་བའི་ཡིག་ཆ་ཚུ་དང་ ས་གནས་ཁར་ཞིབ་དཔྱད་འབད་བའི་སྟན་ལུ་ཚུ་ཕུལ་དགོ།
- (༥) རྫོང་ཁག་ས་ཆ་གྲུ་སྐྱོང་ཚོགས་ཚུང་གིས་ ཆེད་འོག་ལས་ཕུལ་མའི་ལུ་ཡིག་དང་ ས་གནས་ཁར་བདེན་དཔྱད་
སྟན་ལུ་གཞི་བཞག་ཐོག་ རྒྱལ་སྟོན་འབད་བ་ཅིན་ ལུ་ཡིག་ཐོབ་པའི་ཆེས་གངས་ལས་ ལྷོ་རོ་གཅིག་གི་ནང་
འཁོད་ ཆེད་བཀོད་པའི་འབྲི་ཤོག་ ཞེ་མི་ཀེ་-༣ པ་དང་འབྲིལ་ཏེ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཆ་ཚུ་ གཏང་ཞིན་མ་
ལས་ སོ་ནམ་དང་ནགས་ཆལ་ལྷན་ཁག་ལུ་བཅུ་ལན་འབད་དགོ།
- (༦) རྫོང་ཁག་ས་ཆ་གྲུ་སྐྱོང་ཚོགས་ཚུང་གིས་ གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་སོག་ཤིང་ལུ་ རྒྱལ་སྟོན་མ་འབད་བ་ཅིན་
ཀུ་པོ་བརྒྱུད་དེ་ ལུ་བ་འབད་མི་ལུ་བཅུ་ལན་འཛོད་དགོ།
- (༧) གལ་སྲིད་ རྒྱལ་སྟོན་འབད་ཡོད་པའི་སོག་ཤིང་འདི་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཆལ་ས་ཆ་འཛིན་སྐྱོང་
གི་ ཁྲིམས་ལུགས་དང་འགལ་བ་ཡོད་པ་སྟེ་ རྒྱུ་མཚན་ལུན་པའི་གནད་དོན་འཐོན་པ་ཅིན་ སོ་ནམ་དང་ནགས་
ཆལ་ལྷན་ཁག་གིས་ འབྲི་ཤོག་ཞེ་མི་ཀེ་-༤ པ་དང་འབྲིལ་ཏེ་ ས་གནས་ཁར་བདེན་དཔྱད་འབད་ཆོག
- (༨) ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཆ་ཚུ་གིས་ རྫོང་ཁག་ས་ཆ་གྲུ་སྐྱོང་ཚོགས་ཚུང་ལས་ རྒྱལ་སྟོན་ཐོབ་པའི་ཆེས་གངས་ལས་
བདུན་ཕྲག་གཉིས་ཀྱི་ནང་འཁོད་ལུ་ གནང་བ་ལུ་ནིའི་བྱ་རིམ་འཐབ་དགོ། གལ་སྲིད་ གནང་བ་གྲུབ་པ་ཅིན་
བདུན་ཕྲག་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ འབྲེལ་ཡོད་རྫོང་ཁག་བརྒྱུད་དེ་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་ལུ་ གྲུ་སྐྱོང་གན་རྒྱ་
བཟོ་ནི་དང་ ས་མཚམས་བཀལ་ཏེ་ ས་ཆ་ཕྱིས་སྐྱོང་ནིའི་དོན་ལས་ ས་ཆ་གྲུ་སྐྱོང་གི་ལག་ཁྱེར་སྐྱོང་དེ་ སོ་
ནམ་དང་ནགས་ཆལ་ལྷན་ཁག་ལུ་ བཅུ་ལན་འབད་དགོ།
- (༩) རྫོང་ཁག་གིས་ གྲུ་སྐྱོང་བཏང་ཡོད་པའི་ སོག་ཤིང་གི་ཐོ་ཡིག་ཚུ་ རྒྱུ་སྐྱོང་འཐབ་སྟེ་ བཅུ་དོན་གི་དོན་ལུ་
ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཆ་ཚུ་དང་ སོ་ནམ་དང་ནགས་ཆལ་ལྷན་ཁག་ལུ་ ཐོ་ཡིག་གི་འདྲ་རེ་ཕུལ་དགོ།

- (3) The Gewog Agriculture Extension Supervisors (GAES) shall assist the proponent in preparing SMP as per the prescribed Form SK-5 and seek approval from the Dzongkhag Agriculture Officer (DAO);
- (4) The Gewog Administration shall verify the documents for lease as per prescribed Form **SK-2** and submit the application and verified documents to DLLC along with the field verification report;
- (5) The DLLC based on the application and field verification report by the Gewog, shall forward the application if recommended to the Secretariat within one month from the date of receipt of application as per prescribed Form **SK-3** and inform the MoAF;
- (6) In the event, the proposed lease for Sokshing is not recommended; the DLLC shall inform the applicant through Gup;
- (7) The MoAF may also conduct the field verification as per prescribed Form **SK-4**, if there is a reasonable ground to belief that such recommended lease is in contravention to the relevant laws regulating the management of the SRF;
- (8) The Secretariat shall process for approval of lease within two weeks of receiving the DLLC's recommendation. If approved, LLC shall be issued to the proponent within one week through concerned Dzongkhag for execution of lease deed, demarcation and handing over of land and inform MoAF; and
- (9) The Dzongkhag shall maintain all the records of Sokshing on lease and share the copy of record to MoAF and the Secretariat for information.

ལེའུ་ ༡༠ བ།

ཞི་བའི་མི་སྡེ་ལས་ཚྭ་གསུམ་གྱི་དོན་ལུ་ བློ་སྦྱོང་།

ངེས་གསལ་དགོས་མཁོ།

༡༤. བཅའ་ཡིག་འདི་གི་ལེའུ་ ༩ པའི་འོག་ལུ་འཁོད་ཡོད་པའི་ སྤྱིར་བཏང་དགོས་མཁོ་ཚུ་གི་ཁ་སྐོང་ལུ་ ཞི་བའི་མི་སྡེ་ལས་ ཚྭ་གསུམ་ཚུ་གིས་ གཤམ་འཁོད་གྱི་དགོས་མཁོ་ཚུ་གྲུབ་དགོ།

(༡) ཞི་བའི་མི་སྡེ་ལས་ཚྭ་གསུམ་ལུ་ ལས་འགུལ་གྱི་ཟད་འགོ་ ཡོངས་བསྐྱེམས་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༠ བཅུགས་

ཚུགས་པའི་ དངུལ་གྱི་ཕྱོགས་གྲུབ་དང་ལྷན་དགོ།

(༢) འདས་པའི་ལོ་ངོ་ ༣ གྱི་ ཕྱིས་ཞིབ་འབད་ཡོད་པའི་ འོང་བབས་ཡོངས་ཚྭ་གསུམ་གྱི་ཕྱིས་ཁྲ་ཕུལ་ནི་དང་།

(༣) ཐོ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ལག་ཁྱུར་གྱི་འདྲ།

བྱ་སྤྱོད་རིམ་པ།

༡༥. ཞི་བའི་མི་སྡེ་ལས་ཚྭ་གསུམ་ཚུ་གིས་ ལས་སྐྱོལ་གང་རུང་གི་དོན་ལུ་ ས་ཆ་གླུར་སྤྱོད་ལེན་དགོ་པ་ཅིན་ དང་པ་རང་ འབྲེལ་བ་ ཡོད་པའི་ལས་ཁུངས་ ཡངན་ ལས་སྡེ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོན་རོ་སྦྱར་ཡི་གྲུ་འདི་དོན་ལས་ ཞུ་ཡིག་དང་སྒྲགས་ཏེ་ གཤམ་འཁོད་གྱི་ ཡིག་ཆ་བཅུགས་དགོ་པ་ཚུ་ཡང་-

(༡) ལས་འགུལ་གྲོས་འཆར་དང་།

(༢) ས་ཆ་བཀོལ་སྤྱོད་འཆར་གཞི།

༡༦. འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ ཡངན་ ལས་སྡེ་གིས་ ཞུ་ཡིག་ཐོབ་སྟེ་ ཟླ་ངོ་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོན་རོ་སྦྱར་ཡི་གྲུ་ སྤྱོད་དགོ།

༡༧. འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ ཡངན་ ལས་སྡེ་གིས་ གྲོས་འཆར་འདི་རྒྱབ་སྐྱོན་འབད་བ་ཅིན་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་གིས་ གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ ལས་སྐྱོལ་བཅུད་དོན་དང་སྒྲགས་ཏེ་ རྒྱབ་སྐྱོན་རོ་སྦྱར་ཡི་གྲུ་འདི་ འབྲེལ་ཡོད་ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་ འབྲི་ཤོག་དང་འཁྲིལ་ རྫོང་ཁག་ས་ཆ་གླུར་སྤྱོད་ཚྭ་གསུམ་ཚུ་ལུ་བཅུགས་དགོ།

༡༨. རྒྱབ་སྐྱོན་མ་འབད་བ་ཅིན་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ ཡངན་ ལས་སྡེ་གིས་ བདུན་ཕྲག་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ གྲོས་འཆར་ བཀོད་མི་ལུ་ བཟང་འཕྲོད་དགོ།

CHAPTER 10

LEASE FOR CIVIL SOCIETY ORGANIZATIONS

Specific Requirement

168. In addition to the general requirement under Chapter 2 of this Rule, the CSOs shall fulfill the following:

- (1) The CSOs shall have the financial ability to bear 70% of the total cost of the project;
- (2) Shall submit Audited Financial Statement of Comprehensive Income for the last 3 years; and
- (3) Shall submit a copy of certificate of registration.

Procedure

168. CSOs applying for lease of land for any activities shall first apply to the relevant Department or Agency for Lol along with the following documents:

- (1) Project proposal; and
- (2) Land use plan.

170. The concerned Department or Agency shall issue Lol within one month from the receipt of the application.

171. In the event the proposal is recommended by the relevant Department or Agency, the Lol along with the summary of the proposed activity shall be submitted by the proponent to the DLLC as per the relevant prescribed forms.

172. If not recommended, the relevant Department or Agency shall inform the proponent within one week.

༡༧༣. རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྐར་སྟོད་ཚྭ་གས་རྒྱུ་གིས་ ལུ་ཡིག་ཐོབ་པའི་བྱལ་ལས་ ལྷོ་རོ་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ གྲོས་འཆར་བཀོད་
པའི་ལས་སྒྲུ་དེ་ ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་འབྲི་ཤོག་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ བརྟག་ཞིབ་འབད་དགོ།
༡༧༤. གྲོས་འཆར་དེ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོན་འབད་བ་ཅིན་ རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྐར་སྟོད་ཚྭ་གས་རྒྱུ་གིས་ འབྲེལ་ཡོད་ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་
འབྲི་ཤོག་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ བརྟག་ཞིབ་སྒྲུ་ལུ་འདི་ ལྷན་ཚྭ་གས་ཡིག་ཚང་ལུ་ཕུལ་དགོ།
༡༧༥. རྒྱབ་སྐྱོན་མ་འབད་བ་ཅིན་ རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྐར་སྟོད་ཚྭ་གས་རྒྱུ་གིས་ བདུན་ཕྲག་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ ལུ་བ་འབད་མི་ལུ་
བན་འཕྲོད་དགོ།
༡༧༦. ལྷན་ཚྭ་གས་ཡིག་ཚང་གིས་ འབྲི་ཤོག་ཚུ་ཐོབ་པའི་ཆོས་གྲངས་ལས་ བདུན་ཕྲག་གཉིས་ཀྱི་ནང་འཁོད་ གནང་བ་ལུ་ནིའི་བྱ་
རིམ་འཐབ་དགོ། གལ་སྲིད་ གནང་བ་གྲུབ་པ་ཅིན་ བདུན་ཕྲག་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ འབྲེལ་ཡོད་རྫོང་ཁག་ ཡངན་
ཁོམ་སྡེ་བརྒྱུད་དེ་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་ལུ་ སྐར་སྟོད་གན་རྒྱ་བཟོ་ནི་དང་ ས་མཚམས་བཀལ་ཏེ་ ས་ཆ་ཅིས་སྟོད་ནིའི་དོན་
ལས་ ས་ཆ་སྐར་སྟོད་ཀྱི་ལག་ཁྱེར་སྟོད་དེ་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ ཡངན་ ལས་སྡེ་ལུ་ བན་ལན་འབད་དགོ།
༡༧༧. ལྷན་ཚྭ་གས་ཡིག་ཚང་གིས་ ཆ་མེད་གཏང་བ་ཅིན་ འབྲེལ་ཡོད་རྫོང་ཁག་ ཡངན་ ཁོམ་སྡེ་ལུ་ དེ་ལུགས་ཀྱི་བན་ལན་
འབད་དགོ།

173. The DLLC shall conduct assessment as per the prescribed forms for the proposed activity within one month of the receipt of the application.
174. In the event the proposal is recommended, the DLLC shall submit the assessment report to the Secretariat as per the relevant prescribed forms.
175. If not recommended, the DLLC shall inform the applicant within one week.
176. The Secretariat shall process for approval within two weeks from the receipt of the forms. If approved, LLC shall be issued within one week to the proponent through concerned Dzongkhag or Thromde for execution of lease deed, demarcation and handing over of land and inform the concerned Department or Agency.
177. In the event of rejection by the Secretariat, the concerned Dzongkhag or Thromde shall be informed accordingly.

ལེའུ་ ༡༡ པ།
སྐར་སྟོན་འཛིན་སྐྱོང་།

སྐར་སྟོན་གན་རྒྱ།

༡༢༥. སྐར་སྟོན་གྱི་གན་རྒྱ་ནང་ སྐར་སྟོན་བཏང་མི་དང་ སྐར་སྟོན་ལེན་མི་གཉིས་ཆ་ར་གིས་ དེས་པར་དུ་ གནས་དགོ་པའི་ ཁ་
ཆོག་དང་གནས་ཆོག་ཚུ་ གསལ་བཀོད་འབད་དགོ།
༡༢༦. སྐར་སྟོན་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་ཚེང་ཁག་ ཡངན་ ཁྲོམ་སྡེ་འདི་ རང་སའི་བདག་སྐྱོང་གི་ དབང་ཚད་བྱབ་
ཁོངས་ནང་འཁོད་ སྐར་སྟོན་བཏང་མི་སྡེ་ཨིན།
༡༢༧. གན་རྒྱ་འདི་ ས་ཆ་སྐར་སྟོན་གྱི་ལག་ཁྱེར་སྟོན་དེ་ ལྷོ་ལྷོ་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ལུ་བཟོ་དགོ། སྐར་སྟོན་གནས་ཡུན་འགོ་
བཅུགས་པའི་ཆོས་གངས་འདི་ སྐར་སྟོན་ལག་ཁྱེར་ནང་ལུ་ གསལ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ཆོས་གངས་ལས་ འགོ་
བཅུགས་ཏེ་བཟི་དགོ།
༡༢༨. གལ་སྲིད་ ལྷོ་ལྷོ་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ལུ་ གན་རྒྱ་མ་བཟོ་བ་ཅིན་ ལྷན་ཆོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ སྐར་སྟོན་ལག་ཁྱེར་ཆ་མེད་
གཏང་སྟེ་ གོས་འཆར་བཀོད་མི་དང་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ ཡངན་ ལས་སྡེ་ལུ་ བརྟེན་འབྲེན་དགོ།
༡༢༩. སྐར་སྟོན་གན་རྒྱའི་དཔེ་གཞི་འདི་ བཅའ་ཡིག་འདི་ནང་ལུ་ཡོད་མི་ལྟར་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ། འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་
ཡངན་ ལས་སྡེ་གིས་ ལས་སྐྱའི་གནས་སྐྱེད་དང་བསྟན་ཏེ་ ཁ་སྐྱོང་དགོས་མཁོ་གང་རུང་ མཉམ་སྡེ་བའབད་ཆོག
༡༣༠. སྐར་སྟོན་གྱི་གནས་ཡུན་ཚོགས་པའི་ལུལ་ལས་ སྐར་སྟོན་ལེན་མི་གིས་ ལྷོ་ལྷོ་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ལུ་ ས་ཆ་དེ་ སྟོང་མ་
བཏོན་དགོ།
༡༣༡. སྐར་སྟོན་གྱི་གནས་ཡུན་ཚོགས་པའི་ཆོས་གངས་ལས་ ལྷོ་ལྷོ་གཅིག་གི་ལུལ་ལས་ བཟོ་བཀོད་གྱི་རིགས་གང་རུང་ བཀོག་
བཞག་ཡོད་པ་ཅིན་ རྒྱུ་འབྲས་ཐོབ་ལམ་ག་ནི་ཡང་མེད་པར་ ས་གནས་དབང་འཛིན་གྱིས་ཕྱིས་ལེན་དགོ།
༡༣༢. ཚེང་ཁག་ས་ཆ་ལས་ཚན་ ཡངན་ ཁྲོམ་སྡེ་ས་ཆ་ལས་ཚན་གྱིས་ སྐར་སྟོན་ལེན་མི་དང་གཅིག་ཁར་ གནས་སྐབས་དང་
དུས་ཟུང་ ཡུན་རིང་སྐར་སྟོན་གྱི་རིགས་ག་རའི་དོན་ལུ་ སྐར་སྟོན་གན་རྒྱ་བཟོ་དགོ།

ལག་ཁྱེར་སྟོན་མིའི་དབང་འཛིན།

༡༣༣. ལྷན་ཆོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ དུས་ཟུང་དང་ དུས་རིང་གི་སྐར་སྟོན་ ལས་སྐྱའི་དབྱེ་བ་ག་ར་གི་དོན་ལུ་ ས་ཆ་སྐར་སྟོན་གྱི་
ལག་ཁྱེར་སྟོན་དགོ།

CHAPTER 11

LEASE MANAGEMENT

Lease deed

178. The lease deed shall specify terms and conditions binding both lessor and lessee.
179. The concerned Dzongkhag or Thromde shall be the lessor for lease within respective administrative jurisdiction.
180. The deed shall be executed within one month from the issuance of LLC. The commencement date of lease term shall be the date specified in LLC.
181. If the deed is not executed within one month, the Secretariat shall annul the LLC and inform the proponent and the concerned Department or Agency.
182. The lease deed template for provided in this Rule shall be used. Any additional requirement by the concerned Department or Agency depending upon the nature of activity may be incorporated.
183. Upon expiry of the term, the lessee shall vacate the area within six months.
184. Any structures abandoned for six months from the date of expiry shall be taken over by the local authority without any compensation.
185. The Dzongkhag Land Sector or Thromde Land Sector shall execute the lease deed for all types of lease with lessee for temporary, short-term and Long-term.

Authority for Issuance of Certificate

186. The Secretariat shall issue LLC for short-term and long-term lease for all kind of activities.

ལག་ཁྱེར་ནང་དོན།

༡༥. ལག་ཁྱེར་ནང་ ནང་དོན་ཚུད་དགོས་འདི་ཡང་-

- (༡) སྒར་སྤྱོད་ལེན་མིའི་ཁ་གསལ།
- (༢) ས་རྒྱ་ ཞེ་ཀར།
- (༣) སྒར་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་ལུན་(འགོ་བཅུགས་དང་མཇུག་བསྟུ་ཆོས་གངས།)
- (༤) ལས་སྐྱའི་དབྱེ་བ།
- (༥) སབ་ཁྲ་དང་ ས་མཚམས་ཨང་རྟགས་ཚུ།
- (༦) སྒར་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲ་ཆ་ སྤྱོད་མ་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་དང་།
- (༧) གཞན་དོན་བཀོལ་སྤྱོད།

སྒར་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲ་ཆ།

༡༥༥. བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་༤༠༩ པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ སྒར་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲ་ཆ་འདི་ གཞུང་གིས་གཏན་འཁེལ་བཟོ་ཡོད་པའི་ གོང་
ཚད་དང་ དེ་བཞིན་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་མི་དང་འབྲེལ་ཏེ་བཀལ་དགོ།
༡༥༩. འབྲེལ་ཡོད་རྫོང་ཁག་ ཡངན་ ཁྲོམ་སྡེ་བདག་སྐྱོང་གིས་ སྒར་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲ་ཆ་བསྟུ་ལེན་འབད་ནི་དང་ དེའི་ཐོ་ཡིག་ཚུ་རྒྱ་
སྐྱོང་འཐབ་ནིའི་ འགན་ཁུར་འབག་དགོ།
༡༦༠. སྒར་སྤྱོད་ལེན་མི་གིས་ སྒར་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲ་ཆ་ ཏུས་ཚད་ཁར་བཏབ་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ གནས་བཞིན་ཡོད་པའི་དངུལ་འབྲེལ་གྱི་
བཅའ་ཡིག་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཉེས་ཆད་བཀལ་དགོ།
༡༦༡. སྒར་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲ་ཆ་དེ་ ལོ་ངོ་གསུམ་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་རང་མ་བཏབ་པ་ཅིན་ འབྲེལ་ཡོད་ས་གནས་དབང་འཛིན་གྱིས་ སྒྲ་ཁར་
ལེན་མི་ལུ་ རྒྱ་ངོ་གཅིག་གི་ཏེ་མ་ལས་ བན་བསྐྱལ་བྱིན་ཏེ་ དེ་ལུ་མ་གནས་པ་ཅིན་ སྒར་སྤྱོད་དེ་ ཆ་མེད་གཏང་དགོ།
༡༦༢. སྒར་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲ་ཆ་འདི་ སྒར་སྤྱོད་གན་རྒྱ་བཟོ་བའི་ཆོས་གངས་ལས་ འགོ་བཟུང་སྟེ་བསྟུ་ལེན་འབད་དགོ།

ལྷ་རྟོག་འབད་ཐངས།

༡༦༣. རྫོང་ཁག་ ཡངན་ ཁྲོམ་སྡེ་ས་ཆ་ལས་ཚན་གྱིས་ རྒྱ་ངོ་གསུམ་ནང་ཚར་རེ་ སྒར་སྤྱོད་ས་ཆ་ ལྷ་རྟོག་འབད་ནིའི་འགན་ཁུར་
འབག་དགོ། ལྷ་རྟོག་དེ་ འབྲེལ་གཏོགས་ཅན་གྱི་ལས་སྟེ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ གོས་བསྟུན་ཐོག་ལས་འགོ་འདྲེན་འཐབ་
དགོ།

Contents of Certificate

187. The certificate shall contain:

- (1) Details of lessee;
- (2) Acreage;
- (3) Lease term (start and end date);
- (4) Types of activities;
- (5) The map and boundary coordinates;
- (6) Status of lease rent payment; and
- (7) Easement.

Lease Rent

188. In accordance with Section 309 of the Act, a lease rent shall be levied at the rate fixed and revised by the government.

189. The concerned Dzongkhag or Thromde administration shall be responsible for the collection and maintaining records of the lease rent.

190. In the event lessee fails to pay the rent on time, the penalty shall be levied as per the prevailing financial rules.

191. In the event the lease rent is not paid for three consecutive years, the concerned local authority shall serve a one-month notice to the lessee, failure to comply shall lead to termination of the lease.

192. The collection of lease rent shall be from the date of executing the lease deed.

Monitoring

193. The Dzongkhag or Thromde Land Sector shall be responsible for monitoring leased land quarterly. The monitoring shall be carried out in consultation with the relevant Stakeholders.

༡༩༤. ལྷ་རྟོག་དང་ ཞིབ་དཔྱད་འབད་མི་འགོ་དཔོན་གྱིས་ ས་གནས་ཁར་ སྐར་སྟོན་གན་རྒྱའི་ནང་གསལ་ལྟར་ གནས་ཏེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ ཞིབ་དཔྱད་འབད་དགོ།

༡༩༥. རྫོང་ཁག་ ཡངན་ ཁོམ་སྡེ་ས་ཆ་ལས་ཚན་གྱིས་ ལྷ་རྟོག་ལའབད་བའི་སྟན་ལུ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ལུ་སྤུལ་དགོ།

༡༩༦. རྫོང་ཁག་སོ་ནམ་ལས་ཚན་གྱིས་ སྐར་སྟོན་ཁར་བཏང་མི་སོག་ཤིང་དེ་ སོག་ཤིང་འཛིན་སྟོང་འཆར་གཞི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ འདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་དགོས་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཡོད་པ་ དེས་གཏན་བཟོ་ཐབས་ལུ་ ལོ་བསྟར་བཞིན་ ལྷ་རྟོག་འབད་ དགོ།

༡༩༧. རྫོང་ཁག་སོ་ནམ་ལས་ཚན་གྱིས་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་དང་ སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་ལུ་ ཆེད་བཀོད་པའི་འབྲི་ ཤོག་ ཨེམ་ཨེན་ཏེ་ཨི་-༡ པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ སྐར་སྟོན་བཏང་ཡོད་པའི་སོག་ཤིང་གི་ ལོ་བསྟར་ལྷ་རྟོག་སྟན་ལུ་སྤུལ་དགོ།

སྐར་སྟོན་བསྐྱར་གསོ།

༡༩༨. བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་༣༡༠ པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ སྐར་སྟོན་ལེན་མི་གིས་ དུན་རིང་གི་སྐར་སྟོན་དེ་ ལྷ་མཐའ་ དུས་ཚོད་ མ་རྒྱུགས་པའི་ ལྷ་རྟོག་སྐུ་མཁུ་གོང་ལས་ བསྐྱར་གསོའི་དོན་ལུ་ལུ་བ་འབད་དགོ།

༡༩༩. སྐར་སྟོན་སྟོན་པའི་ས་ཆ་དེ་ དུས་ལུན་རྫོགས་པའི་བྱལ་ལས་ མི་མང་གི་མཐའ་དོན་ལུ་ དགོས་མཁོ་འཐོན་པ་ཅིན་ སྐར་ སྟོན་བསྐྱར་གསོ་དོན་ལེན་མི་འབད།

༢༠༠. གནས་སྐབས་དང་ དུས་ཐུང་གི་སྐར་སྟོན་དེ་ བསྐྱར་གསོ་འབད་མི་ཚོག

༢༠༡. སྐར་སྟོན་བསྐྱར་གསོ་འབད་ནིའི་ལུ་བ་དེ་ རྫོང་ཁག་ ཡངན་ ཁོམ་སྡེ་ས་ཆ་སྐར་སྟོན་ཚོགས་རྒྱུ་ལུ་ སྤུལ་དགོ། སྐར་ སྟོན་ཀྱི་གན་ཡིག་དང་འབྲེལ་ ལག་ལེན་འཐབ་མ་འཐབ་ཀྱི་ དན་ཐོ་དབྱེ་ཞིབ་འབད་བའི་བྱལ་ལས་ རྫོང་ཁག་ ཡངན་ ཁོམ་སྡེ་ས་ཆ་སྐར་སྟོན་ཚོགས་རྒྱུ་གིས་ ལུ་ཡིག་ཐོབ་སྟེ་ ལྷ་རྟོག་ཅིག་གི་ནང་འཁོད་ལུ་ བསྐྱར་གསོའི་དོན་ ལས་ རྒྱབ་སྐྱོན་འབད་ནི་ ཡངན་ ཆ་མེད་གཏང་དགོ།

༢༠༢. སའི་རྒྱ་ཚད་དང་ ས་གནས་ ལས་སྤྱ་ ཡངན་ སྐར་སྟོན་ལེན་མི་རྒྱུ་ལུ་ བསྐྱར་བཅོས་མེད་པ་ཅིན་ ལས་སྡེ་དང་ ས་ གནས་ཀྱི་ཉོགས་མེད་རྒྱ་མ་གཏོགས་ སྐར་སྟོན་བསྐྱར་གསོའི་དོན་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོན་དོ་སྦྱར་ཡི་གུ་ལེན་མི་དགོ། ལྷན་ ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ ཆ་འཛོགས་བྱུ་བ་ཞིན་ལས་ བཅའ་ཡིག་དང་འབྲེལ་ཏེ་ སྐར་སྟོན་གན་རྒྱ་གསལ་པ་བཟོ་ དགོ།

194. Monitoring and inspecting officials shall verify if the provision of the lease deed are complied with on the ground.
195. The Dzongkhag or Thromde Land Sector shall submit quarterly monitoring report to the Secretariat.
196. The Dzongkhag Agriculture Sector shall monitor the leased Sokshing annually to ensure that Sokshing is used for the intended purpose in accordance with the SMP.
197. The Dzongkhag Agriculture Sector shall submit an annual monitoring report of leased Sokshing to MoAF and the Secretariat as per the prescribed Form M&E-1.

Renewal

198. In accordance with Section 310 of the Act, the lessee shall apply for renewal of Long-term lease at least three months before the expiry of the term.
199. In the event the leased land is required for the public interest upon expiry of the term, the renewal shall not be considered.
200. The temporary and short-term lease shall not be renewed.
201. The application for lease renewal shall be submitted to the DLLC or TLLC. After assessing the record of operation and compliance, the DLLC or TLLC shall recommend or reject for renewal within one month from the receipt of application.
202. Sectoral and local clearances except Lol shall not be required for lease renewal provided there is no change in the area, location, activity or lessee. Upon endorsement by the Secretariat, the new lease deed shall be executed as per the Rules.

སྐར་སྟོད་སྟོ་སོར་འབད་བངས།

༡༠༣. བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་༡༣༧ དང་༡༥༩ གཉིས་ལུ་འཁྲིལ་མ་དགོས་པར་ གཤམ་འཁོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་འབྱུང་མ་དུ་
ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་སྐར་སྟོད་ས་ཆ་དེ་ སྟོ་སོར་འབད་དེ་ སྐར་སྟོད་གན་རྒྱ་གསར་པ་བཟོ་དགོས་འདི་ཡང་-

- (༡) སྐར་སྟོད་ལེན་མི་དེ་ ཆོ་འདས་སོང་པ་ཅིན་ ལ་ཚིག་དང་གནས་ཚིག་གཅིག་མཚུངས་སྟེ་བཞག་ཐོག་ ད་ལྟོ་
སྐར་སྟོད་ལར་ཡོད་པའི་ས་ཆ་དེ་ ལྷ་ལོ་རྒྱལ་གི་ནང་འཁོད་ བཟའ་ཚང་ནང་མི་གང་རུང་ལུ་ སྟོ་སོར་འབད་
ཆོག།
- (༢) ཆོང་སྟེ་ ཡངན་ ཆོང་ལཱ་ཚུ་ མ་ཅུ་ ཅུ་སྟོང་སོང་བའི་ གསལ་བསྐྱགས་འབད་དེ་ ཆོང་སྟེ་ཐོ་བཀོད་འགོ་
དཔོན་གྱིས་ ལྷ་ལོ་རྒྱལ་གི་ནང་འཁོད་ བདེན་ཁུངས་བསྐྱེད་ཏེ་ཡོད་པ།
- (༣) རོ་རྒྱུང་ལས་ ཐོ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ཆོང་སྟེ་ལུ་ བསྐྱར་བཅོས་འབད་བ་ཅིན།
- (༤) ཆོང་འབྲེལ་ལས་སྐྱ་ཚུ་ ལོ་རོ་ལཱ་འི་རྒྱབ་ལས་ བཅོང་པ་ཅིན།

༡༠༤. སྐར་སྟོད་སྟོ་སོར་གྱི་དོན་ལུ་ ལས་སྟེ་དང་ ས་གནས་ཀྱི་ཉོགས་མེད་ཚུ་ ལེན་མི་དགོ།

༡༠༥. སྐར་སྟོད་ལག་ཁྱེར་གསར་པ་འདི་ སྐར་སྟོད་ལེན་མི་ རོ་བདག་གསར་པ་དེ་གི་ མིང་ཐོག་ལུ་སྟོད་དགོ།

ཆ་མེད།

༡༠༦. སྐར་སྟོད་ཆ་མེད་གཏང་དགོས་འདི་ཡང་-

- (༡) སྐར་སྟོད་གནས་ཡུན་མཚུག་བསྐྱབ་པའི་ཤུལ་ལས་ གལ་སྲིད་ བསྐྱར་གསོ་མ་འབད་བ་ཅིན་ ཡངན།
- (༢) སྐར་སྟོད་ལེན་མི་གིས་ སྐར་སྟོད་གན་རྒྱའི་ ལ་ཚིག་དང་གནས་ཚིག་ཚུ་ལུ་ མ་གནས་པ་ཅིན་ ཡངན།
- (༣) སྐར་སྟོད་ལེན་མི་དེ་ གཞོད་འགོལ་ཉེས་ལས་ཀྱིས་ ཁྲིམས་གཙོད་འབད་ཡོད་པ་ ཡངན་ རྒྱལ་ཁབ་ལས་
ཐོས་ཟུར་སོང་ཡོད་པ།
- (༤) གལ་སྲིད་ སྐར་སྟོད་ལེན་མི་གིས་ ལོ་རོ་གསུམ་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་རང་ སྐར་ཆ་མ་བཟུང་པ་ཅིན།
- (༥) གལ་སྲིད་ མི་མང་མཐའ་དོན་ལུ་ གཞུང་ལུ་དགོས་མཁོ་བྱུང་པ་ཅིན།

༡༠༧. ཏུས་ཡུན་མ་རྫོགས་པའི་ཉེ་མ་ལས་ སྐར་སྟོད་ཀྱི་ས་ཆ་དེ་ གཞུང་ལུ་དགོས་མཁོ་འཐོན་པ་ཅིན་ གནས་བཞིན་ཡོད་པའི་
བཅའ་ཡིག་ཚུ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ སྐར་སྟོད་ལེན་མི་ལུ་ རྒྱུ་འབྱས་ཐོབ་ལམ་ཡོད།

Transfer of lease

203. Notwithstanding Sections 139 and 253 of the Act, the existing lease shall be transferred and new lease deed executed under following circumstances:

- (1) Upon the demise of the lessee, where the existing lease can be transferred with identical terms and conditions within six months;
- (2) In event companies or businesses declare insolvent and authenticated by the Registrar of Companies within three months;
- (3) Conversion into incorporated company (s) from individual; and
- (4) Sale of business activities after five years.

204. Sectoral and local clearances shall not be required for the transfer of the lease.

205. The new LLC shall be issued accordingly in the name of the new lessee.

Termination

206. The lease shall be terminated:

- (1) Upon completion of the lease term, if not renewed; or
- (2) If the lessee violates the terms and conditions of lease deed; or
- (3) If the lessee has been convicted of criminal offence(s) or has absconded;
- (4) If the lessee fails to pay lease rent for three consecutive years; or
- (5) If the government requires land for public interest.

207. In the event the government acquires the leased land before the expiry of the term, the lessee shall be eligible for compensation as per the prevailing rules.

༢༠༥. གཤམ་གསལ་གྱི་གནད་དོན་ལུ་བརྟེན་ སྐར་སྟོད་ཆ་མེད་གཏང་དགོས་འཕྲོན་ད་ བཟོ་བཀོད་གྱི་རིགས་དང་ ཐོག་ལམ་གཞན་ཚུ་ལུ་ སྟུང་འཐུས་ཐོབ་ལམ་མེད་མི་འདི་ཡང་-

(༡) སྐར་སྟོད་དུས་ཡུན་རྒྱུགས་པ་ལས་བརྟེན་ ཡངན།

(༢) སྐར་སྟོད་གན་རྒྱའི་ནང་གསལ་ལྟར་ ཡངན་ གནས་བཞིན་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་ ཡངན་ བཅའ་ཡིག་ཚུ་ལས་ འགལ་བ་ལས་བརྟེན།

༢༠༩. སྐར་སྟོད་བཏང་མི་གིས་ སྐར་སྟོད་ཆ་མེད་མ་གཏང་བའི་ཉེ་མ་ལས་ ཕྱིས་ཆད་ལུས་མི་སྐྱ་ཆ་བསྐྱ་ལེན་འབད་ཞིན་མ་ལས་ ས་ཆ་སྟོང་མ་བརྟོན་ཏེ་ སྐར་སྟོད་ས་ཆ་དེ་ ཚུལ་མཐུན་ཕྱིས་ལེན་འབད་དགོ།

༢༡༠. གཤམ་སྟོད་ མི་ རྒྱུང་ ཡངན་ མི་སྡེ་གིས་ སོ་ནམ་ས་ཞིང་དེ་ སོག་ཤིང་སྐར་སྟོད་ལེན་པའི་ཆོས་གྲངས་ལས་ ལོ་ངོ་ གཉིས་འཕྲོ་མཐུད་དེ་ བཟའ་སྟོད་མ་འབད་བ་ཅིན་ སོག་ཤིང་སྐར་སྟོད་བཏང་མི་དེ་ ཆ་མེད་གཏང་དགོ།

208. No compensation shall be paid for structures or other liabilities where the termination of the lease:

(1) Is due to the expiry of the lease term; or

(2) As a result of breach of the lease deed or any provisions of the law or Rules in force.

209. Outstanding lease rent shall be collected before the termination of the lease and the land shall be vacated and formally taken over by the lessor.

210. The lease of Sokshing shall be terminated, if the individual or community fails to cultivate the agriculture land for two consecutive years from the date of leasing the Sokshing.

ལུ་ཁྲ་༡༩ པ།

དོན་ཚན་སྒྲ་ཚོགས།

བསྐྱར་བཅས་དང་དོན་འགྲེལ་གྱི་དབང་ཆ།

༡༡༡. བཅའ་ཡིག་འདི་གི་འོག་ལུ་ དོན་ཚན་གང་རུང་ བསྐྱར་བཅས་འབད་ནི་དང་ དོན་འགྲེལ་གྱི་དབང་ཆ་དེ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་
ཚང་ལུ་ཡོད་པ་ཨིན།

ཚོག་དོན་གྱི་གོ་བ་ལེན་ཐངས།

༡༡༢. བཅའ་ཡིག་འདི་ནང་ དོན་འགྲེལ་གྱི་གོ་བ་སོ་སོ་ལེན་དགོ་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་ གཅིག་ཚོག་གིས་ མང་ཚོག་ལུ་གོ་ནི་
དང་ མོ་རྟགས་དབྱེ་བའི་གངས་སུ་ མའི་དབྱེ་བ་ཡང་ཚུད་ནི་ དེ་ལས་ སན་ཚུན་གཉིས་ གཅིག་མཚུངས་སྟེ་ གོ་བ་ལེན་
དགོ།

དབང་ཚད་ཡོད་པའི་དེབ་སྒྲིགས།

༡༡༣. གལ་སྲིད་ རྫོང་ཁ་དང་ ཨིན་སྐད་གྱི་དེབ་སྒྲིགས་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ གོ་དོན་མ་འདྲམ་རེ་འཕྱོན་པ་ཅིན་ རྫོང་ཁའི་དེབ་
སྒྲིགས་ལུ་ ཆ་གནས་བཞག་དགོ།

ངེས་ཚིག་

༡༡༤. བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་༡༡༩ པའི་ འོག་ལུ་བཀོད་པའི་ངེས་ཚིག་ཚུ་གི་ཁ་སྐོང་ལུ་ བཅའ་ཡིག་འདི་གི་དགོས་དོན་ལུ་
གཤམ་གསལ་གྱི་ཐ་སྟངས་ཚུ་ལུ་ ཆེད་བརྗེད་འབད་བའི་ དོན་དག་ཚུ་ལུ་གོ་དགོ།

(༡) “བཅའ་ཁྲིམས་” ཟེར་མི་འདི་ འབྲུག་གི་སའི་བཅའ་ཁྲིམས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ ཅན་མ་ལུ་གོ་དགོ།

(༢) “སྒྲིག་ལྟན་རིགས་སྤའི་བར་ལམ་” ཟེར་མི་འདི་ སྤང་སྒྲོབ་ས་ཁོངས་གཅིག་ ཡངན་ གཅིག་ལས་མང་བའི་སྤང་སྒྲོབ་ས་
ཁོངས་ཚུ་ མཐུད་སྒྲུལ་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ འོགས་སུ་སྟེ་བཞག་མི་ ས་ཁོངས་ཅིག་ལུ་གོ་དགོ།

(༣) “བར་བཟེད་” ཟེར་མི་འདི་ གཙང་ཚུ་དང་ རོང་ཚུ་ གློག་མེ་བཟམ་སྟེལ་རྒྱུན་ལམ་ འཁོར་ལམ་ དེ་ལས་ སྤང་སྒྲོབ་ས་
ཁོངས་ཚུ་གི་ ཉེ་འདབས་ལུ་ མཐའམ་བདའ་སྟེ་ འོགས་སུ་སྟེ་བཞག་པའི་ ས་ཁོངས་ལུ་གོ་དགོ།

(༤) “མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་” ཟེར་མི་འདི་ འབྲུག་གི་ནགས་ཚལ་དང་རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ཉམས་སྤང་གི་ བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་
གཞི་༢༠༡༧ ཅན་མའི་དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ས་གནས་ཁའི་མི་སྡེ་གིས་ འཛིན་སྐྱོང་འཐབ་ནིའི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་
ཁམས་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ནང་ལས་ རོས་འཛིན་འབད་ཡོད་པའི་ ས་ཁོངས་གང་རུང་ལུ་གོ་དགོ།

(༥) “རྒྱུད་འཐུས་” ཟེར་མི་འདི་ གཞུང་གིས་ མི་མང་གི་མཐའ་དོན་ལུ་ གཞུང་བཞེས་འབད་དགོཔ་ད་ སྤང་སྒྲོབ་ས་ཆའི་ཐོག་
ལུ་ཡོད་པའི་ བཟོ་བཀོད་ཀྱི་རིགས་ཚུ་ལུ་ དཔུལ་རྒྱུ་སྟེ་སྒྲོད་མི་ལུ་གོ་དགོ།

CHAPTER 12

MISCELLANEOUS

Amendment

211. The authority for amendment and interpretation of any provisions under this Rule shall vest with the Secretariat.

Rules of construction

212. In this Rule unless the context indicates otherwise, the singular shall include plural and the masculine gender shall include the feminine gender and vice versa.

Authoritative text

213. In any instance of different in meaning between the Dzongkha and the English text of these rules, Dzongkha text shall be regarded as the authoritative.

Definition

214. In addition to the definitions set out under Section 319 of the Act, for the purpose of these Rules, the following terms shall have the meaning ascribed to them hereunder:

- 1) **“Act”** shall mean the Land Act of Bhutan 2007.
- 2) **“Biological Corridor”** shall mean an area set aside to connect one or more Protected Areas.
- 3) **“Buffer”** shall mean an area set aside as a cushion adjoining river, stream, transmission line, road and area inside the Protected Areas.
- 4) **“Community Forest”** shall mean any area of State Reserved Forest Land designated for management by a local community in accordance with the provisions made under Forest and nature Conservation Rules and Regulations of Bhutan, 2017.
- 5) **“Compensation”** shall mean a monetary payment for structures built on the leased land being acquired by the government for the public interest.

- (༤) “ཡངས་ཆག་གི་དུས་ཡུན་” ཟེར་མི་འདི་ ཚོང་སྡེ་ཅིག་ལུ་ གཞུང་གིས་ བེ་ཨོ་ཨོ་ཁྲི་(བཟོ་ནི་དང་ བདག་ཏུ་བཟུང་ནི་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ དེ་ལས་སློ་སོར་འབད་ནི) ལས་འགུལ་འོག་ལུ་ མ་དངུལ་བྱིན་ནི་དང་ བཟོ་སྐྱོན་འབད་ནི་ དབང་ཆ་དང་ ཁོ་དབང་བྱིན་ནི་དོན་ལས་ ཡངས་ཆག་ཆིངས་ཡིག་ནང་ གསལ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ དུས་ཡུན་ལུ་གོ་དགོ།
- (༥) “གལ་ཆེ་བའི་རྒྱ་འབབ་ས་གནས་” ཟེར་མི་འདི་ འཕྱང་ནི་དང་ ཞིང་རྒྱ་ རྒྱ་རྒྱུ་ཚད་འཛིན་ གློག་མེ་ལས་འགུལ་ ཡངས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དགོས་དོན་ལུ་ གལ་ཆེ་བའི་ས་ཁོངས་གང་རུང་ རྒྱ་བཀམ་སྤེལ་ཉེན་སྲུང་འབད་ནི་དོན་ལས་ རྒྱ་ཚོགས་ཀྱིས་ གལ་ཆེ་བའི་རྒྱ་འབབ་ས་གནས་སྤེ་ གསལ་བསྐྱགས་འབད་མི་ལུ་གོ་དགོ།
- (༦) “འགུལ་མེད་རྒྱ་དངོས་” ཟེར་མི་འདི་ གླར་སྤྱོད་ས་ཆའི་ཐོག་ལུ་ཡོད་པའི་ ལོ་ཐོག་དང་ ཤིང་ རྩོད་ཁྱིམ་ ཡངས་ གཏན་འཇགས་ཀྱི་བཟོ་བཀོད་རིགས་བཟོས་ཡོད་མི་རྒྱ་ལུ་གོ་དགོ།
- (༧) “ས་ཆ་” ཟེར་མི་འདི་ ས་ཆ་གྲུར་གཞི་བཙུགས་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ ཁྱིམ་དང་ བཟོ་བཀོད་གཞན་རྒྱ་བཙུས་པའི་ས་དང་ རྩོ་ཤིང་གི་རིགས་གར་ལུ་གོ་ནི་དང་ དེ་ནང་གཏེར་རྩིས་ཀྱི་རིགས་རྒྱ་མི་རྒྱུད།
- (༨) “གླར་སྤྱོད་” ཟེར་མི་འདི་ ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་དུས་ཚོད་ཀྱི་དུས་ཡུན་རྒྱུ་རྒྱུ་ཚུ་ཅིག་གི་ནང་འཁོད་ལུ་ ས་ཆའི་བཀོལ་སྤྱོད་ཐོབ་དབང་སྤྱོད་དེ་ བདག་དབང་མ་བྱིན་མི་ ས་ཆ་འཆང་ཡུན་གྱི་གནས་སྤངས་ཅིག་ལུ་གོ་དགོ།
- (༩) “རྒྱལ་སྤྱོད་ཡི་གུ་” ཟེར་མི་འདི་ ཆེད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ ལས་འགུལ་གྲོས་འཆར་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ འཕུལ་རིག་གི་ འོས་འབབ་ངོས་ལེན་སྤྱོད་མི་ལུ་གོ་དགོ།
- (༡༠) “ས་གནས་དབང་འཛིན་” ཟེར་མི་འདི་ ས་གནས་གཞུང་གི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༩ ཅན་མ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ས་གནས་དབང་འཛིན་གྱི་འགན་ཁུར་འབག་ནི་དོན་ལས་ དབང་ཚད་སྤྱོད་དེ་ཡོད་པའི་ ས་གནས་གཞུང་གི་འགོ་དཔོན་གང་རུང་ལུ་གོ་དགོ།
- (༡༡) “རང་བཞིན་གྱི་འཕྱོད་ཁུངས་” ཟེར་མི་འདི་ མི་ཆེ་འཆོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་དོན་ལུ་ རང་བཞིན་ལས་འཕྱོད་པའི་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་གོང་འབྱུང་འོས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་ དཔེར་ན་ ཤིང་ཆས་དང་ ས་གཏེར་ ས་སྐྱུ་ རྒྱ་ རི་དྲགས་སེམས་ཅན་རྒྱ་ལུ་གོ་དགོ།
- (༡༢) “གནས་” ཟེར་མི་འདི་ འབྲུག་ལུ་ནང་པའི་ཆོས་བྱུང་སྤེལ་མཛད་ནི་དོན་ལས་བྱིན་མི་ གླམ་རྩ་ཅན་དང་ཡོངས་གྲགས་ ཅན་རྒྱ་གིས་ བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ ཆོས་དོན་གྱི་ས་ཁོངས་རྩ་ཅན་རྒྱ་ལུ་གོ། དཔེར་ན་ རོ་གྲར་སྐྱེ་རྩེས་དང་ གླམ་རྩ་སྐྱབ་པ་གནང་སའི་ས་གནས་ལས་འཕྱོད་པའི་གྲུབ་རྒྱ་ ས་གནས་ནང་ ཁོང་རྒྱ་གིས་ བདུད་བདུལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་ རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་ས་ཆ་དང་དོན་བཟོ་དབྱིབས་དང་ སེམས་ཅན་རྒྱ་གི་བཟོ་རྒྱུ་མ་འདམ་རྒྱ་དང་ དེ་བཟུམ་གྱི་མཛད་ཀྱིས་ ལུས་མི་རྒྱ་ཡིན།

- 6) **“Concession period”** shall mean the period specified in the Concession Agreement for granting rights and privileges for financing, construction and operation under BOOT (build, own, operate and transfer) project to a company by the Government. The project gets reverted to the Government after end of concession period.
- 7) **“Critical Watershed”** shall mean any area critical for protecting the supply of water for drinking, irrigation, flood control, hydroelectric project or related purpose which has been declared to be a critical watershed by the parliament.
- 8) **“Immovable Properties”** shall mean any standing crops, trees, houses or any other permanent structure developed on the leased land.
- 9) **“Land”** shall mean the soil including building or other structures erected on the land, and all vegetation, but do not include any minerals.
- 10) **“Lease”** shall mean a state of tenure that confers only a right of use of land for defined period of time and does not imply the ownership.
- 11) **“Letter of Interest”** shall mean a technical feasibility affirmation issued by competent authority based on the project proposal.
- 12) **“Local Authority”** shall mean any official of the Local Government authorized to assume the duty of “local authority” as per the Local Government Act, 2009.
- 13) **“Natural Resources”** shall mean any material from nature having potential economic value or providing for sustenance of life, such as timber, minerals, oil, water and wildlife.
- 14) **“Nyes”** shall mean sacred religious sites blessed with the evidence of the visit of important and renowned lamas who came to propagate Buddhism in Bhutan. Body prints on rocks and holy water from the places where they meditated, shapes signifying certain figures or animals with stories of how they subdued demons in the area and other miraculous features they created to leave a mark.

- (༡༥) “གཏན་འཇགས་ཀྱི་ལྷོད་ལམ་” ཟེར་མི་འདི་ གློག་མེ་ལས་འགལ་གྱིས་ ཐུག་ཕུག་སྒྲིམ་དང་ ས་འོག་ལམ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་
བཟོ་སྟེ་ཡོད་པའི་ གཏན་འཇགས་ཀྱི་ལྷོད་ལམ་ས་ཁོངས་ཚུ་ལུ་གོ།
- (༡༦) “མི་མང་གི་གཙུག་སྡེ་” ཟེར་མི་འདི་ གཞི་བཙུགས་འབད་ཡོད་པའི་གཙུག་སྡེ་ དཔེར་ན་ ཤེས་རིག་དང་ གསོ་བ་ ཅེད་
རིགས་ ཆོས་དོན་གཙུག་སྡེ་དང་ དེ་བཟུམ་ཆ་འདྲ་བའི་མཐུན་ཁྱེན་གཞན་ཚུ་ལུ་གོ།
- (༡༧) “མི་མང་སྤྱོད་འཆམ་མཐུན་ཁྱེན་” ཟེར་མི་འདི་ སྤྱོད་འཆམ་དོན་ལས་ བཟོ་སྐྱུན་འབད་བའི་ སྤྱོད་སྤྲུག་ཆོགས་
ཁང་དང་ སྤྱིང་ག་ ཚུ་ཙལ་ཁང་ རེ་ཅི་སྤྱོད་ཐང་ ཅེད་ཐང་ ཀྱང་ལམ་བཟུམ་གྱི་མཐུན་ཁྱེན་ཚུ་ ཡངན་ དལ་ཁོམ་གྱི་
དུས་ཚོད་ནང་འབད་བའི་ལས་སྤྱི་རིགས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མི་ལུ་གོ།
- (༡༨) “སྤྱང་སྦྱོབ་ས་ཁོངས་” ཟེར་མི་འདི་ གཞུང་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱིང་ག་དང་ ཉམས་སྤྱང་ས་ཁོངས་ རི་དྭགས་སྤྱང་སྦྱོབ་
ས་ཁོངས་ སྤྱོད་ཕན་རིག་སྤྱི་བར་སྤྱིང་ རང་བཞིན་སྤྱང་སྦྱོབ་ས་ཁོངས་ ཉགས་ཚལ་ཞིབ་འཆོལ་ གལ་གནད་ཆེ་བའི་ཚུ་
བབས་ས་ཁོངས་སྡེ་ གསལ་བསྐྱགས་འབད་ཡོད་པ་ ཡངན་ གསལ་བསྐྱགས་འབད་ཡོད་པའི་ས་ཁོངས་གཞན་གང་རུང་
ལུ་གོ།
- (༡༩) “ཆོས་ལྷོགས་ས་ཁོངས་དང་ དན་རྟེན་” ཟེར་མི་འདི་ འབྲུག་གི་སའི་ཆགས་ཚུལ་དང་ འབྲུག་པའི་མི་སྡེ་ནང་ལུ་ མི་སྡེ་
དང་ ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ལཱ་འགན་ཡོད་མི་ མཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ མེད་ཐབས་མེད་པའི་ ལྷན་ཆོས་བཟང་པོ་གསལ་
སྟོན་འབད་མི་ ནང་པའི་ལྷ་ཁང་ ཡངན་དགོན་སྡེ་ མཆོད་རྟེན་ཚུ་ལུ་གོ།
- (༢༠) “ལྷན་ཆོགས་ཡིག་ཆ་དང་” ཟེར་མི་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ ལྷན་ཆོགས་ཡིག་ཆ་ལུ་གོ།
- (༢༡) “ལས་སྡེ་འཛིན་ཁུངས་མེད་” ཟེར་མི་འདི་ ཆོད་ལྷན་དབང་འཛིན་གྱིས་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཚུ་བསྐྱབས་
མི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ སྤྱོད་པའི་ཉོགས་མེད་ལུ་གོ།
- (༢༢) “སོག་ཤིང་” ཟེར་མི་འདི་ འདབ་སོག་བསག་ནི་དང་འཕྱག་ནི་གི་དོན་ལུ་ གླ་ཁར་བཏང་མི་རྒྱལ་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་
ལུ་གོ།
- (༢༣) “སྒྲོན་ས་” (རྒྱ་རྒྱལ་འདམ་རྒྱལ་) ཟེར་མི་འདི་ གཙང་རྒྱ་ནང་བབས་པའི་རྒྱ་དང་ རོང་རྒྱ་དང་རྒྱ་མིག་འབྲེལ་བའི་ རྒྱ་རྒྱལ་
འདམ་རྒྱལ་གྱི་ས་ཁོངས་ མཚོ་ རྒྱ་རྒྱུང་ རྒྱ་དོང་དང་ སྤོ་ཚལ་དང་སེམས་ཅན་རིགས་མ་འདྲཱ་ཡོད་པའི་ དུས་རྒྱུན་ས་
སྒྲོན་ས་སྡེ་ རྒྱ་རྒྱལ་འདམ་རྒྱལ་གྱི་ས་ཁོངས་ དེ་ལས་ འདམ་ས་ ཉགས་ལུད་ འབབ་རྒྱ་ ཡངན་ རྒྱ་འབྲེལ་འབྲེལ་ཕ་
རྒྱ་ཡོད་པའི་ས་ཁོངས་ཚུ་ལུ་གོ།

- 15) “**Permanent access**” shall mean a road constructed by hydropower project to provide permanent access to caverns and tunnels
- 16) “**Public Institutions**” shall mean establishments such as education, health, sports, religious institutions and any other facilities of similar nature.
- 17) “**Public recreational facility**” shall mean clubhouses, parks, swimming pools, tennis court, playground, trails and similar facilities constructed for the common enjoyment or it is relating to or denoting activities for leisure.
- 18) “**Protected Area**” shall mean an area, which has been declared to be a National Park, Conservation Area; Wildlife Sanctuary, Wildlife Reserve, Biological Corridor, Nature Reserve, Strict Nature Reserve, Research Forest, Heritage Forest, Critical Watershed or any other area, by the Government.
- 19) “**Religious sites & Monuments**” shall mean Buddhist monasteries or temples that portrays indispensable feature in the Bhutanese landscape and holds very important social and spiritual roles in the Bhutanese society.
- 20) “**Secretariat**” shall mean the National Land Commission Secretariat.
- 21) “**Sectoral clearance**” shall mean clearances issued by the competent authority upon fulfilling the requirements of respective laws.
- 22) “**Sokshing**” shall mean a plot of State Reserve Forest Land Leased out for leaf litter production and collection.
- 23) “**Wetland**” shall mean flowing water in river, stream and spring with associated riverine wetland and riparian zone; still water, lake, pond and well and basin-type wetlands encompassing area of constant soil saturation or inundation with distinct vegetative and faunal community; and with area of swamp, marsh, fen, peat land, water body, with water that is static or flowing.

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།

རྫོང་ཁག་ / ཁྲིམ་སྡེ་.....

(ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱད་ཀྱི་དོན་ལུ་ འགོ་ཐོག་གནང་བ།)

ཡིག་ཨང་:.....

སྤྱི་ཚེས་.....

དུང་ཆེན་མཆོག་ལུ།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཆོག་ལུ་ཡིག་ཚང་།

ཐིམ་ཕུག་

གནད་དོན་:དོན་ལུ་ ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱད་ཀྱི་ འགོ་ཐོག་གནང་བ་ཞུ་བ།

ཞུ་དོན། དེ་ནི་ རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱད་ཆོག་ས་རྒྱུ་གིས་ལས་སྤྱི་དོན་ལུ་ ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱད་ལེན་ནི་འདི་
ཞུ་བ་དང་སྒྲགས་ གཤམ་འཁོད་ཀྱི་ཁ་གསལ་ཚུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཆོག་ལུ་ཡིག་ཚང་ནས་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་ རོས་ལེན་གྱི་
དོན་ལུ་ ཕུལ་ཡོད་ཞུ།

༡. རྫོང་ཁག་གི་ཁ་གསལ།

༡	རྫོང་ཁག་གི་མིང་དང་	
༢	མི་ཁྲུངས་ལག་ཁྱེར་ཨང་	
༣	ཞུ་བ་འབད་མི་ལུ་ སྒྲེར་གྱི་ས་ཆ་བདག་བཟུང་	
༤	སྒྲར་སྤྱད་གཏང་ནི་ཨིན་མི་ ས་གནས་ཀྱི་ས་ ཁོངས་	
༥	ས་རྒྱ་ཡོད་པ་ (ཨེ་ཀར)	
༦	ལས་སྤྱི་འཆར་གཞི་	
༧	རྒྱལ་སྤྱི་དོན་སྤྱོད་ཡི་གུ་	ཟུར་སྒྲགས་གཏང་དགོ་པ།
༨	ཞུ་བ་འབད་མི་གི་ཞུ་ཡིག་	ཟུར་སྒྲགས་གཏང་དགོ་པ།

རྫོང་ཁག་/ ཁྲིམ་སྡེ་ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱད་ཆོག་ས་རྒྱུ་འཁོད་ཀྱི་ ཐིམ་ཕུག་མཆོག་ཏུ་གསུམ།

ROYAL GOVERNMENT OF BHUTAN
DZONGKHAG/THROMDE
(PRELIMINARY APPROVAL TO LEASE LAND)

Reference: No:

Date.....

The Secretary,
National Land Commission Secretariat,
Thimphu.

Subject: Preliminary Approval to Lease Land for.....

The DLLC hereby submits the application to lease land foractivity and request the National Land Commission Secretariat for its review and consideration. The following details are enclosed for reference please:

1. Owners Summary:

1	Owner name & CID No.	
2	Applicant's private landholding	
3	Location of Land to be leased	
4	Area available (acres)	
5.	Plan activity	
6	Letter of Interest (LoI)	To be attached
7	Application of applicant	To be attached

Seal and Signature of the DLLC/TLLC Chairman

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།

.....

ཡིག་ཡང་.....

སྤྱི་ཚེས་..... ..

ཁྱིམ་འཛིན་མཆོག་ལ།

ཚོང་ཁག་ས་ཆ་སྤྱད་སྤྱོད་ཆོག་ཀྱང་།

..... ཚོང་ཁག་བདག་སྤྱོད་།

ཁྱེད་ཀྱི་ དེ་ནི་ ལྷ་ཡིག་ཡང་.....སྤྱི་ཚེས་.....ཅན་མའི་ནང་གསལ་ ས་གཏོར་བཏོན་ནིའི་ དང་འདྲོད་གསལ་སྟོན་བཀོད་མི་ལྷན་གྱི་ ས་རིག་དང་ས་གཏོར་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ དབུ་ཞིབ་འབད་བའི་སྐབས་ གྲོས་འཆར་ས་ཆ་འདི་ འོས་འབབ་ཡོད་པ་སྟེ་མཐོང་ཡི། དེ་འབད་མ་ལས་ ས་གཏོར་བཏོན་ནིའི་གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཆལ་ས་ཆ་ སྤྱད་སྤྱོད་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ ཉམས་མེད་ལག་ཁྱེར་ལྷན་ཡིན།

༡. ལྷ་ཡིག་སྤུལ་མའི་ཁ་གསལ་

བཟའ་ཚང་/རང་རྒྱུ་གི་དོན་ལས	ལས་ཆོག་གསལ་གཞུག་སྟེ་མི་སྤྱིའི་ལས་ཆོག་ཀྱང་སྟེ།
༡༽ མིང་.....	༡༽ ལས་ཆོག་སྤུལ་ལས་ཁུངས་ལས་སྟེ་མི་སྤྱིའི་ཚང་སྤྱིའི་མིང་.....
༢༽ མི་ཁུངས་ལག་ཁྱེར་ཡང་.....
༣༽ ལྷ་ཡང་.....
༤༽ ལྷ་ཡང་.....	༢༽ འབྲེལ་སྤྱོད་.....
༥༽ སྤྱི་འོག་གཞུག་.....	༣༽ ལ་བྱང་.....
༦༽ རྒྱུ་འོག་.....
༧༽ རྒྱུ་འོག་ཚོང་ཁག་ཁྲོམ་སྟེ་.....	༤༽ འབྲེལ་བ་འབབ་སའི་ཡང་.....
༨༽ འབྲེལ་བ་འབབ་སའི་ཡང་.....	༥༽ བར་འཕྲིན་ཡང་.....

༡. གྲུང་ཕྱོད་ལྷན་པའི་ས་ཆའི་ཁ་གསལ།

ལྷན་ཆེན།	ཁ་གསལ།
མིང་/ས་གནས་	
ས་རྒྱ་ (ཨེ་ཀར་)	
གཡུས་ཆེད་འོག་	
དྲུང་ཁག་/ཚྲང་ཁག་	
ས་གཏེར་བཏོན་ནིའི་རིགས་དང་ ལས་སྐྱའི་དབྱེ་བ་(འཕུལ་རིག་ བཙུགས་ནི་ ཡང་ན་ ལས་མི་བཙུགས་ཐོག་བཏོན་ནི་)	
གྲུང་ཕྱོད་དུས་ཡུན་	

༢. མཉམ་སྐྱེགས།

ཨང་	ཟུར་སྐྱེགས་ཚུ།	རྟགས་བཀལ།
༡	འགོ་ཐོག་འོས་འབབ་ཞིབ་འཇུག་གི་སྟན་ལྗོངས།	
༢	གྲུང་ཕྱོད་ལྷན་པའི་ས་ཆའི་ས་གནས་ཀྱི་སྐབ་ཁྲ་ (ས་མཆོམས་བཀལ་ཡོད་མི་)	

ཡོངས་ཁུབ་མདོ་ཆེན།

ས་རིག་དང་ས་གཏེར་ལས་ཁུངས་/བསྟན་ཆུས་ལྷན་ཁག།

ROYAL GOVERNMENT OF BHUTAN

.....

Ref.....

Date.....

To

The Chairman,

Dzongkhag Land Lease Committee,

..... Dzongkhag Administration.

Sir/Madam,

Based on the expression of interest vide application dated..... for mining, the DGM has assessed the proposed site to be feasible. Therefore, the DGM would like to seek clearance of SRF land to be leased for proposed mining activity.

1. Details of the Applicant

For Individual/Family	For Organization/Institution/Community Group/Company
a) Name:.....	a) Organization/Dept./Agency/Community/ Company name
b) Identity card No:.....
c) House No:.....
d) Thram No:.....
e) Chiwog /Village:.....	b) Post Box:.....
f) Gewog:.....	c) Address:.....
g) Dungkhag/Dzongkhag:.....
h) Contact Number:.....	d) Contact Number:.....
	e) Fax Number:.....

2. Details of Land requested for lease:

Attributes	Details
Name/location of the land	
Area (acres)	
Village/ Gewog	
Dungkhag/ Dzongkhag	
Type of mineral to be mined and activity involved (mechanized or labour based)	
Lease Period	

3. Attachments Enclosed:

No	Attachments	Tick
1	Pre-feasibility study report	
2	Location Map of the land requested for lease(demarcated)	

Thanking you,

Yours sincerely,

Director General
DGM/MoEA

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྤྱི་ཚོགས་ཆུང་།

རྫོང་ཁག་.....

(རྒྱལ་ཁམས་བདག་སྤྱད་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ ས་གཏེར་ལས་སྒྲིའི་དོན་ལུ་སྤྱད་སྤྱོད་གཏང་ནིའི་ དབྱེ་ཞིབ་སྟུན་ལྟ།)

༡. གླུ་ཕྱོད་ལྷ་བའི་ རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་ས་ཆའི་གནས་སྟངས།

ཨང་	བྱད་ཆོས	གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ས་རྒྱའི་ཡོངས་བསྡོམས་ བརྒྱ་ཆ།
༡.༡	ནགས་ཚལ་མཐུག་པོ་(ནགས་ཚལ་གྱི་བྱབ་ཚད་རྒྱ་ཆ་༩༠ ཡན་ཆད་)	
༡.༢	ནགས་ཚལ་ཉམས་མི་(ནགས་ཚལ་གྱི་བྱབ་ཚད་རྒྱ་ཆ་༡༠ མན་ཆད་)	
༡.༣	གསར་སྐྱེས་ཤིང་ལེ་ཤ་ཡོད་པའི་ས་ཆ།	
༡.༤	ས་ཆ་སྤང་འཁོག་(ཤིང་མེད་པའི་ས་ཆ་)	
༡.༥	རྩ་རླང་གྱི་ཉེན་ལ་ ཆབས་ཆེན་	
༡.༦	རྩ་རླང་གྱི་ཉེན་ལ་ རན་རྟོག་རྟོ་ཡོད་མི་	
༡.༧	རྩ་རླང་གྱི་ཉེན་ལ་ རྩང་སྤྲོ་ཡོད་མི་	

२. འགོ་ཐོག་འོས་འབབ་ཞིབ་འཇུག་གི་སྒྲུབ་ལུ།

3. ས་ཆའི་བྱད་ཆོས། (རྟགས་བཀལ)

3.7 རྒྱ་ཁྲི་ས་ཁོངས་ གྱི་/ ནང་།

3.2 ལྷུང་སྐྱོབ་ས་ཁོངས་གང་རུང་གི་ ཕྱི་/ བང་།

3.3 ས་ཆའི་མཐའ་སྐོར་ལུ་ གཞི་ཆགས་ཏེ་ཡོད་པ་/ རྒྱས་ཚལ་བྱལ་ཆེར་གྱིས་བསྐོར་ཏེ་ཡོད་པ།

३.८ गगुनःलसःखिद.....लसःलरः धिने ५००/ लरः धिने ३००/दि.वदःलसिद।

3.4 ལྟ་ཁང་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲན་རྟེན་མིང་.....ཉེ་འདབས་ལྟ།

རིགས་སྒྲིལ་(ཐོ)	ཁྱམས་ས་ལུ་འབྱུང་མིང་པའི་ཕན་གཞོད	ཉེན་སྲུང་གྲུབ་སྒྲོལ་འབད་ཡོད་པ།
ཤིང་རིགས།		
ཕྱོག་ཆགས་ཀྱི་རིགས།		

༤. འབྲེལ་ཡོད་ནགས་ཚལ་འགོ་དཔོན་གཙོ་འཛིན་ལས་ ནགས་ཚལ་ཉོགས་མེད་ ཡོད་/ མེད།

༥. གོང་གི་ལྟ་རྟོག་དང་འབྲེལ་ལྷན་ཚན་ལས་རྒྱབ་སྐྱོན།

༥.༡ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་ སྤུལ་ནིའི་རྒྱབ་སྐྱོན།

༥.༢ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་ སྤུལ་ནིའི་རྒྱབ་སྐྱོན་མེད་པ། (བདེན་ཁྲུངས་བཀའ་ལ)

༦. དབྱེ་ཞིབ་སྤྲེ་ཚན་གྱི་ མིང་/ ཉགས། སྤྱི་ཚེས་.....

༧. རྫོང་ཁག་ས་ཆ་གླུ་རྒྱུད་ཚོགས་རྒྱུང་ཁྱི་འཛིན་གྱིས་ བདེན་དཔྱད་འབད་ཡོད་པ། ཐུའུ་དང་ཉགས་.....

སྤྱི་ཚེས་.....

ROYAL GOVERNMENT OF BHUTAN

DZONGKHAG LAND LEASE COMMITTEE

DZONGKHAG

(ASSESSMENT REPORT TO LEASE SRF LAND FOR MINING ACTIVITY)

1. Status of SRF Land Requested:

No.	Attributes	% of total area proposed
1.1	Dense forest (Crown cover > 40%)	
1.2	Degraded forest (Crown cover < 10%)	
1.3	Land with profuse regeneration	
1.4	Barren land (No trees)	
1.5	Erosion prone with Very high intensity	
1.6	Erosion prone with Medium intensity	
1.7	Erosion prone with Low intensity	

2. Assessment of pre-feasibility report:

3. Land attributes (Tick):

3.1 **Inside/Outside** Catchment area3.2 **Inside/Outside** core zone of any Protected Area3.3 Land surrounded by **pristine forest/settlement**:3.4 Within **600' up-hill/300' down-hill** of the National Highway (name):
.....3.5 Near **Monastery/Monuments** (Name):

4. Will the applied purposes have any adverse implications on the surrounding environment and socio-cultural aspects based on community/stakeholder consultation?

5. Presence of endangered/endemic flora and fauna

Species (list)	Likely impact on its habitat	Safeguards Recommended
Flora		
Fauna		

6. Forestry Clearance of the concerned Chief Forest Officer: yes/no

7. Recommendation of the team based on the above observation:

7.1 Recommended for submission to the NLCS:

7.2 Not recommended for submission to the NLCS (with justifications):

8. Signature/Name of Verification Team:

Date:

9. Verified by the DLLC chairperson: Sign/Seal.....

Date:.....

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱོད་ཚོགས་ཚུང་།

རྫོང་ཁག་.....

ཡིག་ཨང་.....

སྤྱི་ཚེས་.....

དྲུང་ཆེན་མཆོག་ལུ།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཆང་།

ཐིམ་ཕུག་

གནད་དོན་ ས་གཏེར་བཏོན་ནིའི་དོན་ལས་ རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ སྒྲར་སྤྱོད་གཏང་ནིའི་ དབུ་ཞིབ་སྟན་ལུ།

ལུ་དོན། དེ་ནི་ ས་གཏེར་བཏོན་ནིའི་དོན་ལས་ རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱོད་གཏང་ནིའི་ གཤམ་འཁོད་ཁ་གསལ་ལྟར་
 དབུ་ཞིབ་སྟན་ལུ་ཕུལ་ཕྱིན་ཨིན།

༡. མཉམ་སྦྲེལ་སྒྲུག་སྒྲུབ་པ།

ཨང་།	ཟུར་སྒྲུག་སྒྲུབ་པ།	རྟགས་བཀའ་ལ།
༡	དབུ་ཞིབ་སྟན་ལུ་	
༢	ས་གནས་ཀྱི་ས་ཁྲོ་ས་མཚམས་བཀའ་ཡོད་པ།	
༣	འབྲེལ་གཏོགས་ཅན་ཚུ་ལས་ ཉོགས་མེད་ཡི་གུ་	
༤	ནགས་ཚལ་ཉོགས་མེད་ཡི་གུ་	

༢. དབུ་ཞིབ་བཅུད་དོན།

ཨང་།	དབུ་ཞིབ་ཀྱི་ཆད་གཞི།	དབུ་ཞིབ།	བཅུ་ཐོ།
༡	རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ལུ་བའི་ གནས་སྤངས་		
༢	རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་ས་ཆའི་ དབྱིབས་		
༣	ས་ཆའི་ཁྲུང་ཆོས་?		
༤	རྒྱལ་སྤྱོད་འབད་བའི་ས་ཆ་		
༥	རབས་ཆད་ཉོན་ཅན་གྱི་ སྟོན་ཆགས་དང་ ཤིང་ རིགས་		
༦	ས་གཏེར་བཏོན་ནིའི་ འོས་འབབ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་		

༣. རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱོད་ཚོགས་ཚུང་གི་རྒྱབ་སྐྱོན།

རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱོད་ཚོགས་ཚུང་ཁྲི་འཛིན་གྱི་ ཐིམ་ཕུག་རྟགས་

ཡིག་ཡང་.....

སྤྱི་ཚེས་.....

ཁྱིམ་འཛིན་མཆོག་ལུ།

རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱོད་ཆོག་ས་ཁུང་།

..... རྫོང་ཁག་བདག་སྤྱོད་།

གནད་དོན་: རྫོང་འབྲེལ་ལས་སྒྲུབ་དོན་ལུ་ ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱོད་ལུ་བ།

ལུ་དོན། དེ་ནི་ རྫོང་ལཱ་/ཞབས་ཏྲག་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་སྒྲུབ་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནིའི་དོན་ལས་ ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱོད་ལུ་ནིའི་དོན་ལུ་
འབྲེལ་ཡོད་ཡིག་ཆ་དང་ ལུ་ཡིག་བཅས་ གཤམ་འཁོད་ཁ་གསལ་ལྟར་ ཟུར་སྒྲགས་ཐུལ་མ་ཡིན།

༡. ལུ་བ་ཐུལ་མི་གི་ ཁ་གསལ་ལ།

བཟའ་ཚང་/ངོ་རྒྱུད་དོན་ལས།	ལས་ཆོག་ས་/ གཙུག་སྡེ་/ མི་སྡེ་/ སྤྱི་ཚེས་དོན་ལས།
༡) མིང་.....	༡) ལས་ཆོག་ས་/ལས་ཁུངས་/ལས་སྡེ་/མི་སྡེ་/སྤྱི་ཚེས་ཀྱི་མིང་.....
ཁ) མིང་ཁུངས་ལག་ཁྱེར་ཨང་.....
ག) སྤྱི་འོག་གཞུང་ལུ་.....	ཁ) འབྲེལ་སྤྱོད་ཨང་.....
ང) ཞེད་འོག་.....	ག) ཁ་གྲུང་.....
ཅ) རྫོང་ཁག་/རྫོང་ཁག་.....
ཆ) འབྲེལ་བ་འཐབ་སའི་ཨང་.....	ང) འབྲེལ་བ་འཐབ་སའི་ཨང་.....
	ཅ) བར་འབྲིན་ཨང་.....

༢. སྒྲར་སྤྱོད་ལུ་བའི་ས་ཆའི་ཁ་གསལ་ལ།

ལུ་ཚེས།	ཁ་གསལ་ལ།
ས་གནས་དང་ས་ཆའི་མིང་	
ས་རྒྱ་(ཨེ་ཀར་)	
གཞུང་ལུ་/ཞེད་འོག་	
རྫོང་ཁག་/རྫོང་ཁག་	
སྤྱི་ཚེས་འཆར་བཞུགས་པའི་ལས་སྒྲུབ་	
སྒྲར་སྤྱོད་ལུ་ལུ་ལྟར་	

3. མཉམ་སྒྲགས།

ཨང་།	བྱར་སྒྲགས།	རྟགས་བཀལ།
༡	གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ལས་སྒྲའི་ སྡོད་འགྲོའི་འཆར་གཞི་བཟོ་བཀོད་དང་བསྐྱུན་ སའ་ཁྱ་རགས་ གྲིས་	
༢	དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱུན་ ལས་འགུལ་གྲོས་འཆར་དང་ ལྷ་ཡིག་	
༣	འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་ལས་ རྒྱབ་སྐྱོན་རོ་སྦྱར་ཡི་གྲ་	

གོང་ལྷ་ཞིན་ བཞིན་བསྐྱང་གནང་ལྷ།

ལྷ་ཡིག་ཕུལ་མིའི་མིང་དང་ རྟགས།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱོད་ཆོག་ས་ཆུང་།

རྫོང་ཁག་.....

(ས་གནས་དབང་འཛིན་གྱིས་དབྱེ་ཞིབ་)

༡. སྒྲར་སྤྱོད་དོན་ལས་ རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ལུ་བའི་ གནས་སྤངས།

ཨང་།	ཁྱད་ཆོས།	གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ས་རྒྱའི་ཡོངས་ བསྟོམས་བརྒྱ་ཆ།
༡.༡	ནགས་ཚལ་མཐུག་པོ་(ནགས་ཚལ་གྱི་ཁྱབ་ཚད་རྒྱ་ཆ་༤༠ ཡན་ཆད་)	
༡.༢	ནགས་ཚལ་ཉམས་མི་(ནགས་ཚལ་གྱི་ཁྱབ་ཚད་རྒྱ་ཆ་༡༠ མན་ཆད་)	
༡.༣	གསར་སྐྱེས་ཤིང་ལེ་ཤ་ཡོད་པའི་ས་ཆ།	
༡.༤	ས་ཆ་སྒྲར་འཁོག་(ཤིང་མེད་པའི་ས་ཆ་)	
༡.༥	རྒྱ་རུད་གྱི་ཉེན་ཁ་ ཚབས་ཆེན་	
༡.༦	རྒྱ་རུད་གྱི་ཉེན་ཁ་ རན་རྟོག་རྟོ་ཡོད་མི་	
༡.༧	རྒྱ་རུད་གྱི་ཉེན་ཁ་ ཉུང་སྤྱོད་མི་	
༡.༨	གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ལས་སྤྱི་དོན་ལུ་ ས་ཆའི་འོས་འབབ་	

༢. ས་ཆའི་ཁྱད་ཆོས། (རྟགས་བཀའ་ལ)

༢.༡ རྒྱ་རྒྱའི་ས་ཁོངས་ ཕྱི་/ ལྷང་།

༢.༢ སྤང་སྐྱོབ་ས་ཁོངས་གང་རུང་གི་ ཕྱི་/ ལྷང་།

༢.༣ ས་ཆའི་མཐའ་སྐྱོར་ལུ་ གཞི་ཆགས་ཏེ་ཡོད་པ་/ རྟགས་ཚལ་ཁྱབ་ཆེར་གྱིས་བསྐྱར་ཏེ་ཡོད་པ།

༢.༤ གཞུང་ལམ་མིང་.....ལས་ ཁ་ཡར་ ཕིན་༤༠༠/ ཁ་མར་ ཕིན་༣༠༠འི་ནང་འཁོད།

༢.༥ ལྷ་ཁང་/ཆོས་ཕྱོགས་གྱི་དྲན་རྟེན་མིང་.....ཉེ་འདབས་ལུ།

༣. མི་སྡེ་/ འབྲེལ་གཏོགས་ཅན་དང་མཉམ་ གྲོས་བསྡུན་གྱི་ཐོག་ལས་ ལུ་བ་ཕུལ་མི་དགོས་དོན་དེ་གིས་ མཐའ་འཁོར་
 གནས་སྤངས་དང་ མི་སྡེ་ལམ་སྟོན་ཆུ་ལུ་ གཞོད་སྐྱོན་ཡོད་མེད་?

གཤམ་སྤྱིད་ཡོད་པ་ཅིན་ ཁ་གསལ་བྲིས་.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

༤. རབས་ཆད་ཉེན་ཅན་/བྱབ་སྤེལ་ཅན་གྱི་ སྟོག་ཆགས་དང་ ཤིང་རིགས་ཡོད་པ།

རིགས་སྟོང་(ཐོ)	བྱམས་ས་ལུ་འབྱུང་སྤྱིད་པའི་ཡན་གཞོད	ཉེན་སྲུང་རྒྱབ་སྟོན་འབད་ཡོད་པ།
ཤིང་རིགས།		
སྟོག་ཆགས་གྱི་རིགས།		

༤. གོང་གི་ལྟ་རྟོག་དང་འཕྲིལ་སྡེ་ཚན་ལས་རྒྱབ་སྡོམ།

ཀ) རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་ སུལ་ནིའི་རྒྱབ་སྡོམ།

ཁ) རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་ སུལ་ནིའི་རྒྱབ་སྡོམ་མེད་པ། (བདེན་ཁྲུངས་བཀའ་ལ')

༥. འབྲེལ་ཡོད་ནགས་ཚལ་འགོ་དཔོན་གཙོ་འཛིན་ ཡངན་ སྒྲིང་ག་འཛིན་སྐྱོང་བ་ལས་ ནགས་ཚལ་ཉོགས་མེད་ ཡོད་མེད།

༦. དབྱེ་ཞིབ་སྡེ་ཚན་གྱི་ མིང་/ ཉགས།སྤྱི་ཚེས་.....

༧. རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྐྱར་སྐྱོད་ཚོགས་རྒྱུང་ཁྲི་འཛིན་གྱིས་ བདེན་དཔྱད་འབད་ཡོད་པ། ཐེུ་དང་ཉགས་.....

སྤྱི་ཚེས་.....

**ROYAL GOVERNMENT OF BHUTAN
DZONGKHAG LAND LEASE COMMITTEE**

DZONGKHAG

(ASSESSMENT BY THE LOCAL AUTHORITY)

1. Status of Land Requested:

No.	Attributes	% of total area proposed
1.1	Dense forest (Crown cover > 40%)	
1.2	Degraded forest (Crown cover < 10%)	
1.3	Land with profuse regeneration	
1.4	Barren land (No trees)	
1.5	Erosion prone with Very high intensity	
1.6	Erosion prone with Medium intensity	
1.7	Erosion prone with Low intensity	
1.8	Viability of land for proposed activity	

2. Land attributes (Tick):

2.1 **Inside/Outside** Catchment area

2.2 **Inside/outside** core zone of any Protected Area

2.3 Land surrounded by **pristine forest/settlement/**:

2.4 Within **600' up-hill/300' down-hill** of the National Highway (name):

.....

2.5 Near **Monastery/Monuments** (Name):

3. Will the applied purposes have any adverse implications on the surrounding environment and socio-cultural aspects based on community/ stakeholder consultation?

If yes,
comment;.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. Presence of endangered/endemic flora and fauna

Species (list)	Likely impact on its habitat	Safeguards Recommended
Flora		
Fauna		

5. Recommendation of the team based on the above observation:

- a. Recommended for submission to the NLCS:
- b. Not recommended for submission to the NLCS (with reasons):

6. Forestry clearance from the CFO or the Park Manager concerned.

7. Name/Signature of Verification Team: Date:

8. Verified by the Chairman, DLLC: Sign./Seal
Date:.....

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།

ཚོང་ཁག་ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱད་ཚོགས་ཚུང་།

ཚོང་ཁག་.....

(ཚོང་འབྲེལ་ལས་སྒྲུབ་དོན་ལས་ ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱད་གཏང་ནིའི་ དབྱེ་ཞིབ་སྟན་ལུ་)

ཡིག་ཨང་.....

སྤྱི་ཚེས་.....

དྲུང་ཆེན་མཆོག་ལུ།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།

ཐིམ་ཕུག་

གནད་དོན་: ཚོང་འབྲེལ་ལས་སྒྲུབ་དོན་ལས་ ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱད་གཏང་ནིའི་ དབྱེ་ཞིབ་སྟན་ལུ།

ལུ་དོན། དེ་ནི་ ཚོང་ཁག་ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱད་ཚོགས་ཚུང་གིས་ ཚོང་འབྲེལ་ལས་སྒྲུབ་དོན་ལས་ སྒྲར་སྤྱད་གཏང་ནི་ས་ཆའི་དབྱེ་ཞིབ་
སྟན་ལུ་སྒྲགས་ གཤམ་འཁོད་ཀྱི་ཁ་གསལ་ཚུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ནས་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་ རོས་ལེན་གྱི་དོན་
ལུ་ ཕུལ་ཡོད་ལུ།

༡. མཉམ་སྒྲགས།

ཨང་།	བྱར་སྒྲགས།	རྟགས་བཀལ།
༡	གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ལས་སྒྲུབ་ སྟན་འགྲོའི་འཆར་གཞི་བཟོ་བཀོད་ ཀེ་རེ་སི་རྒྱལ་སྐབ་ཁྲ་དང་ སྒྲགས་	
༢	དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་ ལས་འགུལ་གྲོས་འཆར་དང་ལུ་ཡིག་	
༣	འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་ལས་ རྒྱབ་སྟོན་རོ་སྤྱོད་ཡི་གུ་	
༤	ས་གནས་དབང་འཛིན་ལས་ དབྱེ་ཞིབ་སྟན་ལུ་ (བྲིས་ཤོག་ བི་ཨེ-༣ པ།)	

༡. དབྱེ་ཞིབ་བཅུད་དོན།

ཨང་།	དབྱེ་ཞིབ་གྱི་ཚད་གཞི།	དབྱེ་ཞིབ།	བཅུ་ཐོ།
༡	ཁྱེ་བ་འབད་བའི་ས་ཆའི་གནས་སྤངས།		
༢	ཁྱེ་བ་འབད་བའི་ས་ཆའི་དབྱིབས།		
༣	ས་ཆའི་བྱུང་ཆས་?		
༤	འོས་འབབ་ཡོད་པའི་ས་རྒྱ་(ཨེ་ཀར་)		
༥	རྒྱབ་བསྐྱོན་འབད་བའི་ས་རྒྱ།		
༦	རབས་ཆད་ཉེན་ཅན་གྱི་སློག་ཆགས་དང་ ཤིང་རིགས།		

༢. རྩོང་ཁག་ས་ཆ་སྤྱོད་ཚོགས་རྒྱུ་གི་རྒྱབ་སྐྱོན།

རྩོང་ཁག་ས་ཆ་སྤྱོད་ཚོགས་རྒྱུ་ཁྱི་འཛིན་གྱི་ཐིུ་དང་རྟགས།

**ROYAL GOVERNMENT OF BHUTAN
DZONGKHAG LAND LEASE COMMITTEE**

DZONGKHAG

(ASSESSMENT REPORT TO LEASE LAND FOR BUSINESS ACTIVITY)

Reference No:

Date:.....

The Secretary,
National Land Commission Secretariat,
Thimphu.

Subject: Assessment Report to Lease Land for Business Activity.

The DLLC hereby submits the assessment report to lease land for business activity and request the National Land Commission Secretariat for its review and consideration. The following details are enclosed for reference please:

1. Attachments Enclosed:

No	Attachments	Tick
1	Preliminary layout plan of the proposed activity with cadastral map	
2	Application and project proposal where necessary	
3	Recommendation letter from relevant agencies	
4	Assessment report of the Local Authority (BA-2)	

2. Assessment Summary:

No	Assessment Parameters	Assessment	Remarks
1	Status of Land Requested		
2	Topography of Land Requested		
3	Land attributes?		
4	Area available (acres)		
5.	Recommended area		
6.	Endangered/Endemic flora and fauna		

2. Recommendation of the DLLC:

Seal and Signature of the DLLC Chairman

སོ་ནམ་ཚང་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱད་ལེན་ནི་འི་ ལུ་ཡིག་འབྲི་ཤོག

(ལུ་བ་འབད་མི་གིས་བཀང་དགོས་པ་)

སྤྱི་ཚེས་.....

ཁྱིམ་འཛིན་མཆོག་ལུ།

རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱད་ཆོག་ས་རྒྱུང་།

.....རྫོང་ཁག་བདག་སྤྱོད་།

གཤམ་དོན་: སོ་ནམ་ཚང་འབྲེལ་དོན་ལུ་ ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱད་ལེན་ནི་འི་ལུ་བ།

༡. ལུ་ཡིག་ཕུལ་མི་འི་ཁ་གསལ།

བཟའ་ཚང་/ རང་རྒྱུད་དོན་ལུ་	ལས་ཆོག་ས་ཁག་སྤྱད་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོན་གྱི་དོན་ལུ།
༡༽ མིང་.....	༡༽ ལས་ཆོག་ས་ཁག་སྤྱད་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོན་གྱི་
༢༽ མི་ཁྲུང་ས་ལག་ཁྱེར་ཨང་.....	མིང་.....
༣༽ བྱང་ཨང་.....
༤༽ ཁྲུང་ཨང་.....	༢༽ འབྲེལ་སྤྱོད་ཨང་.....
༥༽ སྤྱི་འོག་/ གཡུ་ས་.....	༣༽ ཁ་བྱང་.....
༦༽ ཆེད་འོག་.....
༧༽ རྫོང་ཁག་/རྒྱུང་ཁག་/ཁྲུང་སྤྱོད་.....	༤༽ འབྲེལ་བ་འབྲེལ་ས་འི་ཨང་.....
.....	༥༽ བར་འབྲིན་ཨང་.....
༨༽ འབྲེལ་བ་འབྲེལ་ས་འི་ཨང་.....	

༢. སྒྲར་སྤྱད་ལེན་ནི་ཡིན་མི་ ས་ཆ་འི་ཁ་གསལ།

ལུ་ཡིག་ཕུལ་མི་	ཁ་གསལ།
དགོས་དོན།	
ས་ཆ་འི་མིང་།	
ས་རྒྱུ་ཁྲུང་ཨང་།	
གཡུ་ས་/ ཆེད་འོག་	
རྒྱུང་ཁག་/ རྫོང་ཁག་	

3. མཉམ་སྐྲུན།

ཨང་།	མཉམ་སྐྲུན།	རྟགས་བཀའ།
1	ལས་འགུལ་གྲོས་འཆར།	
2	གླུ་སྒྲིད་རྒྱ་བ་འབད་མི་ ས་ཆའི་ཟིན་བྲིས་སབ་བྲ།	

རྒྱ་བ་ཕུལ་མིའི་ མིང་དང་རྟགས།

APPLICATION FORM TO LEASE LAND FOR COMMERCIAL AGRICULTURE

(To be filled up by the Applicant)

Date.....

The Chairperson

Dzongkhag Land Lease Committee,

.....Dzongkhag Administration.

Sub: Lease of Land for Commercial Agriculture.

1. Details of Applicant:

For Individual/Family	For Organization/Institution/Community/Group
a) Name:.....	a) Organization/Dept./ Agency/ Community/ Group name:.....
b) Identity card No:.....
c) House No:.....
d) Thram No:.....	b) Post Box.....
e) Chiwog /Village:.....	c) Address:.....
f) Gewog:.....
g) Dungkhag/Dzongkhag/Throm:.....	d) Contact Number:.....
h) Contact Number:.....	e) Fax Number:.....

2. Details of Land requested for lease:

Attributes	Details
Purpose	
Name of the land	
Area (acres)	
Village/ Gewog	
Dungkhag/ Dzongkhag	

3. Attachments Enclosed:

No	Attachment	Tick
1	Project Proposal	
2	Sketch Map of the land requested for lease	

Signature of Applicant:

སོ་ནམ་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱོད་གཏང་ནིའི་ དབྱེ་ཞིབ་སྟན་ཀླ།

༼ དབྱེ་ཞིབ་འབད་མི་སྡེ་ཚན་གྱིས་ བཀའ་དགོཔ། ༽

༡. ལྷ་བ་འབད་མི་ ས་ཆའི་གནས་སྤངས།

ཨང་	ཁྱད་ཚུལ།	གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ས་རྒྱ་བསྟོམས་ལས་བརྒྱ་ཆ།
༡.༡	ནགས་ཚལ་མཐུག་པོ་(ནགས་ཚལ་གྱི་ཁྱབ་ཚད་རྒྱ་ཆ་༤༠ ཡན་ཆད།)	
༡.༢	ནགས་ཚལ་ཉམས་མི་(ནགས་ཚལ་གྱི་ཁྱབ་ཚད་རྒྱ་ཆ་༡༠ མན་ཆད།)	
༡.༣	གསར་སྐྱེས་ཤིང་ལེ་ཤ་ཡོད་པའི་ས་ཆ།	
༡.༤	ས་ཆ་སྒྲར་ཁོག་(ཤིང་མེད་པའི་ས་ཆ)	
༡.༥	རྒྱ་རུད་གྱི་ཉེན་ལ་ ཚབས་ཆེན་ཡོད་མི།	
༡.༦	རྒྱ་རུད་གྱི་ཉེན་ལ་ རན་རྟོག་རྟོ་ཡོད་མི།	
༡.༧	རྒྱ་རུད་གྱི་ཉེན་ལ་ ལྷང་སྤྱ་ཡོད་མི།	
༡.༨	སོ་ནམ་ཚོང་འབྲེལ་འཐོན་སྐྱོད་གྱི་དོན་ལུ་ འོས་འབབ།	

༢ ལྷ་བ་འབད་པའི་ ས་ཆའི་དབྱིབས།

ཨང་།	གྲེ།	གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ས་རྒྱ་བསྟོམས་ལས་བརྒྱ་ཆ།
༢.༡	གྲེན་གནམ་མེད་ས་མེད་གཟར་དག (རྒྱ་ཆ་༤༠ ཡན་ཆད་)	
༢.༢	གྲེན་གཟར་དག (རྒྱ་ཆ་༤༤ - ༤༠)	
༢.༣	གྲེན་དམའ་དག (རྒྱ་ཆ་༤༥ མན་ཆད་)	
༢.༤	ས་ཐང་། (རྒྱ་ཆ་༢༠ མན་ཆད་)	

༣. ས་ཆའི་ཁྱད་ཚུལ། (རྟགས་བཀའ་ལ)

- ༣.༡ རྒྱ་རྒྱའི་ས་ཁོངས་ རྩེ་ རང་།
- ༣.༢ སྤང་སྐྱོབ་ས་ཁོངས་གང་རུང་ རྩེ་ རང་།
- ༣.༣ ས་ཆའི་མཐའ་བསྐྱོར་ལུ་གཞི་ཆགས་ཏེ་ཡོད་པ། རྟགས་ཚལ་ཁྱབ་ཆེར་གྱིས་བསྐྱོར་ཏེ་ཡོད་པ།
- ༣.༤ གཞུང་ལམ་མིང་.....ལས་ ཁ་ཡར་ཕྱེད་༤༠༠/ ཁ་མར་ཕྱེད་༣༠༠ གི་ནང་འཁོད།
- ༣.༥ ལྷ་ཁང་ / དགོན་སྡེ་/ གནས་/ ཆོས་ཕྱོགས་གྱི་དྲན་རྟེན་གྱི་མིང་.....ཉེ་འདབས་ལུ།

4. ལྷ་བ་འབད་མི་དགོས་དོན་ལུ་ ས་ཆ་ལངམ་ཡོད་མེད།

༩. མི་སྡེ་/འབྲེལ་གཏོགས་ཅན་དང་མཉམ་ ཁྲིམ་བསྟུན་དང་ ཁས་ལེན་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ ཟུ་བ་འབད་ཡོད་པའི་ལས་སྒྲ་དེ་གིས་
མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ལུ་ གཞོད་སྟོན་གང་རུང་འབྱུང་ནི་མས་ག་?

[illegible]

ཧ. ས་ཁོངས་ནང་ རབས་ཆད་ཉེན་ཅན་གྱི་ ཤིང་སྒྲ་དང་སློག་ཆགས་ཡོད་པ།

རིགས་སྒྲིལ་གྱི་	འབྲུག་སྐད་ལུ་ འབྲུང་སྤྱི་དཔེ་པར་ གཞི་དུ།	ཡངས་ཆག་ཐབས་ལམ།
ཤིང་སྒྲ།		
སློག་ཆགས།		

༤. སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྟན་ལག་ལོག་གི་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་/ ལས་སྡེ་དང་གཅིག་ཁར་ གྲོས་བསྟུན་སློག་ལས་
བཅོ་བའི་ ལས་འགུལ་གྲོས་འཆར་། ཡོད་མེད།

༥. སབ་ཁ་ཟིན་བྲིས་མཉམ་སྒྲགས།: ཡོད་མེད།

༡༠. གོང་གི་ལྟ་རྟོག་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ སྡེ་ཚན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོན།: (རྟགས་བཀའ)

༡༠.༡ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྟན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་ སྤུལ་ནིའི་དོན་ལས་ རྒྱབ་སྐྱོན་འབད་ཡོད་པ།

༡༠.༢ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྟན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་ སྤུལ་ནིའི་དོན་ལས་ རྒྱབ་སྐྱོན་མེད་པ།

༡༡. བདེན་དཔུང་འབད་མི་སྡེ་ཚན་གྱི་ མིང་དང་རྟགས། སྤྱི་ཚེས:.....

༡༢. རྫོང་ཁག་གླུ་སྤྱོད་ཚོགས་རྒྱུང་ཁྲི་འཛིན་གྱིས་བདེན་དཔུང་འབད་ཡོད་པ: སྤུལ་རྟགས།

སྤྱི་ཚེས:.....

ASSESSMENT FORM TO LEASE LAND FOR COMMERCIAL AGRICULTURE
(To be filled up by the verification team)

1. Status of Land Requested:

No.	Attributes	% of total area proposed
1.1	Dense forest (Crown cover > 40%)	
1.2	Degraded forest (Crown cover < 10%)	
1.3	Land with profuse regeneration	
1.4	Barren land (No trees)	
1.5	Erosion prone with Very high intensity	
1.6	Erosion prone with Medium intensity	
1.7	Erosion prone with Low intensity	
1.8	Potential for commercial agriculture production	

2. Topography of Land Requested:

No.	Slope	% of total area proposed
2.1	Very steep (above 60°)	
2.2	Steep slope (46° - 60°)	
2.3	Gentle slope (below 45°)	
2.4	Flat land (below 20°)	

3. Land attributes (Tick):

- 3.1. **Inside/Outside** Catchment area
- 3.2. **Inside/Outside** core zone of any Protected Area
- 3.3. Land surrounded by pristine forest/settlement/:
- 3.4. Within 600' up-hill/300' down-hill of the National Highway (name):
.....
- 3.5. Near Monastery/Nye Monuments(Name):.....

4. Forest clearance from the CFO or the Park Manager concerned.

5. Adequacy of the area for the applied purposes

[illegible]

6. Will the applied purposes have any adverse implications on the surrounding environment based on community/stakeholder consultation and consent?

[illegible]

7. Presence of endangered/endemic flora and fauna

Species (list)	Likely impact on its habitat	Mitigation Measure
Flora		
Fauna		

8. Project proposal made in consultation with respective Department or Agency, MoAF Yes/No

9. Sketch map attached: Yes/No

10. Recommendation of the team based on the above observation: (Tick)

10.1 Recommended for submission to the NLCS:

10.2 Not recommended for submission to the NLCS:

11. Name and Signature of Verification Team: Date:

12. Verified by the DLLC Chairman: Sign/Seal

Date:.....

སོ་ནམ་ཚང་འབྲེལ་དོན་ལུ་ ས་ཆ་གྲུང་སྤྱོད་གཏང་ནིའི་ དབྱེ་ཞིབ་སྟན་ལུ།

(རྫོང་ཁག་བདག་སྤྱོད་གིས་བཀང་དགོས་)

ཡིག་ཡང་:.....

སྤྱི་ཚེས་:.....

རྒྱུ་ཆ་མཚན་ལུ།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།

ཐིམ་ཕུག་

གནད་དོན་: སོ་ནམ་ཚང་འབྲེལ་དོན་ལུ་ ས་ཆ་གྲུང་སྤྱོད་གཏང་ནིའི་ དབྱེ་ཞིབ་སྟན་ལུ།

ཁྱེད་ཀྱི་ དེ་ནི་ -----རྫོང་ཁག་ ས་ཆ་གྲུང་སྤྱོད་ཚོགས་ཚུང་གིས་ སོ་ནམ་ཚང་འབྲེལ་དོན་ལུ་ ས་ཆ་
གྲུང་སྤྱོད་གཏང་ནིའི་དོན་ལས་ ཁྱེད་ཀྱི་དང་ དབྱེ་ཞིབ་སྟན་ལུ་བྱུང་སྟབས་ཕུལ་ཡོད།

༡. མཉམ་སྒྲགས་:

ཡང་།	བྱུང་སྟབས།	རྟགས་བཀལ།
༡	ཁྱེད་ཀྱི་མི་གི་ ཁྱེད་ཀྱི་	
༢	སོ་ནམ་ཚང་འབྲེལ་གྱི་ ལས་འགུལ་གྲོས་འཆར་	
༣	དབྱེ་ཞིབ་སྟན་ལུ་	
༤	སའ་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ཚེས་	
༥	འབྲེལ་ཡོད་འབྲེལ་གཏོགས་ཅན་ལས་ ཉམས་མེད་ཡི་གུ་	

༢. དབྱེ་ཞིབ་བཅུད་དོན།

ཡང་།	དབྱེ་ཞིབ་ཚད་གཞི།	དབྱེ་ཞིབ་
༡	ཁྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ ས་ཆའི་གནས་སྤངས་	
༢	ཁྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ ས་ཆའི་དབྱིབས་	
༣	ས་ཆའི་ཁྱེད་ཚོས་	
༤	ས་ཆུ་ཡོད་པ་ཨི་ཀར་།	
༥	ས་ཆ་ལངས་སྤྱོད་ ཡོད་མེད་	
༦	མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ལུ་ཕན་གཞི་	
༧	ཡལ་ཉེན་ཁུབ་སྤྱོད་ཅན་གྱི་ ཤིང་སྤྱོད་ སྟོན་ཆགས་	
༨	སོ་ནམ་ཚང་འབྲེལ་ཐོན་སྤྱོད་དོན་ལུ་ འོས་འབབ།	

༣. རྫོང་ཁག་གི་བསམ་འཆར།.....།

རྫོང་ཁག་ས་ཆ་གྲུང་སྤྱོད་ཚོགས་ཚུང་གི་འཛིན་གྱི་ ཐིམ་ཕུག་རྟགས་:

PRELIMINARY ASSESSMENT REPORT TO LEASE LAND FOR COMMERCIAL AGRICULTURE

(To be filled up by the Dzongkhag Administration)

Reference No:.....

Date:.....

The Secretary,

National Land commission Secretariat

Thimphu

Subject: Assessment Report to Lease Land for Commercial Agriculture

The DLLC of ----- Dzongkhag, hereby submits the attached application and assessment report to lease land for Commercial Agriculture.

1. Attachments Enclosed:

No	Attachment	Tick
1	Application from the Applicant	
2	Commercial Agriculture Project Proposal	
3	Assessment Report	
4	Sketch Map	
5	Concerned Stakeholder Clearances	

2. Assessment Summary:

No	Assessment Parameters	Assessment
1	Status of Land Requested	
2	Topography of Land Requested	
3	Land attributes	
4	Area available (acres)	
5	Adequacy of land	
6	Implications on the surrounding environment	
7	Endangered/Endemic flora and fauna	
8	Potential for commercial agriculture production	

3. View of the Dzongkhag

Seal and Signature of the Chairperson, DLLC:

ཐི་ཤོག་ སི་ཨ་-༤ པ།

སོ་ནམ་ཚང་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱད་བདེན་སྒྱུར་མེད་པ།

(རྫོང་ཁག་བདག་སྤྱད་གིས་ བཀའ་དགོངས།)

ཡིག་ཨང་:.....

སྤྱི་ཚེས་:.....

.....ལུ།
.....
.....

གནད་དོན་: སོ་ནམ་ཚང་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱད་བདེན་སྒྱུར་མེད་པ།

ཁྱེད་ནི། དེ་ནི་རྫོང་ཁག་ ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱད་ཚུགས་ཚུང་གིས་ སོ་ནམ་ཚང་འབྲེལ་དོན་ལུ་ གཤམ་གསལ་དོན་ཚན་, པའི་ནང་ བཀོད་ཡོད་པའི་ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱད་ལེན་ནི་དང་འབྲེལ་བའི་ ཁྱེད་ཡིག་ཐོབ་པའི་ལུ་ལས་ གྲོས་འཆར་དེ་ མཐིལ་ཕྱིན་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཡོད་པ་ལས་ འབྲི་ཤོག་ནང་གི་ དོན་ཚན་, པ་ནང་འཁོད་པའི་ རྒྱ་མཚན་ལུ་གཞི་བཞག་ཐོག་ ཁྱེད་རའི་གྲོས་འཆར་དེ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོན་འབད་མ་ཚུགས།

༡ སྒྲར་སྤྱད་དོན་ལུ་ཁྱེད་པའི་ ས་ཆའི་ཁ་གསལ་:

བྱད་ཚུལ།	ཁ་གསལ།
དགོས་དོན་	
ས་ཆའི་མིང་ (ཡོད་པ་ཅིན་)	
ས་རྒྱ་(ཨེ་ཀར་)	
ཆེད་འོག་/ གཡུས་	
རྫོང་ཁག་/ རྒྱང་ཁག་	

༡. རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱོད་ཚྭ་གས་རྒྱུ་གིས་ རྒྱུ་སྒྲོན་མ་འབད་བའི་ རྒྱུ་མཚན།

ཨང་།	དབྱི་ཞིབ་ཚད་གཞི།	དབྱི་ཞིབ།
༡	ཞུ་བ་འབད་ཡོད་པའི་ ས་ཆའི་གནས་སྤངས་	
༢	ཞུ་བ་འབད་ཡོད་པའི་ ས་ཆའི་དབྱིབས་	
༣	ས་ཆའི་བྱུང་ཚུ་	
༤	ས་རྒྱ་ཡོད་པ་ (ཞེ་ཀར་)	
༥	ས་ཆ་ལང་ མ་ལང་པའི་སྒྲོར་	
༦	མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ལུ་ཕན་གཞོན་	
༧	རབས་ཆད་ཉེན་བྱུང་སྤེལ་ཅན་གྱི་ཤིང་སྤྱོད་དང་སྤོག་ཆགས་	
༨	སོ་ནམ་ཚོང་འབྲེལ་ཐོན་སྐྱེད་དོན་ལས་འོས་འབབ་	

དེ་འབད་ཕ་ལས་ རྫོང་གིས་རྫོང་ཁག་དང་ ས་གནས་གཅིག་ནང་ལས་རང་ སོ་ནམ་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ས་གནས་སོ་སོ་
ལས་འཚོལ་ཞིབ་འབད་གནང་ཞུ།

རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱོད་ཚྭ་གས་རྒྱུ་གི་འཛིན་གྱི་ རྟགས་དང་ཐིུ།

སྤྱི་ཚུལ་:

NON-ENDORSEMENT OF LEASE LAND FOR COMMERCIAL AGRICULTURE**(To be filled up by the Dzongkhag Administration)**

Reference No:.....

Date:.....

To.....

.....

.....

Subject: Non-Endorsement of Leasing Land for Commercial Agriculture.

The DLLC of Dzongkhag, upon receipt of your application to lease land for commercial agriculture, pertaining to the land mentioned below in section 1, has duly considered the proposal and upon conducting the assessment has concluded that proposal cannot be recommended further for reasons mentioned below in section 2.

1. Details of Land requested for lease:

Attributes	Details
Purpose	
Name of the land (if any)	
Area (acres)	
Village/ Gewog	
Dungkhag/ Dzongkhag	

2. Non-endorsement by DLLC;

No.	Assessment Parameters	Assessment
1	Status of Land Requested	
2	Topography of Land Requested	
3	Land attributes	
4	Area available (acres)	
5	Adequacy of land	
6	Implications on the surrounding Environment	
7	Endangered/Endemic flora and Fauna	
8	Potential for commercial agriculture production	

We request you to explore and request for alternative locations in the same Dzongkhag/area for the same.

Seal and Signature of the Chairperson, DLLC:

Date:.....

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་ས་ཆ་སྒྲུབ་སྐྱོད་ལྷན་ཁྲིའི་ ལྷ་ཡིག་འབྲི་ཤོག
(ལྷ་ཡིག་ཕུལ་མི་གིས་ བཀའ་དགོངས་)

སྤྱི་ཚེས་.....

བཀོད་ཁྱབ་བྱེད་ཆེན་མཆོག་ལུ།

..... ཁྲོམ་སྤྱོད།

གནད་དོན་: རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་ས་ཆ་ སྒྲུབ་སྐྱོད་ལྷན་ཁྲི།

ལྷ་དོན། དེ་གི་ ཁྲོམ་སྤྱོད་ནང་འཁོད་ལས་ རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་ས་ཆ་ སྒྲུབ་སྐྱོད་ལྷན་ཁྲིའི་དོན་ལུ་ གཤམ་འཁོད་ཁ་གསལ་ལྟར་བཀོད་དེ་ཡོད་ཟེར་
ལྷ་ཁྲི་ཨིན་ལགས།

༡- ལྷ་བ་འབད་མི་ཁ་གསལ།

མིང་	
མི་ཁྲུངས་ལག་བྱེད་ཨང་	
ཁ་བྱུང་	
འབྲེལ་བ་འཐབ་སའི་ཨང་	
པར་འཕྲིན་ཨང་	

༢- སྒྲུབ་སྐྱོད་ལྷན་ཁྲིའི་ ས་ཆའི་ཁ་གསལ།

བྱེད་ཚུལ།	ཁ་གསལ།
ལས་སྒྲུབ་ དགོས་དོན་	
ས་ཆའི་མིང་	
ས་རྒྱ་ཁྲིའི་ཀོ་ཡར་ཕྱི་ནང་།	
ས་གནས་	
གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ སྒྲུབ་སྐྱོད་ཀྱི་གནས་ཡུན་	

༣ མཉམ་སྒྲགས་:

ཨང་།	མཉམ་སྒྲགས།	རྟགས་བཀའ།
༡	ལས་འགལ་གྲོས་འཆར་ (ལས་འགལ་གྱི་གལ་ཆེ་ཉིང་དང་བསྟན་)	
༢	ས་ཆ་གླུ་རྒྱུད་ལུ་བའི་ རགས་བྲིས་སབ་ཁྲ་	
༣	འབྲེལ་ཡོད་འབྲེལ་གཏོགས་ཅན་ཚུ་ལས་ཉོགས་མེད་ཡི་གུ་། དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་ཅིན་།	
༤	མི་ཁྲུངས་ལག་ཁྲེར་/ ཆོག་ཐམ་གྱི་འདྲ་	

ལུ་བ་འབད་མི་གི་ རྟགས་..... གྱི་ཆོས་.....

(ཁྲིམས་རྟགས་)

ROYAL GOVERNMENT OF BHUTAN
APPLICATION FORM TO LEASE STATE LAND
(To be filled up by the applicant)

Dated

To,
The Executive Secretary,
..... Thromde.

Sub: Lease of State Land

1. Details of Applicant

Name	
Citizenship Identity Card Number	
Address	
Contact Number	
Fax Number	

2. Details of Land requested for lease

Attributes	Details
Purpose/Activity	
Name of the land	
Area(in sq.ft)	
Location	
Proposed Lease Term	

3. Attachments Enclosed:

No	Attachments	Tick
1	Project proposal (depending on the significance of the project)	
2	Sketch map of the land requested for lease	
3	Concerned Stakeholder Clearances (if necessary)	
4	License/ Citizenship Identity Card copy	

Signature of the applicant..... Date.....
(Legal Stamp)

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་ཁྲུང་།
ཁྲོམ་སྡེ་ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱོད་ཚོགས་ཚུང་།
རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱོད་གཏང་ནིའི་ དབྱེ་ཞིབ་འབྲི་ཤོག
(ཞིབ་དཔྱད་སྡེ་ཚན་གྱིས་བཀའ་དགོས།)

སྤྱི་ཚེས་.....

- ༡ རོས་འཛིན་འབད་ཡོད་པའི་ རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་ས་ཆའི་ ད་ལྟོའི་གནས་སྤངས།
- ༢ བཟོ་བཀོད་འཆར་གཞི་དང་འབྲེལ་ ས་ཆའི་ལག་ལེན།

(དགོས་མཁོ་དང་བསྟན་ཏེ་ ཤོག་འཐབ་ལག་ལེན་འཐབ་གནང་།)

༣ མི་སྡེ་/འབྲེལ་གཏོགས་ཅན་ཚུ་གི་ ཁྲོམ་བསྐྱུན་དང་ ཁས་ལེན་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ ཟུ་བ་འབད་ཡོད་པའི་ལས་སྡེ་དེ་གིས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ ལུ་ གཞོད་སྟོན་གང་རུང་འབྲུང་ནི་མས་ག?

གནད་དོན།	ཕན་གཞོད།	འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ འབྲེལ་གཏོགས་ཅན་ ཚུ་ལས་ཉོགས་མེད།	རྒྱ་མཚན། (གལ་སྲིད་ཁས་ ལེན་མེད་པ་ཅིན)

༤ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་ཕུལ་ནིའི་དོན་ལས་ ཚོགས་ཚུག་གི་རྒྱབ་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ བདེན་བྱངས་།

༥ དབྱེ་ཞིབ་འབད་མི་ ལྷན་ཚན་གྱི་ ཉམས།

༥.༡ བཀོད་བྱབ་བྱང་ཆེན་.....”

༥.༢ ཁྲོམ་ཚོགས་འཆར་བཀོད་པ་.....

༥.༣ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ལྷན་ཚན་གྱི་ འགོ་འཛིན།

༥.༤ གོང་འཕེལ་ཚད་འཛིན་ལྷན་ཚན་གྱི་ འགོ་འཛིན་

༥.༥ ས་ཆ་ལས་ཚན་གྱི་ འགོ་འཛིན་.....”

༥.༦ ཁྲོམ་ལྷན་ཚོགས་པ་.....”

ROYAL GOVERNMENT OF BHUTAN
THROMDE LAND LEASE COMMITTEE
ASSESSMENT FORM TO LEASE STATE LAND
(To be filled up by the verification team)

Date.....

1. Current Status of the State Land identified;

2. Land use as per the Structure Plan

(Additional sheets may be used if necessary)

3. Will the applied purposes have any adverse implications on the surrounding environment based on community/stakeholder consultation and consent?

Issues	Impact	Clearance from Relevant stakeholders	Reason (If no consent provided)

4. Recommendation with justification for submission to National Land Commission Secretariat ;

5. Signature of the verification team

5.1 Executive Secretary.....

5.2 Urban Planner.....

5.3 Head, Environment Division

5.4 Head, Development Control Division

5.5 Head, Survey and Land Management Sector.....

5.6 Thromde Tshogpa.....

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
ཁྲིམ་སྡེ་ས་ཆ་སྒྲུང་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་ཆུང་།

.....ཁྲིམ་སྡེ།

ཡིག་ཨང་:

སྤྱི་ཆེས་

དྲུང་ཆེན་མཆོག་ལུ།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཆོག་སྤྱོད་ཡིག་ཆང་།

ཐེམ་ཕུག་

གནད་དོན་: རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་ས་ཆ་ སྒྲུང་སྤྱོད་གཏང་ནིའི་བདེན་སྒྲུབ་།

ཁྱེད་ཀྱི་ དེ་ནི་ཁྲིམ་སྡེ་གིས་ གཤམ་འཁོད་ཀྱི་ལས་སྒྲུབ་དོན་ལས་ རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་ས་ཆ་ སྒྲུང་སྤྱོད་ལེན་ནིའི་དོན་
ལུ་ ཁྱེད་ཀྱི་ཐོབ་ཡོད་པའི་ཁྲིམ་འཆར་དེ་ འོས་འབབ་ཡོད་པ་སྡེ་བཅུ་འཛོག་འབད་ཡོད། དེ་ལུ་ ཁྲིམ་སྡེ་གི་བསམ་འཆར་དང་ ཁྱེད་ཀྱི་ཐོབ་ཡོད་མི་
ས་ཆའི་ཁ་གསལ་ཚུ་ཡང་ གཤམ་གསལ་ལྟར།

༡ ཁྱེད་ཀྱི་ཐོབ་ཡོད་མི་གི་ཁ་གསལ།

མིང་	
མི་ཁྲུངས་ལག་ཁྱེར་ཨང་	
ཁ་བྱང་	
འབྲེལ་བ་འཐབ་སའི་ཨང་	
པར་འཕྲིན་ཨང་	

༢ སྒྲུང་སྤྱོད་ཁྱེད་ཀྱི་ ས་ཆའི་ཁ་གསལ།

ཁྱེད་ཆོས།	ཁ་གསལ།
ལས་སྒྲུབ་དོན་ལེན་	
ས་ཆའི་མིང་	
ས་རྒྱུ་ཁྲིམ་གྱི་ཡུལ་མིའི་ནང་།	
ས་གནས་	
ཁྲིམ་འཆར་བཀོད་པའི་ སྒྲུང་སྤྱོད་ གནས་ལུན་	

3. མཉམ་སྒྲགས་:

ཨང་།	མཉམ་སྒྲགས།	རྟགས་བཀལ།
༡	ཁྱ་བ་ཕུལ་མི་གི་ ཁྱ་ཡིག་	
༢	ལས་སྒྲ/ལས་འགུལ་གྲོས་འཆར་གྱི་ བཅུད་དོན་	
༣	ཁྱོམ་སྡེ་ཚོགས་པ་གིས་དབྱེ་ཞིབ་	
༤	ས་གནས་འཆར་གཞི་	
༥	མི་ཁྲལ་ལག་ཁྱེར་/ ཚོག་ཐམ་གྱི་འདྲ་	

4 ཁྱོམ་སྡེ་ཚོགས་རྒྱུང་གིས་ བརྩི་འཛིག་འབད་དགོཔ།

རྟགས་མཐུན་མ/ མཐུན་སྒྲིག་ས།	དབྱེ་ཞིབ།
ཁྱོམ་སྡེ་གོང་འཕེལ་འཆར་གཞི་དང་སྤྱི་བུས་	
རྒྱལ་ཁམས་གྱི་ས་ཆ་ འཛིན་སྐྱོང་གི་བཅའ་ཡིག་	
གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ ལས་སྒྲའི་དོན་ལུ་ ས་ཆའི་འོས་འབབ་	
ཁྱོམ་སྡེའི་ས་གནས་ས་ཁོངས་འཆར་གཞི་	

.....ཁྱོམ་སྡེ་གིས་ གོང་གི་གནད་དོན་ཚུ་ལུ་གཞི་བཞག་ཐོག་ དབྱེ་ཞིབ་སྒྲན་ཁྱེད་ཀྱི་ རྒྱལ་སྤྱོད་འབད་ཡོད་པ་
ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་སྤྱོད་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ ཆ་འཛིག་གནད་མིའི་དོན་ལུ་ ཕུལ་ཡོད་ཁྱུ།

(བཀོད་ཁྱབ་རྩལ་ཆེན་)

.....ཁྱོམ་སྡེ།

**ROYAL GOVERNMENT OF BHUTAN
THROMDE LAND LEASE COMMITTEE**

.....**THROMDE**

Ref. No.

Date.....

The Secretary,
National Land Commission Secretariat,
Thimphu.

Subject: Endorsement of Leasing State Land

Dasho,

The.....Thromde, upon receipt of application for lease of State Land for the activity detailed below, has duly considered the proposal. The details of the applicant, of the particular land and the views of the Thromde are as follows:

1. Details of Applicant:

Name	
Citizenship Identity Card Number	
Address	
Contact Number	
Fax Number	

2. Details of Land requested for lease

Attributes	Details
Purpose/Activity	
Name of the land	
Area(in sq.ft)	
Location	
Proposed Lease Term	

3. Attachments Enclosed:

No	Attachments	Tick
1	Application from the Applicant	
2	Summary of the Activity/ Project proposal	
3	Assessment by the Thromde Committee	
4	Site Plan	
5	License/Citizenship Identity Card copy	

4. Consideration by the Thromde Committee:

Consistency/Harmony	Assessment
Thromde development plan and policies	
Regulations on State land management	
Viability of the land for proposed activity	
Thromde Local Area Plan	

Based on the above considerations, the Thromde hereby recommend this assessment report for its review and consideration by the National Land Commission Secretariat.

Executive Secretary

.....Thromde

སྤྱི་ཚེས:

གཤམ་མཆོག་ལུ།

གཤམ་འོག་བདག་སྦྱོང་།

.....གཤམ་འོག་

གནད་དོན: སོག་ཤིང་བཀོལ་སྦྱོང་གི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ གླར་སྦྱོང་ལུ་ནི།

ལུ་དོན། དེ་ནི་ རོ་མིང་.....མི་ཁྲུངས་ལག་ཁྱེར་ཨང་.....

གྲུང་ཨང་.....ཁྲམ་ཨང་.....གཡུས་.....གཤམ་འོག་.....

རྩུང་ཁག་རྫོང་ཁག་.....ལས་ སོག་ཤིང་བཀོལ་སྦྱོང་གི་དོན་ལུ་ ས་ཆ་ཨེ་ཀར་.....དེ་ཅིག་ གླར་སྦྱོང་ལུ་ནི་དོན་ལུ་
ལུ་བ་ཕུལ་མ་ཨིན།

༡.	བདག་དབང་ཆ་མེད་བཏང་མི་སོག་ཤིང་	ས་གནས་མིང་:
༢.	རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་	ས་གནས་མིང་:

གཤམ་གསལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཚུ་ མཉམ་སྦྲུགས་ཡོད། (✓)

༡.	མི་ཁྲུངས་ལག་ཁྱེར་འདྲ་བཤུས་	
༢.	ས་ཁྲམ་གྱི་འདྲ་བཤུས་	
༣.	མི་སྡེ་ལས་ཉོགས་མེད་ལག་ཁྱེར་	
༤.	ནགས་ཚལ་ཉོགས་མེད་ཡི་གུ་	

ལུ་བ་འབད་མི་དེ་ མིང་དང་རྒྱགས་.....

དཔྱད་གསལ་= བདག་དབང་ཆ་མེད་བཏང་མི་སོག་ཤིང་ གླར་སྦྱོང་ལུ་ནི་ཨིན་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཁམས་ཚལ་དང་མི་སྡེ་ལས་ ཉོགས་མེད་ལག་ཁྱེར་དགོས་མེད། ཨིན་རུང་ བདག་དབང་
ཆ་མེད་བཏང་མི་ཉེ་འཁོར་ མི་སྡེ་དེ་སོག་ཤིང་དང་ རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ གླར་སྦྱོང་ལུ་ནི་ཨིན་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཁམས་ཚལ་དང་མི་སྡེ་ལས་ ཉོགས་མེད་ལེན་དགོ།

APPLICATION FORM

Date:

To
The Gup
Geog Administration

Subject: Lease of SRF for use as Sokshing.

Sir,

I Mr./Mrs.CID No.House
No..... Thram no.....village
Geog..... Dungkhag/Dzongkhag would like to apply for a lease of
..... (acres) Sokshing from (✓):

1. Reverted Sokshing

☐

Location Name:

2. SRF land Location

☐

Name:

The following documents are attached (✓)

1. CID copy

☐

2. Thram copy

☐

3. NOC from the community

☐

4. Forest clearance

☐

Yours faithfully,

.....

Name of Proponent and Signature

Date: / /

Note: Forest clearance and NOC from community shall not be required if lease is applied from the reverted Sokhing; however, Forest clearance and NOC from the community shall be required if lease is applied from the reverted nyekhor/community sokshing and SRF

དབུ་ཞིབ་སྒྲན་ལྷ།

༼སོག་ཤིང་དོན་ལུ་ གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ དབུ་ཞིབ་༽

ལྷ་ཡིག་ཕུལ་མིའི་མིང་ མི་ཁྲུངས་ལག་བྱེར་ཨང་

རྫོང་ཁག་: རྟེན་འོག་ གཡུས་.....

བཅད་མཚམས་བཀོད་པའི་ ས་ཁོངས་ཀྱི་མིང་དང་ས་གནས་:

.....
.....

ས་རྒྱ་ (ཨེ་ཀར):

ས་ཆའི་དབྱིབས་ (རྟགས་བཀའ་ལ): ས་ཐང་/སྒང་རྟོ་/བྲག་ཡོད་པ།

ཅི་ཤིང་: % རྟགས་ཚལ་..... % སྤང་འཁོག་

རྒྱལ་སྤོན་ཡོད་པ་/ མེད་པ་(རྒྱ་མཚན་བཀོད་)

.....
.....
.....

བདེན་དཔྱད་འབད་བའི་ཆོས་:

རྟགས།

ཆོགས་པ་

རྟེན་འོག་སོ་ནམ་རྒྱ་སྐྱེད་འགོ་དཔོན།

རྟེན་འོག་བདག་སྐྱེད་འགོ་དཔོན།

ཡིག་ཨང་.....

སྤྱི་ཆོས་.....

རྫོང་ཁག་གིས་ གཟིགས་ཞིབ་དང་ དང་ལེན་མཛད་དོན་ གོང་གསལ་ས་གནས་ལུ་ དབུ་ཞིབ་འབད་དེ་ དབུ་ཞིབ་སྒྲན་ལྷ་ཕུལ་ཡོད།

གསོ།

མིའུ་དང་རྟགས།

Seal and Signature

སྐར་སྟོད་དོན་ལུ་བདེན་སྟོར།

ཡིག་ཡང་.....

སྟོ་ཆེས་:.....

བཤོས་བྱང་ཆེན་མཆོག་ལྷ།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཆོག་ས་ཡིག་ཚང་།

ཐིམ་ཕུག་

གནད་དོན་: སོག་ཤིང་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ སྐར་སྟོད་གཏང་ནིའི་བདེན་སྟོར།

ཁྱེད་ཀྱི་ དེ་ནི་ རྫོང་ཁག་བདག་སྟོང་གིས་ གཤམ་འཁོད་ཀྱི་ཁྱེ་བ་འབད་མི་གིས་ རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་ སོག་ཤིང་དོན་ལུ་ སྐར་སྟོད་གཏང་ནིའི་དོན་ལས་ ཁྱེ་ཡིག་དང་ དབྱེ་ཞིབ་སྟན་ཁྱེ་ཐོབ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ སྟོས་འཆར་དེ་རྒྱལ་མཐུན་འོས་འབབ་ཡོད་པ་སྟེ་ བརྩི་འཛོག་འབད་ཡོད། རྫོང་ཁག་གི་བསམ་འཆར་དང་ ཁྱེ་བ་འབད་མི་ དེ་ལས་ ས་ཆའི་ཁ་གསལ་ཚུ་ཡང་ གཤམ་གསལ་ལྟར།

རང་རྒྱུ་	ལས་ཆོག་ས་ གཞུག་སྟེ་ མི་སྟེ།
ག། མིང་	ག། མིང་
ཁ། མི་ཁྱུངས་ལག་བྱེར་ཡང་	
ག། ཁྱུང་ཡང་	ཁ། ཁ་བྱང་
ང། ཁམ་ཡང་	
ཅ། གཡུས་	
ཆ། ཆེད་འོག་	ག། འབྲེལ་བ་འཐབ་སའི་ཡང་
ཇ། བྱང་ཁག་/རྫོང་ཁག་	ང། བར་འབྲིན་ཡང་
ཉ། འབྲེལ་བ་འཐབ་སའི་ཡང་	

སྐར་སྟོད་དོན་ལུ་ཁྱེ་བའི་ ས་ཆའི་ཁ་གསལ།

ཁྱེ་ཆེས་ཚུ།	ཁ་གསལ།
ས་ཆའི་མིང་:	
ས་རྒྱ་(མེ་ཀར་)	
གཡུས་:	
ཆེད་འོག་:	
བྱང་ཁག་/རྫོང་ཁག་:	

མཉམ་སྒྲགས།

ཡང་།	བྱུང་སྒྲགས།	རྟགས་བཀའ།
༡	ཞུ་བ་ཕུལ་མི་ལས་ཞུ་ཡིག་	
༢	དབྱེ་ཞིབ་སྟན་ཞུ་	
༣	སའ་བྲུ་	
༤	འབྲེལ་ཡོད་འབྲེལ་གཏོགས་ཅན་ཚུ་ལས་ ཉེགས་མེད་ཡི་གུ་	
	༤.༡ ལྷན་གྱི་འབྲེལ་བཤུས་	
	༤.༢ རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་ལས་ཨིན་པ་ཅིན་ ནགས་ཚལ་ཉེགས་མེད་ཡི་གུ་	
	༤.༣ མི་སྡེ་ལས་ཉེགས་མེད་ཡི་གུ་	

རྫོང་ཁག་གིས་ བོང་གི་གནད་དོན་ཚུ་ལུ་གཞི་བཞག་ཐོག་ ཞུ་ཡིག་འདི་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་མ་ད་ གླུ་རྒྱུད་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ བྱ་རིམ་འཐབ་ རིའི་འོས་འབབ་ཡོད་པ་སྤེལ་ཐོང་ཡི། དེ་འབད་མ་ལས་ རྫོང་ཁག་གིས་ ཞུ་བ་འབད་མི་དང་གཅིག་ཁར་ གླུ་རྒྱུད་གན་རྒྱ་བཟོ་སྟེ་ དེ་དང་ འབྲེལ་ གླུ་རྒྱུད་ལེན་མི་ལུ་ སོག་ཤིང་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་བཟོ་དགོ་པའི་བཀོད་རྒྱ་བྱིན་ནི་དོན་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ ཚང་གིས་ གྲོས་འཆར་དེ་ ཆ་འཛོག་མཇེད་དེ་ བཀྲིན་བསྐྱར་གནང་ཞུ།

ཁྱིམ་འཛིན།

རྫོང་ཁག་ས་ཆ་གླུ་རྒྱུད་ཚོགས་རྒྱུང་།

འབྲ།

༡༽ རྒྱུ་ཆེན་མཆོག་ལུ་ སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་ སྟན་ཞུ་འདི་དོན་ལུ།

༢༽ འབྲེལ་ཡོད་ཀླུ་ལུ་ བཅད་དོན་ཆེད།

ENDORSEMENT FOR LEASING

Letter no.....

Date:.....

The Secretary

National Land Commission Secretariat

Thimphu

Subject: Endorsement of leasing SRF for Sokshing.

Dasho,

TheDzongkhag Administration upon receipt of application and assessment report for lease of SRF for Sokshing pertaining to following applicant has duly considered the proposal. The details of the applicant, of the particular land and views of the Dzongkhag are as follows:

Individual	Community/institutions/organizations
a. Name: b. CID no: c. House No: d. Tharm no.: e. Village: f. Geog: g. Dungkhag/Dzongkhag: h. Contact no:	a. Name: b. Address: c. Contact no: d. Fax No:

Details of land requested for lease

Attributes	Details
Name of Land:	
Area (acres)	
Village:	
Geog:	
Dungkhag/Dzongkhag:	

Attachments enclosed:

Sl. No.	Attachment	Tick
1	Application from the applicant	
2	Assessment report	
3	Cadastral Map	
4	Concern stakeholders' clearance	
	4.1 Thram copy	
	4.2 Forest clearance if from SRF	
	4.3 Community Clearance	

Based on the above consideration, the Dzongkhag has reviewed this particular application to be suitable for further processing.

We request the NLCS to endorse the proposed proposal, upon which Dzongkhag shall execute the lease agreement with the proponent, and accordingly instruct lessee for the preparation of sokshing management plan.

Yours sincerely,

Chairman
Dzongkhag Land Lease Committee

Cc:

1. The Secretary, MoAF, Thimphu for kind information
2. Concern Gup for information

ཁྱེ་ཡིག་འབྲི་ཤོག་

སྤྱི་ཚེས:

ཆུ་པོ་མཆོག་ལུ།

.....ཆེད་འོག་བདག་སྤྱོད་།

.....རྫོང་ལག་

གནད་དོན་: ལྷ་འབྲོག་སྤྱོད་པ་ལྟར་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་ སྤྱོད་ཁུ་ནི།

ཁྱེ་དོན། དེ་ནི་ རོ་མིང་.....མི་ཁྱེད་ས་ལག་ཁྱེད་ཨང་.....

གྲང་ཨང་.....ཁྱེད་ཨང་.....གཡུས་.....ཆེད་

འོག་.....རྫོང་ལག་རྫོང་ལག་.....ལས་ ལྷ་འབྲོག་ ས་ཆ་ཨེ་ཀར་.....དེ་ཅིག་ སྤྱོད་ལེན་ནི་དེ་

དོན་ལུ་ ཁྱེ་བ་ཕུལ་ཤ་ཨིན།

༡. བདག་དབང་ཆ་མེད་བཏང་མི་ལྷ་འབྲོག་

☐

ས་གནས་མིང་:

༢. རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་

☐

ས་གནས་མིང་:

གཤམ་གསལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཚུ་མཉམ་སྤྲེགས་ཡོད། (✓)

༡. མི་ཁྱེད་ས་ལག་ཁྱེད་འདྲ་བཤུས།

☐

༢. སྤྱོད་པ་ལྟར་པའི་ལག་ཁྱེད།

☐

༣. མི་སྤྱོད་ལས་ཉོགས་མེད་ལག་ཁྱེད།

☐

༤. རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་ལྟར་ཡི་གྲ།

☐

གྲོས་འཆར་བཀོད་མིའི་ མིང་དང་ཏྲགས།

བཤུགས། བདག་དབང་ཆ་མེད་བཏང་མི་ལྷ་འབྲོག་སྤྱོད་ལེན་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་དང་མི་སྤྱོད་ལས་ ཉོགས་མེད་ལག་ཁྱེད་མི་དགོ། ཨིན་རུང་ བདག་དབང་ཆ་མེད་གཏང་ མི་ཉེ་འཁོར་ མི་སྤྱོད་ལྷ་འབྲོག་དང་ རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ལས་ སྤྱོད་ལེན་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་དང་མི་སྤྱོད་ལས་ ཉོགས་མེད་ལག་ཁྱེད་ལེན་དགོ།

APPLICATION FORM

Date:

To,
The Gup,
Geog Administration
.....

Subject: Lease of SRF for use as Tsamdro

Sir,

I Mr./Mrs.....CID No. House No.
..... Thram no.....village.....
Geog..... Dungkhag/Dzongkhag would like to apply for a lease of
..... (acres) Tsamdro from (✓):

1. Reverted Tsamdro		Location Name:
2. SRF land	☐	Location Name:

The following documents are attached (✓)

1. CID copy	☐
2. Livestock holding certificate	☐
3. NOC from the community	☐
4. Forest clearance	☐

Yours faithfully,

.....
Name of Proponent and Signature

Date: / /

Note: Forest clearance and NOC from community shall not be required if lease is applied from the reverted tsamdro; however, Forest clearance and NOC from the community shall be required if lease is applied from the reverted nyekhor/community tsamdro and SRF

ལྷན་སྐྱོང་གི་ཁུངས་ཀྱི་འཕྲིན་པར་གླེང་བ།

དབྱེ་ཁག	ཁོར་རིགས།	བ།	བ་ཐམ།	བོ་འུ་ཅུང་།	གྲང་		
					ཁོར་ རིགས།	གྲང་ཅུང་།	སྦྱིར་བཏང་ རིགས།
སྒོ་ཁོར་	གཡུས་ཁའི་						
	བྱི་རྒྱལ་ལས་ཐོན་མི་ ཡང་ ན་ དེའི་རིགས།						
གཡལ་ག་							
རྩོ་ རྩོམ་							
མ་དྲེ་							

ཐོང་

གསལ་བདེན་ཚུ་ མཛད་འགྲུལ་ས་ རྩོམ་ཚུ་གི་ལོ་བཟླ་རྒྱ་བཟུང་ཕྱི་སྐབ་པའི་ཡིག་
ཐོ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ངེས་བདེན་ཞིན།

ཆཔོ་གི་ཐིུ་དང་རྟགས།

འབྲེལ་ཡོད་ཆེད་འོག་གི་ སློ་མོར་རྒྱ་སྐྱེད་འགོ་དཔོན།

LIVESTOCK CENSUS CERTIFICATE

Date:

This is to certify that Mr/Mrs..... CID no.
..... House no. of
..village,Geog under
Dungkhag/Dzongkhag owns following species, types and numbers of livestock.

Category	Breed	Cows	Heifer	Calves	Bulls		
					Breeding	Bullock	Scrub
Cattle	Local						
	Exotic or their cross						
Yak							
Zo-zom							
Buffalo							

	Ewe/Doe	Lamb/Kid	Ram/Buck
Sheep			
Goat			

	Mare	Colt	Stallion
Horse			
Mule			
Donkey			

The information provided above is genuine as per the geog annual livestock census record.

Name, signature
Gup Livestock Extension Officer of the concerned Geog

Seal and Signature of

དབུ་ཞིབ་སྒྲན་བྱ།

རྩ་འབྲོག་གི་དོན་ལུ་ གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་དབུ་ཞིབ།

ཞུ་ཡིག་སྤུལ་མིའི་མིང་..... མི་ཁྲུངས་ལག་བྱེར་ཨང་ རྫོང་ཁག་:
ཆེད་འོག་.....གཡུས་.....

བཅད་མཚམས་ས་ཁོངས་ཀྱི་ ས་གནས་མིང།

ས་རྒྱ་ (ཨེ་ཀར):

ས་ཆའི་དབྱིབས་ (རྟགས་བཀའ་ལ): ཐང་/སྐང་རྟོ་/བྱག་ཡོད་པ།

རྩི་ཤིང་: % རྟགས་ཚལ་..... % སྤྱི་ཚལ་..... % རྩ་..... % སྤང་འཁོག་.....

རྩའི་གོ་སྐབས་ (རྩ་རྒྱུང་ཀྱང་/རྩ་རྫིང་): ཡོད་མེད་.....

རྩལ་སྤྱོད་ཡོད་མེད་ (རྩལ་མཚན་བཀོད་)

བདེན་དཔྱད་འབད་བའི་ ལྷ་ཆོས་:

མིང་རྟགས།

ཆོགས་པ་

ཆེད་འོག་སློ་ཞོར་རྒྱ་སྐྱེད་འགོ་དཔོན།

ཆེད་འོག་བདག་སྐྱོང་འགོ་དཔོན།

ཡིག་ཨང་:

སྤྱི་ཆོས་:

གོང་གསལ་གནད་དོན་རྩི་ ས་གནས་ཁར་དབུ་ཞིབ་འབད་ཡོད་པ་ཞིན་ རྩལ་བསྤྱོད་ཡོད་པ་ལས་ རྫོང་ཁག་གིས་གཟིགས་ཞིབ་གནང་སྟེ་ དང་
ལེན་མཛད་དོན་ལུ་ སྤུལ་སྤྱོད་ཨིན་ལགས།

ཆཔོ།

ཐེངས་དང་རྟགས།

ASSESSMENT REPORT

Assessment of State Reserved Forest Land proposed for Tsamdro

Name of applicant: CID No.

Dzongkhag: Gewog.....Village.....

Location with names of demarcation sites:

.....

.....

.....

Area (acres):

Topography (Tick): *Plain/hilly/Rocky*

Vegetation: % Forest..... % Shrubs..... % Grass..... % Barren

Access to water (Streams/Ponds): Yes/No.....

Recommended/Not recommended (Give reasons)

.....

.....

.....

.....

Date of verification:

Signature of:

Tshogpas

Geog LEO

Geog Adm.

Letter no:**Date:**

Recommended the above field assessment, and submitted to the Dzongkhag for review and necessary action.

Gup

Seal and Signature

སྒྲུབ་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ལུ་བདེན་སྦྱོར།

ཡིག་ཨང་.....

སྤྱི་ཚེས་:.....

དྲུང་ཆེན་མཆོག་ལུ།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་རྣམས་ཆོག་ལུ་ཡིག་ཚང་།

ཐིམ་ཕུག་

གནད་དོན་: རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་ ལྷ་འབྲོག་སྡེ་ སྒྲུབ་སྤྱོད་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་བདེན་སྦྱོར།

ཁྱེད་ཀྱི་ དེ་ནི་ རྫོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་གིས་ གཤམ་འཁོད་ཀྱི་ཁྱེད་འབད་མི་ལས་ རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་
བདག་སྐྱོང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ ལྷ་འབྲོག་གི་དོན་ལུ་ སྒྲུབ་སྤྱོད་ལེན་ནིའི་དོན་ལུ་ ཁྱེད་ཀྱི་དང་ དབུ་ཞིབ་སྤྱོད་ཁྱེད་ཀྱི་ཐོབ་ཡོད་མི་གོས་
འཆར་དེ་ རྒྱལ་མཐུན་འོས་འབབ་ཡོད་པ་སྡེ་ བཅུ་འཛོག་འབད་ཡོད། དེ་ཞིན་ རྫོང་ཁག་གི་བསམ་འཆར་དང་ ཁྱེད་ཀྱི་འབད་མི་ དེ་
ལས་ ས་ཆའི་ ཁ་གསལ་ཚུ་ཡང་ གཤམ་གསལ་ལྟར་།

རང་རྒྱུ་/ བཟའ་ཚང་།	ལས་ཆོག་ས/ གཞུག་སྡེ་/ མི་སྡེ།
མིང་	མིང་
མི་ཁྲུངས་ལག་བྱེར་ཨང་	ཁ་བྱང་
གྲང་ཨང་	
ས་ཁྲུང་ཨང་	
གཡུས་	
ཆེད་འོག་	
དྲུང་ཁག་/ རྫོང་ཁག་	འབྲེལ་བ་འཐབ་སའི་ཨང་
འབྲེལ་བ་འཐབ་སའི་ཨང་	

སྐར་སྟོན་དོན་ལུ་ ལུ་བའི་ས་ཆའི་ཁ་གསལ།

ཁྱད་ཚོས།	ཁ་གསལ།
ས་ཆའི་མིང་:	
ས་རྒྱ་ (ཨེ་ཀར་)	
གཡུས་:	
ཆེད་འོག་	
རྩེ་ཁག་/ རྩོད་ཁག་	

མཉམ་སྒྲགས།

ཨང་།	བྱུང་སྐྱེགས།	རྟགས་བཀལ།
1	ལུ་བ་ཕུལ་མི་གི་ལུ་ཡིག་	
2	དབུ་ཞིབ་སྟན་ལུ་	
3	སབ་ཁྲ་	
4	འབྲེལ་ཡོད་ འབྲེལ་གཏོགས་ཅན་ཚུ་ལས་ ཉོགས་མེད་ཡི་གྲ།	
	4.1 སྒོ་ཞོར་ལག་ཁྲུང་།	
	4.2 གཡུ་སྟོན་ རྒྱལ་ཁམས་ནགས་ཚལ་ལས་ཨིན་པ་ཅིན་ ནགས་ཚལ་ཉོགས་མེད་ཡི་གྲ།	
	4.3 མི་སྡེ་ལས་ཉོགས་མེད་ཡི་གྲ།	

རྩོད་ཁག་གིས་ ཁོང་གི་གནད་དོན་ཚུ་ལུ་གཞི་བཞག་ཐོག་ ལུ་ཡིག་འདི་ དབུ་ཞིབ་འབདཱ་ད་ སྐར་སྟོན་གཏང་མི་དོན་ལུ་ བྱ་རིམ་འཐབ་ མི་དེ་འོས་འབབ་ཡོད་པ་སྡེ་མཐོང་ཡི། དེ་འབདཱ་ལས་ རྩོད་ཁག་གིས་ ལུ་བ་འབད་མི་དང་གཅིག་ཁར་ སྐར་སྟོན་གན་རྒྱ་བཟོ་སྟེ་ དེ་དང་ འབྲེལ་ སྐར་སྟོན་ལེན་མི་ལུ་ ལུ་འབྲོག་འཛིན་སྟོང་འཆར་གཞི་བཟོ་དགོ་པའི་བཀོད་རྒྱ་བྱིན་མི་དོན་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ ཚང་གིས་ གྲོས་འཆར་དེ་ ཆ་འཛོག་མཛད་དེ་ བཀྲིན་བསྐྱར་གནང་ལུ།

ཁྱིམ་འཛིན།

རྩོད་ཁག་ས་ཆ་སྐར་སྟོན་ཚོགས་རྒྱུང་།

འབྲ།

1) རྩེ་ཆེན་མཚོག་ལུ་ སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་ ལྷན་ལུ་འདི་དོན་ལུ།

2) འབྲེལ་ཡོད་ཆ་པོ་ལུ་ བན་དོན་ཆེད།

ENDORSEMENT FOR LEASING

Letter no.

Date:.....

The Secretary
National Land Commission Secretariat
Thimphu

Subject: Endorsement of leasing SRF for Tsamdro

Dasho,

TheDzongkhag Administration upon receipt of application and assessment report for lease of SRF for Tsamdro pertaining to following applicant has duly considered the proposal. The details of the applicant, of the particular land and views of the dzongkhags are as follows:

<i>Individual/Family</i>	<i>Community/institutions/organizations</i>
<i>Name:</i>	<i>Name:</i>
<i>CID no:</i>	<i>Address:</i>
<i>House No:</i>	
<i>Tharm no.:</i>	
<i>Village:</i>	
<i>Geog:</i>	
<i>Dungkhag/ Dzongkhag:</i>	
<i>Contact no:</i>	<i>Contact no:</i>
	<i>Fax no:</i>

FORM TS-3*Details of land requested for lease*

Attributes	Details
Name of Land:	
Area (acres)	
Village:	
Geog:	
Dungkhag/Dzongkhag:	

Attachments enclosed:

Sl. No	Attachments	Tick
1	Application from the applicant	
2	Assessment report	
3	Cadastral Map	
4	Concern stakeholders' clearance	
	4.1 Livestock certificate	
	4.2 Forest clearance if from SRF	
	4.3 Community Clearance	

Based on the above consideration, the Dzongkhag has reviewed this particular application to be suitable for further processing.

We request the NLCS to endorse the proposed proposal, upon which Dzongkhag shall execute the lease agreement with the proponent, and accordingly instruct lessee for the preparation of Tsamdro management plan.

Yours sincerely,

Chairman

Dzongkhag Land Lease Committee

Copy:

1. The Secretary, MoAF, Thimphu for kind information
2. Concern Gup for information

National Land Commission
Telephone no: 02-321217
Kawang Jangsa, Thimphu
www.nlcs.gov.bt